

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Tvořivá škola pro život

Základní škola a Mateřská škola Údolí Desné

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Tvořivá škola pro život - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
č.j. MSaZSUD516/2016

Adresa školy:

Základní škola a Mateřská škola Údolí Desné
Šumperská 775, 788 14 Rapotín

IČO: 71 340 874

IZO: 102 680 566

REDIZO: 651 039 860

Kontakty:

telefon: 583 550 130

web: <http://skolydesna.cz>

e-mail: reditelka@skolydesna.cz

e-mail: matychova@skolydesna.cz

Zřizovatel školy:

Svazek obcí údolí Desné
Šumperská 775
788 14 Rapotín
IČO: 65 497 074

Ředitelka školy:

Mgr. Eva Bicanová

Zástupce ředitelky pro 1. stupeň:

Mgr. Martin Gronych

Zástupkyně ředitelky pro 2. stupeň:

Mgr. Markéta Mátychová

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Martina Churavá

Spoluautoři: učitelé ZŠ a MŠ Údolí Desné

Platnost dokumentu: od 1.9.2016

Školská rada byla seznámena se ŠVP dne 31.8.2016

Mgr. Eva Bicanová
ředitelka školy

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1. Úplnost a velikost školy	7
2.2. Vybavení školy	8
2.3. Charakteristika pedagogického sboru.....	9
2.4. Školní projekty	10
2.5. Žákovská samospráva	10
2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	11
A) Spolupráce s rodiči	11
B) Spolupráce s jinými subjekty	11
C) Školská rada	12
D) Poradenské služby ve škole	12
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	14
3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu	14
3.2. Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu	16
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie	18
3.4. Strategie naplňování klíčových kompetencí	18
3.5. Začlenění průřezových témat	19
3.6. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	25
3.7. Péče o talentované a mimořádně nadané žáky	26
3.8. Školní družina, školní klub a přípravná třída	27
4. PROFIL ŽÁKA	28
4.1. Profil žáka 5. ročníku	28
4.2. Profil žáka 9. ročníku	28
5. UČEBNÍ PLÁN	30
6. UČEBNÍ OSNOVY	32
Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	32
Předmět: ANGLICKÝ JAZYK	55
Předmět: DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK	62
Předmět: MATEMATIKA	65
Předmět: MATEMATICKÁ GRAMOTNOST	79
Předmět: INFORMATIKA	81

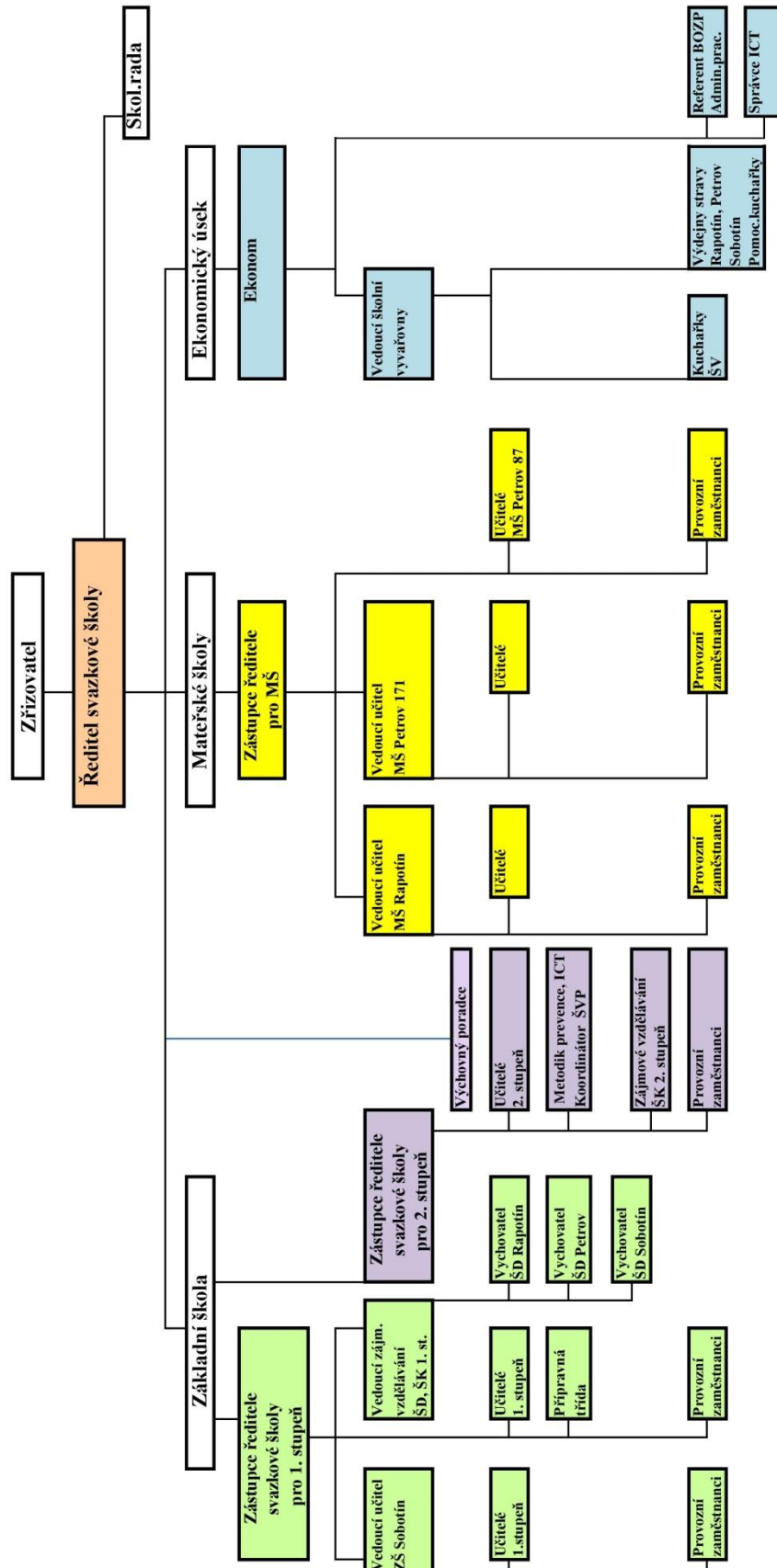
Předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	85
Předmět: DĚJEPIS	103
Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	108
Předmět: FYZIKA	114
Předmět: CHEMIE	118
Předmět: PŘÍRODOPIS	121
Předmět: ZEMĚPIS	126
Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	133
Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	138
Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	144
Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	148
Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI	158
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	165
Předmět: PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM	165
Předmět: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE	167
Předmět: PSANÍ NA PC VŠEMI DESETI	170
Předmět: TECHNICKÉ KRESLENÍ	172
7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ	174
7.1. Pravidla hodnocení žáků	174
7.2. Způsob a kritéria hodnocení	175
DODATEK Č. 1	177
DODATEK Č. 2	182

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Myšlenka svazkového školství byla podnícena jednak snahou reorganizace školství v oblasti Údolí Desné, ale také potřebou vyřešit problémy na jednotlivých školách. Některé obce, které jsou členy Svazku obcí Údolí Desné (SOUD), se dohodly pro spojení škol a školských zařízení ve svazkové škole. Pro tyto obce je také stanoven společný školský obvod. ZŠ a MŠ Údolí Desné je školská právnická osoba (ŠPO), která vznikla transformací příspěvkových organizací. Je zapsána do rejstříku školských právnických osob od 1.1.2008. Zřizovatelem školy se stává Svazek obcí Údolí Desné a přímým řízením ŠPO je pověřena "Kvalifikovaná valná hromada" Svazku obcí Údolí Desné. Při svazkové škole pracuje Školská rada, která má šest členů, spolupracuje s vedením školy a vyjadřuje se k návrhům ŠVP nebo schvaluje úkoly stanovené v §168 školského zákona č. 561/2004 Sb. Můžeme tedy říci, že Základní školu a Mateřskou školu Údolí Desné navštěvují žáci z obcí – Rapotín, Petrov nad Desnou, Sobotín, Rejchartice, Rudoltice, Vernířovice a Vikýřovice a žáci z dalších okolních obcí.

Škola se dělí na organizační útvary, kterými jsou základní škola, mateřská škola a ekonomický úsek. V rámci těchto útvarů je škola dále členěna na jednotlivá pracoviště. Mateřské školy jsou řízeny vedoucími učitelkami MŠ. V jejich čele je zástupkyně ředitele pro MŠ. Základní školy řídí dva zástupci ředitele svazkové školy, a to pro první a pro druhý stupeň, pracoviště prvního stupně v Sobotíně má vlastního vedoucího učitele, podřízeného zástupci pro první stupeň. Ekonomický úsek vede ekonomka školy, které jsou podřízeni vedoucí školní jídelny a vedoucí školní vývařovny (které organizují práci ve školních jídelnách) a účetní. V čele svazkové školy je ředitelka školy, která je statutárním orgánem. Řídí ostatní vedoucí pracovníky školy a koordinuje jejich práci při zajišťování funkcí jednotlivých útvarů.

Organizační schéma Základní školy a Mateřské školy Údolí Desné

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme svazkovou školou, která slučuje základní a mateřské školství. Výuka v základní škole je realizována na třech pracovištích: pracoviště Petrov (2. stupeň), pracoviště Rapotín (1. stupeň) a pracoviště Sobotín (1. stupeň). Vyučování na druhém stupni probíhá ve dvou paralelních třídách. V základní škole se vzdělává přes 300 žáků. Počet dětí v mateřských školách je stanoven kapacitou zařízení. Činnost mateřských škol se uskutečňuje na třech pracovištích (Petrov nad Desnou - MŠ Beruška, MŠ Sluníčko a v Rapotíně MŠ Skleněnka).

Přehled pracovišť ZŠ a MŠ Údolí Desné (v závorce jsou uvedeny neoficiální - orientační názvy):

- Pracoviště ZŠ: Petrov nad Desnou 200, 788 14 Rapotín (2. stupeň Petrov)
Rapotín, Školní 195, 788 14 Rapotín (1. stupeň Rapotín)
Rapotín, Školní 613, 788 14 Rapotín
Sobotín 55, 788 16 Petrov nad Desnou (1. stupeň Sobotín)
Sobotín 54, 788 16 Petrov nad Desnou
- Pracoviště ŠD: Petrov nad Desnou 200, 788 14 Rapotín
Sobotín 55, 788 16 Petrov nad Desnou
Sobotín 54, 788 16 Petrov nad Desnou
Rapotín, Školní 195, 788 14 Rapotín
Rapotín, Školní 613, 788 14 Rapotín
- Školní klub Petrov nad Desnou 200, 788 14 Rapotín
Petrov nad Desnou 1, 788 14 Rapotín
- Pracoviště MŠ: Rapotín 556, 788 14 Rapotín (MŠ Skleněnka)
Petrov nad Desnou 87, 788 16 Petrov nad Desnou (MŠ Beruška)
Petrov nad Desnou 171, 788 14 Rapotín (MŠ Sluníčko)
- ŠJ – vývařovna Sobotín 74, 788 16 Petrov nad Desnou
- ŠJ – výdejny stravy Petrov nad Desnou 2, 788 14 Rapotín
Sobotín 55, 788 16 Petrov nad Desnou
Petrov nad Desnou 87, 788 16 Petrov nad Desnou
Rapotín 556, 788 14 Rapotín
Rapotín, Školní 195, 788 14 Rapotín
Petrov nad Desnou 171, 788 14 Rapotín

Pro lepší orientaci veřejnosti používáme dle zažité tradice neoficiální – orientační názvy i dále v textu.

2.2 Vybavení školy

Pracoviště ZŠ Petrov nad Desnou. V budově pracoviště základní školy v Petrově se nachází 8 tříd. Mimo vlastní třídy je zde několik specializovaných učeben. Jednou z nich je odborná a multimediální učebna určená pro výuku fyziky, chemie, přírodopisu a cizích jazyků. Tato učebna je vybavena rozvodem elektrického proudu do žákovských stolů, počítačem, zatemněním a pevně umístěným dataprojektorem, interaktivní tabulí, audiosoupravou, televizí a speciálním snímacím zařízením. Mimo to se zde nachází další odborné učebny – inovovaná počítačová učebna (PC I) s dataprojektorem a počítačovými sestavami a počítačová učebna (PC II), která je zaměřena na výuku a využívání grafických programů. V přízemí se nachází dvě místnosti, upravené pro potřeby školní družiny s odpovídajícím vybavením. Součástí areálu pracoviště je školní jídelna – výdejna stravy, školní zahrada, tělocvična a školní hřiště. Vyučující mají k dispozici vybavenou sborovnu s přístupem k internetu. Samostatné kanceláře jsou určeny pro ředitelku školy a zástupkyni školy, dále pro výchovnou poradkyni a školní metodičku prevence. Budova je vybavena bezpečnostními vstupními dveřmi s videotelefonem a zabezpečovacím systémem. V roce 2009 byly v rámci rekonstrukce budovy druhého stupně upraveny prostory u tělocvičny. Nadstavbou byla budova rozšířena o čtyři nové třídy, sociální zařízení, místností pro server, kabinet a sborovnu. Součástí pracoviště 2. stupně je i budova Petrov nad Desnou 1, která je využita pro zájmovou činnost.

Pracoviště ZŠ Rapotín. Pracoviště základní školy prošlo celkovou rekonstrukcí budov a venkovního areálu školy. V hlavní budově školy se nachází třídy prvního stupně, počítačová učebna s připojením k internetu, školní knihovna a prostorná jídelna s výdejnou stravy. V přístavbě školy jsou vybudovány odborné učebny (jazyková, přírodovědná, počítačová), školní družina, keramická dílna a také třída prvního stupně. Je zde také kancelář pro ICT technika. Všechny učebny jsou vybaveny odpovídajícím zařízením, které se dle potřeb inovuje. Přírodovědná učebna je díky stupňovitému uspořádání lavic využitelná také jako přednáškový sál, v případě potřeby je využívána jako kmenová třída. V přístavbě i v hlavní budově jsou umístěny třídy školní družiny. V prvním patře hlavní budovy jsou umístěny kanceláře ředitelství školy. Prostorná chodba je využívána jako aula pro organizovaná vystoupení žáků. Budova č. 613 je určena převážně pro výuku výchov a zájmového vzdělávání, částečně je využívána školní družinou. Součástí areálu školy je moderní prostorná tělocvična se zázemím, plaveckým bazénem. V současné době je zakonzervován, v jeho prostorech je vybudována tzv. malá tělocvična. Dalším vybavením sportovního areálu je posilovna a lezecká stěna. Areál tělocvičny s příslušenstvím je pravidelně využíván žáky ostatních pracovišť jak z mateřských škol tak základních škol. Při rekonstrukci školního hřiště vzniklo v oploceném areálu kvalitní zařízení pro lehkou atletiku a míčové hry.

Pracoviště ZŠ Sobotín. Na pracovišti základní školy v Sobotíně jsou využívány k výchovné a vzdělávací práci dvě budovy. V budově č. 55 se nachází třídy prvního stupně. Všechny jsou vybaveny odpovídajícím zařízením. K výuce je možno využít interaktivní tabule. Vyučující mají k dispozici sborovnu s připojením k internetu. Druhá budova školy č. 54 byla v letech 2015 a 2016 rekonstruována. Do přízemních prostor se z budovy č. 55 přestěhovala počítačová učebna a zbytek podlaží je upraven pro školní družinu. Součástí areálu školy je velká tělocvična, školní výdejna s jídelnou a rozsáhlý školní pozemek. Na školním pozemku byla v roce 2011 vybudována malá naučná stezka, věnovaná přírodě a historii Sobotína.

Pracoviště MŠ Sluníčko. V mateřské škole Sluníčko jsou od října 2009 otevřeny dvě třídy. Po celkové rekonstrukci je v budově vytvořeno moderní zázemí pro děti i zaměstnance MŠ. Součástí areálu školky je enviromentální zahrada vybavená pro víceúčelové využití v rámci různých aktivit. Prostory v mateřské škole umožňují realizaci ŠVP pro MŠ.

Pracoviště MŠ Skleněnka. V budově pracoviště mateřské školy Skleněnka v Rapotíně se nacházejí v současné době tři třídy. Prostory v mateřské škole umožňují realizaci ŠVP pro MŠ. Na budovu navazuje areál školní zahrady, kompletně rekonstruované po povodních v roce 1997, s mnohostrannou využitelností. Součástí budovy je i školní prádelna.

Pracoviště MŠ Beruška. V budově pracoviště mateřské školy Beruška v Petrově se nacházejí dvě třídy. Součástí vybavení školky je keramická pec, využívaná pro potřeby dětí a rodičů. Na budovu navazuje areál enviromentální zahrady s vybavením pro různé dětské aktivity. Prostory v mateřské škole umožňují realizaci ŠVP pro MŠ.

Školní kuchyně a jídelny. Součástí svazkové školy je školní vývařovna v Sobotíně. Jídla jsou odtud distribuována do pracovišť v Sobotíně, Petrově a Rapotíně, dále pro Dům s pečovatelskou službou v Sobotíně a cizí strážníky. Zde se připravují jídla pro celou svazkovou školu a také pro ZŠ a MŠ Vikýřovice.

Školní autobus. Od 1.9.2013 umožňuje svazková škola svým žákům mateřských a základních škol využívat školní autobus. Díky pomoci zřizovatele mají žáci přepravu zdarma. Školní autobus zajišťuje dopravu dětí ze Sobotína, Rapotína a Petrova nad Desnou na jednotlivá pracoviště ZŠ i MŠ a zpět, přepravu žáků prvního stupně z družiny v Petrově na pracoviště v Rapotíně a zpět, přepravu žáků druhého stupně do tělocvičny v Rapotíně a zpět, případně přepravu žáků a rodičů v rámci akcí, pořádaných školou.

Svazkovou školu průběžně modernizujeme z prostředků Evropské unie, zřizovatele (Svazek obcí Údolí Desné) a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Počet pedagogických pracovníků ve svazkové škole je stanoven dle počtu žáků – počtu tříd v daném školním roce, pohybuje se kolem 40.

Odborná způsobilost pedagogického sboru je na vysoké úrovni. Ve všech předmětech druhého stupně se snažíme dosáhnout 100% aprobovanosti, na pracovištích prvního stupně se pohybuje kolem 90%.

Výchovně-vzdělávací problémy a práci s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami koordinuje výchovné poradkyně a školní metodik prevence. Velmi úzce spolupracují s pedagogickými centry PPP a SPC Schola Viva a sociálním úřadem v Šumperku.

Na škole pracuje ICT koordinátor, koordinátor ŠVP a koordinátor EVVO.

Vzdělávání v rámci DVPP klade důraz na znalosti ICT, cizích jazyků a proškolení v oblasti problematiky Školních vzdělávacích programů. Pedagogové využívají nabídky seminářů NIDV, pedagogického centra v Šumperku a nabídky dalších vzdělávacích agentur, na kterých se seznamují s novými metodami a formami výuky a zdokonalují se v nich.

Na naší škole je zajištěna široká nabídka zájmových kroužků na I. stupni, na II. stupni se uskutečňují v rámci Školního klubu. Kroužky jsou zaměřeny převážně na pohybové a sportovní aktivity, cizí jazyky, přípravu žáků devátých tříd na přijímací zkoušky, amatérskou divadelní činnost, poznávání přírody a rozvoj technických dovedností. Zájmové kroužky vedou převážně učitelé, na vedení některých z nich se podílí také kompetentní zástupci z řad veřejnosti, zejména rodičů.

2.4 Školní projekty

Žáci školy každoročně pracují na řadě dlouhodobých, krátkodobých, ročníkových nebo celoškolských projektů, jejichž cílem je zvýšení efektivity vyučovacího procesu, motivace žáků a zlepšení spolupráce žáků s učiteli. K tradičním celoškolským projektům patří Evropský den jazyků a projekt Free-Cool-In. Škola pořádá mnoho akcí i pro ostatní děti v regionu – např. zahradní slavnost, maškarní plesy pro mateřské školy, pasování prvňáčků a slavnostní vyřazování deváťáků. V průběhu těchto aktivit se snažíme propojit činnost všech stupňů naší svazkové školy. Jedním z příkladů provázanosti vzdělávacích programů na ZŠ a MŠ je organizace sportovních akcí a zájmových aktivit. Jde zejména o společné turnaje, soutěže a kulturní odpoledne pro děti z mateřských škol a žáky I. stupně.

2.5 Žákovská rada

Žákovskou samosprávu zajišťuje na naší škole žákovská rada. Členové rady jsou volení zástupci z jednotlivých tříd (6.-9.). Každou třídu zastupují dva žáci, volení kolektivem třídy na jeden školní rok. Žákovská rada se schází nejméně jednou měsíčně s vedením školy. Žáci mají možnost vyjádřit se k problémům, které se jich bezprostředně týkají. Podávají návrhy a náměty k zlepšení celkové atmosféry školy. Vyjadřují se k organizovaným akcím a prezentují své názory. Učí se přebírat zodpovědnost za učební prostředí, účinně a věcně komunikovat o problémech a jejich řešení, respektovat výsledky vzájemných jednání.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

A) Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit v rámci Dnů otevřených dveří, mimo ně pak kdykoliv po vzájemné domluvě s vyučujícím. Všichni vyučující jsou rodičům k dispozici v době třídních schůzek a konzultačních aktivit a během akcí pro veřejnost (zejména vánoční besídka, besídka ke dni matek, slavnostní pasování prvňáčků, slavnostní vyřazování deváťáků, zahradní slavnost atd.). Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek, které aktuálně reflektují činnost školy a prostřednictvím pravidelné rubriky v Obecních novinách a také v regionálním tisku a internetových médiích.

Ve spolupráci s rodiči nastala v roce 2008 významná změna – rodiče založili organizaci fungující pod zkratkou SRÚD, která sdružuje rodiče žáků základních i mateřských škol Údolí Desné. Tento spolek získává řadu sponzorů, plánuje pro děti celé svazkové školy různé akce a tím se významně zapojuje do života školy. Svoji činnost prezentuje SRÚD v odkaze na webových stránkách školy.

B) Spolupráce s jinými subjekty

Úzce spolupracujeme s obcí, Vilou Doris v Šumperku (využití ekoprogramů, keramické dílny, sportovních aktivit), Vlastivědným muzeem v Šumperku, Městskou knihovnou v Šumperku, Diakonií Petrov nad Desnou (pravidelná kulturní vystoupení), Lesy České republiky, Železnicí Desná atd. Pravidelně navštěvujeme Kino Oko v Šumperku, Městské divadlo v Šumperku a Okresní vlastivědné muzeum v Šumperku. Při orientaci ve výběru povolání úzce spolupracujeme s Úřadem práce v Šumperku. Výchovné a pedagogické problémy řešíme ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Šumperku, SPC Šumperk, SPC Mohelnice a SPC Litovel, dále s Policií ČR, Městským úřadem v Šumperku.

Škola vstoupila do řady krajských projektů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. V rámci těchto projektů se rozvíjí vzdělanost v oblasti ICT, mediální výchovy a jazykového vzdělávání v mikroregionu školství údolí Desné. I nadále se škola zapojuje do projektů financovaných z prostředků EU jako jsou "šablony" a další projekty vyhlášené pro oblast školství. Do projektů EU se zapojují také jednotlivé obce Svazku obcí údolí Desné, aby získaly další finanční prostředky pro rozvoj svazkového školství.

C) Školská rada

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.

Školská rada ZŠ a MŠ Údolí Desné má šest členů. Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a třetinu volí pedagogičtí pracovníci naší školy.

Školská rada zasedá nejméně dvakrát ročně; jinak se schází během školního roku podle potřeby.

Školská rada

- a) vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování
- b) schvaluje výroční zprávu o činnosti školy
- c) schvaluje školní řád a navrhuje jeho změny
- d) schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- e) podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy
- f) projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, vyjadřuje se k rozboru hospodaření a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření
- g) projednává inspekční zprávy České školní inspekce
- h) podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy

D) Poradenské služby ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu

- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí
- kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při integraci žáka s příznými podpůrnými opatřeními
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup. Výchovný poradce svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žákovské samosprávy.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Jedním z hlavních úkolů naší školy je rozvíjení osobnosti žáka, jež bude znát své vlastnosti a schopnosti, dokáže je v životě uplatnit, a který bude schopen šťastně a plnohodnotně žít. K tomu všemu chceme vytvářet vhodné podmínky, aby se škola stala místem učení a objevování, myšlení a uvažování, místem komunikace, kooperace, adaptace a místem vlastní práce. Cílem je přispět k tomu, aby se škola stala také místem radosti, kde se žáci cítí dobře a kde každému z nich umožníme rozvinout všechny své schopnosti. Při tvorbě ŠVP vycházíme ze znalostí psychologie a potřeb dítěte.

Vize školy

- chceme, aby naši absolventi byli vybaveni takovými znalostmi, vědomostmi a kompetencemi, které, zajistí jejich úspěšnost v dalším vzdělávání
- chceme otevřít vzdělávací systém – posilovat vazby se světem práce, výzkumem a celou společností
- chceme posilovat pověst vesnické školy, "bojovat" proti zažitému mýtu její nižší kvality,
- prezentovat naši práci na veřejnosti (**naše škola je moderní organizace a je konkurenceschopná**)
- chceme se stát jedním z center dění v našich obcích a podílet se na jejich chodu, organizovat a spoluorganizovat řadu aktivit (**škola jako jedno z center svazku obcí**)
- chceme hlouběji propojit naše jednotlivá pracoviště a tím bojovat proti bariérám mezi jednotlivými obcemi svazku, pracovat na jejich integraci, vytvořit jednolitý organismus, vytvářet u žáků pocit sounáležitosti ve vztahu k okolnímu regionu, uvědomování si jeho historie (**integrace obcí a jejich obyvatel**)
- chceme žáky zapojit do všech činností spojených s chodem svazkové školy, vést k rozvíjení vlastních názorů a jejich prezentace, k rozvoji dovednosti komunikace mezi sebou i ostatními lidmi (**umění komunikace**)
- chceme podporovat u žáků získávání dovedností, které vedou k smysluplnému a celoživotnímu učení, tvořivému myšlení, schopnostem řešit problémy každodenního života (**celoživotní učení**)
- chceme vést žáky k poznávání vlastních schopností a možností, k rozvoji jejich osobnosti a seberealizaci ve společnosti (**poznání a rozvoj osobnosti**)

- chceme vést žáky ke zdravému způsobu života, vytvářet pozitivní atmosféru pro všechny členy
- poskytovat základní vzdělání všem dětem při respektování osobnosti každého dítěte
- poskytovat individuální péči dětem s vývojovými poruchami
- vytvářet podmínky pro rozvíjení mimořádného nadání a talentu žáků
- spolupracovat s rodiči v oblasti výchovy a vzdělání, zajišťovat vzájemnou informovanost
- umožňovat specializaci prostřednictvím rozšířené výuky cizích jazyků od 1. ročníku
- umožňovat zapojení do celoškolských projektů
- dát žákům možnost zapojit se do spolupráce s partnerskými školami v zahraničí
- připravovat nabídku pro účelné využití volného času
- využívat grantových projektů - projektů EU - zaměřených na výchovu a vzdělání

Náš formulovaný obecný koncepční záměr ŠVP vychází z přesvědčení, že dítě potřebuje mít své jistoty, svou identitu, perspektivu, potřebuje mít možnost tvůrčí aktivity a motivace. Snažíme se proto proměnit školu v prostředí, kde se žákům s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a myšlenku, že charakter naší práce nese pro žáky možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Základní vzdělávání má žákům poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání a má žáka vybavit vším potřebným pro úspěšný život.

1. Umožnit žákům osvojit si strategii a motivovat je pro celoživotní učení

- komunikační dovednosti, práce v týmu
- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- na základě informačních zdrojů vyhledávat a třídit informace a propojit je se skutečným životem
- práce v projektech, samostatnost, organizace vlastní činnosti, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
- poznávání vlastních možností, prezentace vlastní práce
- účast na organizaci vzdělávání
- hodnocení formou zpětné vazby, využívání kladného hodnocení
- osobní příklad
- práce s přiměřeně náročným učivem

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- nepředkládat žákům poznatky v hotové podobě
- využívat výsledků z pozorování a experimentování, získané výsledky kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro budoucí využití
- objevovat vzájemné vztahy a příčiny přírodních, společenských a dalších jevů, vytvářet si komplexnější pohled na tyto jevy
- využívat vhodné aktivizující metody a praktická cvičení
- využívat všech pochodů myšlení - srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- rozvíjet schopnosti logického uvažování, zavádět netradiční způsob řešení
- sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- naučit je vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- naučit je vyjádřit se výstižně, souvisle a kultivovaně
- respektovat originální názory
- naslouchat jiným a porozumět jim
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací

4. Rozvíjet u žáka schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- spolupracovat ve skupině při řešení daného problému
- podílet se na vytváření pravidel v týmu a na utváření příjemné atmosféry
- respektovat pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce, osobní odpovědnost za výsledky společné práce aktivně přispívat k diskusi, umět obhájit vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných

5. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory
- dodržovat mravní hodnoty slušného chování, školní řád
- na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva a povinnosti
- účast zástupců tříd v Žákovské samosprávě
- umět hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných

6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

- schopnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních, etických a společenských hodnot
- učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city, orientace ve vlastním citovém životě,
- s pomocí dospělých řešit své citové vztahy
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

- ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních
- vhodné hygienické zázemí
- organizace denního režimu ve prospěch žáků, zdravý stravovací a pitný režim, kompenzační a hygienické přestávky v učení
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, rozhodovat se zodpovědně
- vztahy ve škole – poskytnout dle svých možností pomoc v situacích ohrožujících zdraví
- dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého
- důsledná prevence šikany a násilí
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví

8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- být vnímavý k svým tradicím a kulturním hodnotám, porozumět odlišnému způsobu života lidí jiných kultur
- chápat principy a fungování demokracie v osobním životě, ve škole a společnosti
- rozvíjet kritický postoj k negativním projevům ve škole i společnosti
- integrovat žáky vyžadující speciální péči
- uvažovat v evropských a celosvětových souvislostech
- vytvářet podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
- chovat se ohleduplně vůči starým a nemocným lidem
- vztahy ve škole

9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- využívat znalostí a zkušeností získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro svou přípravu na budoucí povolání
- uplatňovat sebehodnocení žáků
- zajistit informační a poradenskou činnost v oblasti profesní orientace
- osvojovat základní pracovní dovednosti a návyky

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole uplatňujeme hlavně takové formy, postupy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, abychom žákům vytvořili k učení vhodné podmínky a podpořili tak rozvoj všech klíčových kompetencí. Podporujeme v žácích jejich aktivitu, přiměřené sebevědomí a pocit dobrého hodnocení vlastního já. Úroveň klíčových kompetencí získaných v základní škole tvoří základ pro další celoživotní vzdělávání a orientaci v každodenním praktickém životě.

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení – vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Rozvoj probíhá individuálně podle dané situace u každého žáka - klademe důraz na čtení s porozuměním a práci a textem. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Vedeme žáky k plánování, organizování a vyhodnocování jejich činnosti, využívání naučených informací k diskuzím, podporujeme jejich samostatnost a tvořivost, rozvíjíme sebehodnocení žáků. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme práci s chybou.

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale vytváříme u dětí ucelený obraz světa. A proto motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, kde žáci hledají různá řešení. Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů, podporujeme logické myšlení a týmovou spolupráci. Rozvíjíme schopnost využívání co největšího množství zdrojů informací – ústních, tištěných, mediálních, počítačových.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné a slušné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Rozvíjíme vytváření dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků ve

výuce či v komunitních kruzích, při zpracování školních projektů učíme žáky obhajovat, argumentovat, prezentovat, vyjádřit svůj názor a zároveň poslouchat názor jiných a účinně se zapojit do diskuse. Ke komunikaci a informovanosti využíváme možnost písemně přispívat do místních Obecních novin.

Kompetence sociální a personální - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Tyto schopnosti budujeme formami sociálního učení v rámci praktických cvičení, snažíme se děti zapojit do organizace a činnosti školy – žákovská samospráva jako vrchol školní demokracie. Ve výuce v rámci skupinového vyučování přejímají žáci různé role, spolupracují s ostatními na společném úkolu. Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel, zároveň je učíme k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy. Chceme naučit žáky základům kooperace a týmové práce, projevit dostatek sebevědomí a nepodléhat nežádoucím vlivům skupiny. Vedeme žáka k zařazení do skupiny, kde se uplatní jako rovnocenný partner a účinně komunikuje.

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

V této oblasti uplatňujeme hlavně učení sociální a sebepoznávání. Žáci jsou seznamováni se svými právy, odpovědností a povinnostmi, chrání si své zdraví, bezpečnost, ví, jak se chovat v krizových situacích váží si vnitřních hodnot druhých, odmítá útlak a hrubé zacházení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, historické a kulturní tradice, přičemž respektují odlišnosti jiných zemí, lidí a kultur (naše republika – člen EU).

Kompetence pracovní - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Ve výuce využíváme projektové činnosti, skupinovou i individuální práci. Na základě hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí, dochází k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje. Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci, výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy a přednášky (spolupráce s výchovným poradcem).

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. V této přehledové tabulce není zahrnuto zařazení průřezových témat ve volitelných předmětech, protože jejich aktuální nabídka se v jednotlivých školních letech mění.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata a tematické okruhy:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** - reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti - pomoc každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.
  - **OSV1** – Rozvoj schopností poznávání
  - **OSV2** – Sebepoznání a sebepojetí
  - **OSV3** – Seberegulace a sebeorganizace
  - **OSV4** – Psychohygiena
  - **OSV5** – Kreativita
  - **OSV6** – Poznávání lidí
  - **OSV7** – Mezilidské vztahy
  - **OSV8** – Komunikace
  - **OSV9** – Kooperace a kompetice
  - **OSV10** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
  - **OSV11** – Hodnoty, postoje, praktická etika

Osobnostní a sociální výchova – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících									
	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSV1	Čj, M, Aj, Hv	Čj, M, Aj, Hv	Čj, M, Aj, Inf, Hv	Čj, M, Aj, Inf, Hv	Čj, M, Aj, Inf, Hv	Čj, Inf, Hv, Vv	Čj, F, Hv, Vv	Čj, VO, Hv, Vv, PrČ-VP	Čj, Hv, Vv, PrČ-VP
OSV2	Hv	Hv	Hv, ČJS, M	Čj, Hv, PrČ, M	Čj, Hv, PrČ	Čj, Vv	Čj, Vv, Tv, AKo	Čj, VO, Vv, VP, NJ	Čj, Vv, VP
OSV3	-	-	Čj, M, ČJS	Čj, M	Čj, M	-	Tv	VO, Tv	Tv
OSV4	Čj, Hv	Hv	Hv	Hv, ČJS, Tv	Hv, Tv	D, Vv, Tv	Vv, Tv	Vv, Tv	Nj, Vv, Tv, VZ
OSV5	Čj, M, Hv	Čj, M, Hv	Čj, M, Hv, Inf	Čj, M, Hv, Vv	Čj, M, Hv, Vv	D, Vv, M	Vv, M, PrČ-DT	Vv, M, PrČ-DT	M, Vv, PrČ-DT, VZ, MG

OSV6	Čj, ČJS	Čj	Čj	-	-	Čj, VZ, Vv	Čj, Vv	Čj, VP, NJ, Vv	Čj, VP, Vv
OSV7	Čj, PrČ	Čj, ČJS, PrČ	Čj, Inf, PrČ	Čj, Aj, Inf, Tv	Čj, Inf, Tv	D, VO	VO	NJ, Aj	D, Aj
OSV8	Čj, Aj, Hv	Čj, Aj, Hv, ČJS	Čj, Aj, Hv, M, Inf	Čj, Aj, Hv, M, Inf	Čj, Aj, Hv, M, Inf	Čj, Inf, D, Hv, Tv, VZ, VO, Vv	Čj, VO, Hv, Tv, Vv, AKo	Čj, Hv, Tv, Vv	Čj, Hv, Tv, Vv
OSV9	M, PrČ	M, PrČ, ČJS	M, Čj, PrČ	M, Čj	M, ČJS	Inf, D, Tv, VZ, Vv	Tv, Vv	Aj, Tv, VP, Vv	Aj, M, Tv, VP, Vv
OSV10	M	M, ČJS	M, Inf	M, Inf, Tv	M, Inf, Tv	D, Vv, M, F	VO, Tv, Vv, M, F, PrČ-DT	VP, Vv, M, PrČ-DT	M, VP, PrČ-DT, VZ, Vv, MG
OSV11	-	Čj	Čj	Čj, Tv	Čj, Tv	Hv, Tv	Hv	VO, Hv	Hv

Výchova demokratického občana (VDO) - má mezioborový a multikulturní charakter. Snahou je u žáků pěstovat kritické myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti - vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti.

- **VDO1** – Občanská společnost a škola
- **VDO2** – Občan, občanská společnost a stát
- **VDO3** – Formy participace občanů v politickém životě
- **VDO4** – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova demokratického občana – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících									
	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
VDO1	Vv	Vv	ČJS, Vv	-	-	VO		-	-
VDO2	-	-	-	ČJS	-	D, VO	D, VO	D, VO	D, VO
VDO3	-	-	-	ČJS	-	VO	VO	VO, Aj	Aj
VDO4	-	-	-	ČJS	-	D	VO	VO	Z

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)** - cílem je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v

dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní.

- **EGS1** – Evropa a svět nás zajímá
- **EGS2** – Objevujeme Evropu a svět
- **EGS3** – Jsme Evropané

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících									
	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
EGS1	Aj	Čj, AJ	Čj, Aj	Čj, M, Hv, PrČ	Čj, M, Aj, Hv, ČJS, PrČ	Čj, Aj, D, Hv, Vv	Čj, D, Hv, Vv	Čj, Nj, D, Z, Hv, Vv	Čj, D, Hv, Vv, VO
EGS2	-	M	Inf	M, Inf, Hv	Aj, Inf, ČJS, Hv	Vv	D, Vv	Aj, Z, Vv, PrČ-VP	Aj, Vv, VO, D, Nj, PrČ-VP
EGS3	Hv	Hv	M, Hv	M, Hv	Hv, ČJS	Vv	D, Vv, AKo	Z, Vv	Vv, VO

Multikulturní výchova (MKV) - seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

- **MKV1** – Kulturní diference
- **MKV2** – Lidské vztahy
- **MKV3** – Etnický původ
- **MKV4** – Multikulturalita
- **MKV5** – Princip sociálního smíru a solidarity

Multikulturní výchova – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících									
	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
MKV1	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Hv	Čj, Aj, Hv	Vv	Aj, D, Vv, AKo	Nj, Vv, PrČ-VP	Vv, PrČ-VP

MKV2	Čj, Hv	Čj, Hv	Čj, Hv	Čj	Čj, Aj	Čj, D	Čj, Aj	Čj, Nj, D, PrČ-VP	Čj, PrČ-VP
MKV3	-	-	-	Hv	Hv	-	D, Hv	Z, Hv, D	D, Hv
MKV4	-	-	Aj	-	Aj, ČJS	Vv	D, Z, Hv, Vv	Aj, Nj, Hv, Vv, PrČ-VP	Aj, Z, Hv, Vv, PrČ-VP
MKV5	-	-	-	-	-	-	-	D	-

- **Environmentální výchova (EV)** - vede k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí - k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince.
  - **EV1** – Ekosystémy
  - **EV2** – Základní podmínky života
  - **EV3** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - **EV4** – Vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících									
	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
EV1	Vv, PrČ	Vv, PrČ	Vv, PrČ	Vv	ČJS, Vv	Př, Vv, Z	Př, Vv, PřP	Př, Vv	Př, Z, Vv
EV2	PrČ	PrČ	PrČ, ČJS	PrČ	PrČ	Př, Z, Vv	Vv	Vv, Ch, F	Př, Z, Vv
EV3	-	-	-	M, ČJS	M, ČJS	Př, Z	Z, D, PřP	D, F, Ch, Z	F, Př, Z, D, Ch
EV4	Vv, PrČ	ČJS, Vv, PrČ	Vv, PrČ	Inf, ČJS, Vv, PrČ	Inf, Vv, PrČ	D, Vv	Aj, Vv, Z, PřP, AKo	F, Z, Vv	F, Ch, Př, Vv

- **Mediální výchova (MDV)** - poskytuje elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Má vybavit žáka poznatky o fungování a společenské roli médií, schopností analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními.

- **MDV1** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- **MDV2** – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **MDV3** – Stavba mediálních sdělení
- **MDV4** – Vnímání autora mediálních sdělení
- **MDV5** – Fungování a vliv médií ve společnosti
- **MDV6** – Tvorba mediálního sdělení
- **MDV7** – Práce v realizačním týmu

Mediální výchova – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících									
	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
MDV1	Vv	Vv	Vv	Čj, Inf	Čj, Inf	Vv	Čj, Vv, PrČ-DT	Vv	Čj, Ch, Vv
MDV2	-	-	-	Inf	Inf	Z, Vv	Čj, VO, Vv, PrČ-DT	Vv	Čj, Vv
MDV3	-	-	-	Čj, Vv	Čj, Vv	-	-	PrČ-DT	-
MDV4	-	-	-	Čj	Čj	-	-	PrČ-DT	-
MDV5	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Vv	Vv, AKo	Vv, D	Vv, VZ, D, PrČ-DT
MDV6	-	-	-	Čj, Inf	Čj, Inf	-	-	Nj	PrČ-DT
MDV7	projekty	projekty	projekty	projekty	projekty	-	-	Aj	Aj, PrČ-DT

3.6 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným. Tito žáci jsou integrováni v rámci běžných tříd, v případě potřeby je využíváno asistenta pedagoga. Jejich vzdělávání se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Integrační program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Pro úspěšné vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme vhodné podmínky vzdělávání tím, že uplatňujeme princip diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek, PC programů
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a zpětnou vazbu žákovi
- jednou týdně reedukace
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času pro zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- zařazení vhodného typu relaxace dle potřeb žáka
- využívání skupinové výuky a postupný přechod ke kooperativní výuce

Plán pedagogické podpory (PLPP) a individuální vzdělávací plán (IVP)

PLPP a IVP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce. Při jeho tvorbě spolupracuje s ostatními vyučujícími žáka. Výchovný poradce stanoví termín vypracování a vyhodnocení PLPP a IVP, v případě potřeby organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Třídní učitel zajistí podpis IVP zákonným zástupcem žáka a výchovný poradce předá tento IVP ke kontrole poradenskému zařízení.

Na úrovni IVP lze na doporučení školského poradenského zařízení upravit očekávané výstupy stanovené v ŠVP i výběr učiva. Tyto výstupy mohou mít minimální doporučenou úroveň stanovenou v kapitole 5 RVP ZV.

Spolupráce s ostatními subjekty

Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Škola dlouhodobě spolupracuje s PPP v Šumperku, SPC Šumperk, SPC Mohelnice a SPC Litovel.

3.7 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. PLPP a IVP pro nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel v úzké spolupráci s vyučujícími předmětů, ve kterých se nadání žáka projevuje. Při tvorbě IVP vychází z odborného vyšetření ŠPZ. Mimořádně nadaní žáci mohou být přerazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání mimořádně nadaných žáků do našeho vzdělávání je významné z toho důvodu, že tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž chceme reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky.

Protože mimořádně nadaný žák může disponovat jedním nebo několika druhy nadání, je náš program zaměřen všeobecně. Jde o období dostatečně dlouhé pro systematické sledování žáků, pro rozpoznávání jejich nadání, pro vhodnou motivaci a rozvoj jejich nadání i pro možnost jejich uplatnění v konkrétních činnostech.

Některá specifika mimořádně nadaných žáků, která sledujeme:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba řešení problémových úloh
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte

Pro mimořádně nadané žáky vytváříme pozitivní klima díky dostatečné vnímavosti okolí ke specifickým žáků.

Úpravy způsobů výuky u nadaných a mimořádně nadaných žáků na naší škole:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu tak, aby rozvíjel úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání
- zadávání individuálních a specifických úkolů, které rozvíjejí jeho zájem
- tolerování jeho vlastního pracovního tempa
- nabídka vhodných mimoškolních aktivit (kroužků)
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- zapojení do soutěží a olympiád, kde získává srovnání svých znalostí a dovedností s jinými nadanými žáky

3.8 Školní družina, školní klub a přípravná třída

Činnost školní družiny a školního klubu je zaměřena hlavně na relaxaci žáků. Školní klub je určen pro žáky druhého stupně a taky žáky prvního stupně, kteří nenavštěvují školní družinu. Vede žáky nenásilnou a zábavnou formou k aktivitám, které vedou k rozvoji jejich schopností a zájmů. Napomáhá k zlepšení sociálních vztahů, komunikačních schopností, posiluje citovou stránku dítěte a vztah k přírodě a životnímu prostředí. Vzdělávání se uskutečňuje podle ŠVP školní družiny a ŠVP školního klubu, které jsou přílohou školního vzdělávacího programu.

Pro budoucí žáky prvního ročníku je určena přípravná třída. Tato třída se zřizuje v případě, splňuje-li podmínky uvedené v § 47 školského zákona. O děti v přípravné třídě se stará kvalifikovaná učitelka. Vzdělávání v této třídě se uskutečňuje podle ŠVP přípravné třídy, který je přílohou školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

4. PROFIL ŽÁKA

Profil žáka popisuje žakovu úroveň po 5. a 9. ročníku. Definuje očekávanou úroveň naplňování klíčových kompetencí. Profil žáka 9. ročníku je chápán jako výstupní a vychází z něj celkové hodnocení žáka po absolvování základního vzdělání.

4.1 Profil žáka 5. ročníku

- dodržuje pravidla slušného chování při komunikaci
- osvojuje si schopnosti pracovat ve skupině
- rozvíjí schopnosti logického a tvořivého myšlení
- rozvíjí své pracovní návyky
- rozšiřuje si slovní zásobu
- utváří si vlastní postoj
- nabývá dovednosti sebepoznávání
- dovede přiznat chybu, omluví se
- má úctu k svému i cizímu životu
- chová se ohleduplně ke svému okolí
- poznává a dodržuje zásady zdravého způsobu života
- rozšiřuje si slovní zásobu
- osvojuje si schopnosti pracovat ve skupině
- v určité míře se orientuje ve světě informací

4.2 Profil žáka 9. ročníku

- ovládá pravidla komunikace
- projevuje úctu k vlastnímu národu i cizím národům a jejich kulturním a jiným odlišnostem
- rozvíjí pozitivní vztah k jazyku v rámci komunikace
- orientuje se při získávání informací z různých zdrojů
- používá kritického myšlení, samostatně řeší problémy
- užívá logické úvahy a kombinačního úsudku při řešení problémů a úloh
- pracuje s informacemi – vyhledávání, přenos, zpracování, uložení, praktické využití
- na veřejnosti vystupuje kultivovaně
- prakticky uplatňuje získané poznatky a dovednosti
- zapojuje se do diskuse, dovede obhájit své názory
- kriticky uplatňuje autoevaluaci
- rozlišuje názory a postoje odpovídající základním principům lidského soužití
- dovede propojit poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na jejich základě si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- formuluje závěry na základě pozorování a pokusů
- aplikuje poznatky v praxi
- zdraví chápe jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody

- chápe základní ekologické souvislosti
- chápe nutnost stálého vzdělávání
- rozvíjí estetické cítění a vkus
- chová se zodpovědně v krizových situacích
- uvědomuje si významovou provázanost všeho druhu umění
- projevuje kritický postoj k návykovým látkám, šikaně nebo jiné agresivitě

5. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň ^{*)}						2. stupeň ^{*)}				
		1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+1	7+2	7+1	6+2	6+1	40 (7)	3+2	4+1	4+1	4+1	20 (5)
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11 (2)	3+1	3	3	3	13 (1)
	Druhý cizí jazyk	-	-	-	-	-	-	-	-	0+3	0+3	(6)
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24 (4)	3+2	4+1	4+1	4+1	20 (5)
	Matematická gramotnost	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0+1	(1)
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	0+1	0+1	1	3 (2)	1	-	-	-	1
Člověk a jeho svět		2	2	2	3	3+1	13 (1)	-	-	-	-	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	-	-	-	-	-	1	2	2	2	7
	Výchova k občanství	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	-	-	-	-	-	-	1+1	2	2	1+1	8 (2)
	Chemie	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4
	Přírodopis	-	-	-	-	-	-	2	1+1	2	1	7 (1)
	Zeměpis	-	-	-	-	-	-	2	1+1	1+1	1	7 (2)
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	2	1	1	6

Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	-	1	1	1	3
Volitelné předměty		-	-	-	-	-	-	-	0+1	-	-	(1)
Celková časová dotace		20	22	24	26	26	118	29	29	32	32	122

Nabídka volitelných předmětů pro žáky 7. tříd od školního roku 2016/2017

Předmět	časová dotace
Přírodovědné praktikum	1
Konverzace v AJ	1
Psaní na PC všemi deseti	1
Technické kreslení	1

Poznámky k učebnímu plánu

- Jako druhý cizí jazyk je vyučován **Německý jazyk**.
- Ve vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** je předmět **Informatika** vyučován ve 3. - 6. ročníku. Získané dovednosti jsou dále rozšiřovány v předmětu **Praktické činnosti** se zaměřením **Digitální technologie**, který je realizován v 7. - 9. ročníku v rámci vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.
- **Člověk a svět práce** – RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl pro 1. a 2. stupeň zvolen název **Praktické činnosti**; předmět **Praktické činnosti** se pak na druhém stupni specializuje na **Digitální technologie** (využití digitálních technologií) pro 7. ročník, pro 8. a 9. ročník se zaměřuje na **Volbu povolání** (svět práce) a **Digitální technologie** (využití digitálních technologií).
- **Anglický jazyk** je vyučován jako povinný předmět od 3. ročníku, se souhlasem rodičů využíváme 2 disponibilní hodiny k rozšíření jeho výuky již od 1. ročníku. V případě, že některý z rodičů nebude s výukou anglického jazyka od 1. ročníku souhlasit, budou disponibilní hodiny využity k posílení hodinové dotace předmětu český jazyk a literatura v 1. a 2. ročníku.
- **Volitelné předměty** jsou dotovány z disponibilní časové dotace. Nabídka **volitelných předmětů** v jednotlivých školních rocích se řídí zájmem žáků a aktuálními podmínkami školy.
*) V závorce u celkového počtu hodin je uvedeno, kolik hodin je v daném předmětu využito z disponibilní časové dotace.

Nepovinné předměty

V případě dostatečného zájmu nabízíme výuku nepovinného předmětu Náboženství. Tento nepovinný předmět se může realizovat ve spolupráci s okolními školami, pokud projeví zákonní zástupci zájem. Tato výuka se v plném rozsahu řídí ustanovením § 15 Sb. Školského zákona v platném znění.

6. UČEBNÍ OSNOVY

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika předmětu	<p>Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu • vyjádření reakcí a pocitů žáků, rozvoj emočního a estetického citění • pochopení role v různých komunikačních situacích • orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama • porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky • vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků • využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání, učení žáků vlastní tvorbě a prezentaci <p>Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s <i>dramatickou výchovou</i> (literatura, sloh), <i>dějepisem</i> (např. období Velké Moravy, husitství, veleslavínské období, národní obrození), <i>informačními a komunikačními technologiemi</i> (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii apod.), <i>hudební výchovou</i> (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři aj.).</p>
Časové a organizační vymezení předmětu	<p>Předmět Český jazyk je realizován jako povinný samostatný předmět ve všech ročnících s touto časovou dotací:</p> <p>1., 3. a 4. ročníku – 8 hodin týdně 2. ročníku – 9 hodin týdně 5. ročníku – 7 hodin týdně 6. až 9. ročníku – 5 hodin týdně</p> <p>Ke zkvalitnění výuky je na prvním stupni využito 7 disponibilních hodin a na druhém stupni 5 disponibilních hodin.</p> <p>V rámci spolupráce s mateřskou školou se ve výuce prvního ročníku volně navazuje na dosud osvojené poznatky dětí, a to zejména z oblasti „Dítě a jeho psychika“ – jazyk a řeč. Předmět Český jazyk je rozdělen do tří složek – Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.</p>
Průřezová témata	<p>Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, kreativita, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení</p> <p>Multikulturní výchova – lidské vztahy, kulturní diference</p>
Metody a formy práce	<p>skupinová práce, frontální výuka, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, práce s jazykovými příručkami a slovníky, analýza textů a kritické posouzení jejich obsahu, slohové práce, řečnická cvičení, diskusní kroužky, besedy</p>
Klíčové kompetence	
k učení	<p>učitel</p> <p>Klade důraz na pozitivní motivaci žáka</p> <p>Používá vhodné učební pomůcky (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, tabule gramatických přehledů, PC programy) audiovizuální techniku</p> <p>Předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů</p>

	Zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky Věnuje se dovednosti autokorekce chyb a sebeevaluaci	
k řešení problémů	učitel: Motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení. Zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (získaných ze samostudia a četby) a z vlastního úsudku. Předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity. Klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění.	
sociální a personální	učitel: Zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky Uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (spolupráce s SPC i PPP) Vnáší poklidné a přátelské atmosféry do procesu výuky Posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj	
občanské	učitel: Respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka Podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic Aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích	
kommunikativní	učitel: Zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma Zařazuje diskusní kroužky a besedy Nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem	
Pracovní	učitel: Rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadovaním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů Kontroluje samostatné práce žáků	
Učební plán předmětu Český jazyk a literatura		
Český jazyk a literatura, 1. ročník – Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. - rozlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku a písmeno (velké, malé, tištěné a psané) - čte jednoduchý souvislý text vázaným slabikováním, umí o přečteném vyprávět, využívá opory obrázkové osnovy - orientuje se v jednoduchém textu; ví, co je věta, článek, nadpis, řádek, odstavec - pozná tečku, vykřičník a otazník; věty čte se správnou intonací - recituje kratší básnický text, rozliší prózu a poezii	Čtení - praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé)	OSV – rozvoj schopností poznávání
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Naslouchání - praktické (zdvořilé, vyjádření kontaktu)	OSV – Mezilidské vztahy

<ul style="list-style-type: none"> - na základě zkušenosti formuluje znění úkolu, který je naznačen graficky - čte jednoduché písemné zadání úkolu (odpovídající současným čtenářským dovednostem) a dovysvětluje jeho následné plnění 	<p>s partnerem)</p> <ul style="list-style-type: none"> - věcné (pozorné, soustředěné) 	
<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <ul style="list-style-type: none"> - v krátkých mluvených projevech, správně dýchá, zřetelně vyslovuje, volí vhodné tempo řeči - dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz, poblahopřát - správně používá oslovení <p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se nonverbálnímu vyjadřování <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle se učí správnému dýchání, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné tempo řeči 	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - komunikační žánry: omluva, pozdrav, prosba, vzkaz, oslovení, poděkování, blahopřání - základní komunikační pravidla: oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči 	<p>OSV – Komunikace MKV – Lidské vztahy OSV – Kreativita</p>
<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se správnými hygienickými návyky při psaní - zkouší psát uvolňovací cviky od velkých k menším rozměrům <p>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si psaní jednotlivých prvků písmen a číslic - orientuje se v liniatuře a dle svých potřeb ji využívá - opisuje a přepisuje správné tvary velkých i malých písmen (kromě X, Q, W), slabik, slov, jednoduchých vět a číslic ve větší velikosti a liniatuře - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova <p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše dle svých možností opis, přepis, diktát i autodiktát - učí se kontrolovat svůj písemný projev - vědomě začíná větu velkým písmenem a píše za ní tečku - u vlastních jmen osob se učí psát velké písmeno 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) 	<p>OSV – Psychohygiena</p>
<p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p>	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - krátké mluvené projevy - vyprávění podle obrázkové osnovy 	<p>MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Český jazyk a literatura, 1. ročník – Jazyková výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek, souhláskových skupin - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - čtení skupin dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - čtení slabik dy-di, ty-ti, ny-ni - dvojhlásky ou, au	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy - význam slov - slova nadřazená a podřazená	
Odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat. - vnímá rozdíl mezi slovem a větou - začíná psát větu velkým tiskacím písmenem - tvoří věty z daných slov - učí se psát vlastní jména dětí s velkým písmenem na začátku	Pravopis - velké písmeno na začátku věty a u vlastních jmen dětí - věta, slovo	
Český jazyk a literatura, 1. ročník – Literární výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. - naslouchá čtenému textu - vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text - rozlišuje pojmy: báseň, říkadlo, rozpočítadlo, hádanka - pamětně si osvojuje říkadla k hláskám - snaží se orientovat v kratším textu - učí se výraznému čtení, volí vhodné tempo, pracuje s dechem Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. - vyjadřuje své pocity z přečteného či slyšeného textu na úrovni svých schopností odpovídajících věku	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramaturgie - vlastní výtvarný doprovod	MDV – Fungování médií ve společnosti OSV – Kreativita
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. - správně zařadí pohádkovou postavu ke konkrétnímu titulu - při praktických činnostech rozlišuje pojmy: říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádka, báseň, básník, kniha, spisovatel, časopis, ilustrace, divadelní představení	Základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka - pojmy: básník, kniha, spisovatel, časopis, ilustrace, div. představení - verš, rým přirovnání	OSV – Poznávání lidí
Pracuje tvořivě s literárním textem	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV – Kreativita

podle pokynů učitele a podle svých schopností.		
Český jazyk a literatura, 2. ročník – Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje se v technice čtení - přečte větu jednoduchou a kratší souvětí plynule a s přirozenou intonací podle druhu věty - užívá správný slovní přízvuk - orientuje se v krátkém textu, vyhledává odpovědi na otázky a klíčová slova - používá hlasité a tiché čtení, nacvičuje výrazné čtení - čte s porozuměním texty přiměřené obsahem - všímá si spojitosti textu s ilustrací 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) 	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
<p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředěně a pozorně naslouchá předčítanému textu, reaguje otázkami a správně odpovídá, neskáče druhému do řeči 	<p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) 	OSV - Komunikace OSV – Mezilidské vztahy
<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <p>Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</p> <p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základy vypravování, dodržuje posloupnost děje - pokouší se o jednoduchý popis (pojmenuje vlastnosti) 	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry (pozdrav, omluva, blahopřání, žádost o pomoc, poděkování, vypravování, vzkaz, zdvořilé vystupování) - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) 	OSV - Komunikace OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</p> <p>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.</p> <p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře - procvičuje si psaní velkých písmen na začátku slov a vět - spojuje písmena vratným tahem - nacvičuje si psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie - umísťuje diakritická znaménka - dodržuje úpravu písemnosti (nadpis, odstavec) - podle obrázku popíše jednoduchý pracovní postup 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis, pozdrav z prázdnin, vypravování 	EGS – Evropa a svět nás zajímá

Český jazyk a literatura, 2. ročník – Jazyková výchova

Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o slabikách při dělení slov na konci řádku - třídí hlásky na samohlásky (krátké, dlouhé a dvojhlásky) a souhlásky (tvrdé, měkké a obojetné) - učí se rozlišit, kdy je r/l slabikotvorné - odůvodňuje psaní párových souhlásek na konci (uvnitř) slov - seznámí se s abecedou 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovo, slabika, hláska, písmeno - dělení hlásek <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - párové souhlásky - abeceda 	OSV – Rozvoj schopností poznávání
<p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova a pojmy - význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - antonyma, homonyma, synonyma 	
<p>Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.</p> <p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p> <p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</p> <ul style="list-style-type: none"> - elementárně se seznamuje s některými názvy slovních druhů - učí se poznávat v textu podstatná jména a třídí je na názvy osob, zvířat a věcí - zjišťuje, že podstatná jména mohou měnit svůj tvar (propedeutika skloňování) - rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní; píše velké písmeno u vlastních podstatných jmen - vyhledává a určuje slovesa, spojky a předložky, vysvětlí jejich funkci - při vyprávění používá spisovné tvary podstatných jmen a sloves 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - tvary slov 	
<p>Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje si dovednost utvořit jednoduchou větu se správným slovosledem - určí pořadí vět v textu - rozeznává větu jednoduchou a souvětí 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí 	MKV – Lidské vztahy
<p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a tvoří věty podle postoje mluvčího - podle druhu věty užívá správnou interpunkci za větou 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy vět podle postoje mluvčího 	OSV - Komunikace

<p>Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě – tě – ně – bě – pě – vě – mě a ú/ů mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní a napíše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - uvědomuje si psaní ě ve slabikách dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev) - poznává základní pravidlo pro psaní ú/ů - používá velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen 	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvrdé a měkké souhlásky - slabiky bě, pě, vě, mě - samohlásky u, ú, ů - vlastní jména 	
Český jazyk a literatura, 2. ročník – Literární výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje způsob přednesu prózy a básnických textů - čte věty s přirozenou intonací a se správným slovním přízvukem - zvyšuje plynulost čtení; procvičuje si tiché čtení - vypravuje podle obrázkové osnovy čtený příběh 	<p>Poslech literárních textů</p>	<p>MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<p>Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví na dané téma na základě vlastních zkušeností - vyjadřuje svůj názor na chování postavy z příběhu - pokouší se o vysvětlení významu některých ustálených slovních spojení 	<p>Zážitkové čtení a naslouchání</p>	<p>OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - určí znaky pohádky a odliší ji od ostatních vyprávění - seznamuje se s dětskými časopisy - pracuje s texty pohádek, rozlišuje odstavec, nadpis 	<p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, pohádka, báseň, povídka, bajka - básník, spisovatel, kniha, čtenář, knihovna, představení - verš, rým, přirovnání 	
<p>Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce textu, dramatizace - vlastní výtvarný doprovod 	<p>OSV – Kreativita OSV – Poznávání lidí</p>
Český jazyk a literatura, 3. ročník – Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte se správným vět. přízvukem, intonací 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé znalost orientačních prvků v textu) 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p>

<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje poezii od prózy, recituje básnický text - orientuje se v textu, vyhledává odpověď na otázku, najde klíč. slova - domýšlí konce slov, vět, příběhů - vyjadřuje svůj postoj k přečten. textu - chápe četbu jako zdroj informací, pracuje s encyklopedií 	<ul style="list-style-type: none"> - věcné (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) 	
<p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - adekvátně reaguje na pokyny dospělých i spolužáků - umí požádat o informaci a sdělit ji 	<p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) 	OSV – Mezilidské vztahy
<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se naslouchat soustředěně, pozorně a neskákat druhému do řeči - dodržuje základní společenská pravidla chování při komunikaci s dospělými - seznámí se se základními pravidly vedení telefonického rozhovoru - v různých komunikačních situacích využívá i prvky nonverbální komunikace 	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - vyjadřování závislé na komunikační situaci - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) 	OSV – Komunikace OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kooperace a kompetice
<p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem popisuje předmět nebo pracovní činnost - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (vypravování) - s dopomocí vytvoří jednoduchou osnovu příběhu a nadpis 	<ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) - komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování 	OSV – Poznávání lidí
<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</p> <p>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.</p>	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky - technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný projev) 	
<p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše opis, přepis, diktát i autodiktát přiměřené obtížnosti - hledá chyby v napsaném textu - hodnotí svůj písemný projev 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - žánry písemného projevu: dopis, pozvánka, omluvenka, adresa, pozdrav z prázdnin 	EGS – Evropa a svět nás zajímá
<p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymýšlí osnovu podle obrázků, vypráví jednoduchý příběh - podle obrázku popíše jednoduchý pracovní postup - vymýšlí vhodný název příběhu na obrázcích 	<p>Mluvený projev</p>	MKV – Lidské vztahy

Český jazyk a literatura, 3. ročník – Jazyková výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojmy: hláska, písmeno, slabika; určí počet slabik ve slově - dělí slova na konci řádku podle slabik - rozšiřuje si vědomosti o párových souhláskách, zdůvodňuje pravopis - řadí slova podle abecedy 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - párové souhlásky - abeceda 	
<p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova a pojmy - význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - antonyma, homonyma, synonyma - stavba slova (kořen, část předponová a příponová) 	
<p>Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.</p> <p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p> <p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</p>	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména – skloňování, mluvnické kategorie (pád, číslo, rod) - slovesa – mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas), časování - tvary slov 	
<p>Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</p> <p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.</p>	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - vzorce souvětí - základní skladební dvojice 	
<p>Odůvodňuje a píše správně:</p> <p>i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech</p> <p>dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev</p> <p>velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p>	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova - tvrdé a měkké souhlásky - vlastní jména - slabiky s „ě“ mimo morfologický šev - samohlásky ú/ů 	
Český jazyk a literatura, 3. ročník – Literární výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - všímá si ilustrací děl a kreslí ke knize vlastní ilustrace - čte se správným slovním přízvukem a s přirozenou intonací vět - čte umělecké, populární i naukové texty, orientuje se v knihovně - využívá tiché čtení 	<p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu 	<p>OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV – Kreativita</p>

- zaznamenává si základní údaje do čtenářského deníku		
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. - charakterizuje hlavní a vedlejší postavy, vypráví, co se mu v knize líbilo - vyhledává a předčítá spolužákům zajímavou část knihy - vypráví své zážitky z filmových či divadelních představení	Poslech literárních textů	MDV - Fungování a vliv médií ve společnosti
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Základní literární pojmy - druhy a žánry: poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka - pojmy, báseň, říkadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, loutkové a maňáskové divadlo - verš, rým, přirovnání	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Tvořivé činnosti s literárním textem - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod	OSV – Kreativita
Český jazyk a literatura, 4. ročník – Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. - vypráví pomocí série obrázků - orientuje se v textu Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. - vyhledává v textu klíčová slova - pracuje s dětskými encyklopediemi, s Pravidly českého pravopisu - chápe čtení jako zdroj informací o světě - podstatné informace v textu zaznamenává	Čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	OSV – Kooperace a kompetice
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - vyjadřování závislé na komunikační situaci - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, telefonický rozhovor, vypravování, popis - dialog na základě obrazového materiálu	OSV - Komunikace OSV – Mezilidské vztahy MKV – Lidské vztahy

<p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se vypisovat podstatné informace z textu, psát zápisy z učebního textu do sešitu s důrazem na účelnost - provádí kontrolu napsaného textu 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) - žánry písemného projevu adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché vyprávění - jednoduché tiskopisy: poštovní poukázka, podací lístek, přihláška 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá MDV – Stavba mediálních sdělení MDV – Tvorba mediálního sdělení</p>
<p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle vzoru sestavuje osnovu vlastního vyprávění v mluvené či písenné podobě - dodržuje následnost dějových složek - volí vhodná slovesa a spojovací výrazy - učí se členit text na odstavce 	<p>Mluvený a písemný projev</p>	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>Český jazyk a literatura, 4. ročník – Jazyková výchova</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek, jejich výslovnost - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slova jednoznačná a mnohoznačná - antonyma, homonyma, synonyma 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává kořen slova a rozlišuje části předponové a příponové - vyhledává slova příbuzná - odlišuje předpony a předložky 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba slova (kořen, část předponová, příponová) 	
<p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - časuje slovesa, pozná infinitiv - u podstatných jmen určuje pád, číslo, rod a vzor 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - tvary slov - podstatná jména – skloňování, mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor) - slovesa – časování, mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas,) 	
<p>Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.</p>	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova spisovná, nespisovná, citově zabarvená 	
<p>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s větou jednoduchou i souvětím - ve větě vyhledává podmět i přísudek, určuje základní skladební dvojici - seznamuje se s pojmy: podmět holý a 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí - základní skladební dvojice 	

rozvitý, přísudek holý a rozvitý		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. - osvojuje si psaní i/y v přičestí minulém	Pravopis - i/y v přičestí minulém	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. - spojuje věty v souvětí s použitím vhodných spojovacích výrazů a podle potřeby projevu je obměňuje - podle určitých sloves určuje počet vět v souvětí - zaznamenává vzorce jednoduchých souvětí	Skladba - vzorce souvětí - spojovací výrazy	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. - zná vyjmenovaná slova - píše a zdůvodňuje psaní i/y u vyjmenovaných slov a slov k nim příbuzných	Pravopis - lexikální - základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
Český jazyk a literatura, 4. ročník – Literární výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. - vyjadřuje svůj názor na slyšený či čtený text - zhodnotí vlastnosti postav v příběhu - v pohádce rozlišuje dobro a zlo - vede si čtenářský deník, kam zapisuje své pocity z daného díla	Zážitkové čtení a naslouchání Poslech literárních textů	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. - reaguje vhodnými otázkami k bližšímu pochopení literárního díla - ujasňuje si zasazení postav do vhodného prostředí - pokouší se o vlastní tvorbu na předem dané téma - dodržuje posloupnost děje - zkouší si stanovit osnovu příběhu a vypravuje podle ní	Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod	OSV - Kreativita
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. - odlišuje verše od prózy - využívá poznatků z četby v dalších školních činnostech - vyhledává informace v dětských encyklopediích	Základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení - pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, herec - verš, rým, přirovnání	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti MDV - Vnímání autora mediálního sdělení

<p>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.</p> <p>- u vyprávění se seznamuje s pojmy jednání, konflikt, řešení problému či zápletka</p>	<p>- vyprávění</p>	
<p>Český jazyk a literatura, 5. ročník – Komunikační a slohová výchova</p>		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>- správně, plynule, dostatečně rychle a s porozuměním čte přiměřeně náročné texty</p> <p>- při četbě zvládá techniku hlasitého i tichého čtení</p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</p> <p>- vyhledává pojmy v encyklopediích, pracuje s Pravidly českého pravopisu</p> <p>- pracuje s předloženými texty</p> <p>- vyhledává podstatné informace v textu a odděluje je od nepodstatných</p> <p>- chápe čtení jako zdroj informací o světě</p>	<p>Čtení</p> <p>- praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé znalost orientačních prvků v textu)</p> <p>- věcné (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p>	<p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy</p> <p>MDV – Vnímání autora mediálního sdělení</p>
<p>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.</p> <p>Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p> <p>- reprodukuje zajímavá sdělení z rozhlasu, televize či denního tisku</p>	<p>Naslouchání</p> <p>- praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)</p> <p>- věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p>	<p>MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.</p> <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.</p> <p>- využívá jazyka jako nástroje dorozumívání ve škole i v běžném životě</p> <p>- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p>	<p>Mluvený projev</p> <p>- základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)</p> <p>- vyjadřování závislé na komunikační situaci</p> <p>- mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>- základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p> <p>- komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, telefonický rozhovor, vypravování, popis</p> <p>- dialog na základě obrazového materiálu</p>	<p>MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepečetí</p> <p>MDV – Stavba mediálních sdělení</p>
<p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</p> <p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.</p> <p>- tvoří krátký souvislý mluvený projev</p> <p>- přizpůsobuje tempo řeči danému komunikačnímu záměru</p> <p>- podle postoje mluvčího volí u vět</p>	<p>Mluvený projev</p> <p>- spisovná a nespisovná výslovnost</p> <p>- jazyk jako prostředek k dorozumívání</p> <p>- věcné vyjadřování</p>	<p>OSV - Komunikace</p>

vhodnou intonaci hlasu		
<p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemný projev zdokonaluje, zlepšuje úhlednost, čitelnost a formální úpravu textu - opisuje text, píše diktát, provádí sebekontrolu napsaného textu 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - formální úprava textu a přehledný písemný projev, technika psaní (úhledný, čitelný) - žánry písemného projevu adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché vyprávění - jednoduché tiskopisy: poštovní poukázka, podací lístek, přihláška 	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – Tvorba mediálního sdělení</p>
Český jazyk a literatura, 5. ročník – Jazyková výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p> <p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - odůvodňuje psaní předpon s-, z-, vz- - používá správně předložky s,z - učí se psát správně zdvojené souhlásky - dělí správně slova na konci řádku - využívá pravidel pro skupiny bě/bje, vě/vje, pě/pje, mě/mně 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova jednoznačná, mnohoznačná - antonyma, homonyma, synonyma - stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka) - psaní předpon a předložek, zdvojené souhlásky 	OSV – Rozvoj schopností poznávání
<p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p> <p>Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.</p> <ul style="list-style-type: none"> - při vyjadřování vychází z Pravidel spisovné češtiny, nahrazuje nespisovné tvary spisovnými 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - tvary slov - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves - druhy přídavných jmen, zájmena osobní, číslovky - neohébné slovní druhy 	OSV – Rozvoj schopností poznávání
<p>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</p> <p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a užívá ve větách podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný - rozpoznává přísudek slovesný 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice - podmět, přísudek - vzorce souvětí 	
<p>Správně píše i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p> <p>Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše i/y po obojetných souhláskách a pravopis zdůvodňuje - užívá v praxi vyjmenovaná slova - rozpoznává slova příbuzná 	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální - základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) - základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem) 	

<p>k vyjmenovaným slovům</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pravidla shody přísudku s podmětem - doplňuje správně koncovky podstatných jmen a pravopis zdůvodňuje - doplňuje a zdůvodňuje psaní koncovek u přídavných jmen 		
Český jazyk a literatura, 5. ročník – Literární výchova		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí naslouchat čtenému textu - dokáže drammatizovat scénu z příběhu - čte a přednáší z paměti texty přiměřené věku 	<p>Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání</p>	<p>OSV – Mezilidské vztahy OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyslechne text a pokouší se interpretovat jeho obsah - snaží se orientovat v nabídce dětské literatury a v dětských časopisech - rozlišuje vyprávění literární a faktické - vyhledává informace ve slovnících a jiných textech 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu 	<p>OSV - Kreativita MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje si používání elementárních literárních pojmů na konkrétních příkladech textů - zná pojmy: spisovatel, režisér, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň, verš, rým, přirovnání- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - seznamuje se s dětskými ilustrátory 	<p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení - pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, herec, režisér - verš, rým, přirovnání - vyprávění 	
Český jazyk a literatura, 6. ročník – Jazyková výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák podle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se samostatně pracovat s Pravidly českého pravopisu, se slovníky spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami 	<p>Jazykověda, jazykové příručky</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznání, Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o spisovnou výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov - seznamuje se s rozlišením spisovného jazyka, nářečí a obecné češtiny a učí se zdůvodnit jejich užití 	<p>Spisovná výslovnost, slovní přízvuk hlavní, v předložkových spojeních, větná melodie Důraz, tempo, pauzy Rozvrstvení jazyka</p>	<p>MKV – Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - získává schopnost rozlišit a příklady v textu dokládat nejdůležitější způsoby 	<p>Způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby, rozbor stavby slova, slova příbuzná</p>	

<p>obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznávat přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>- usiluje o zvládnutí v písemném projevu pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<p>Skupiny hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky</p> <p>Skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně</p> <p>Předpony s-, z-, vz, předložky s, z</p> <p>i/y po obojetných souhláskách, vyjmenovaná slova</p>	
<p>- učí se správně třídit slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a vědomě jich používat ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>Podstatná jména, druhy přídavných jmen, stupňování přídavných jmen, druhy zájmen, slovesa</p>	
<p>- snaží se využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>- získává schopnost rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>Základní větné členy, shoda podmětu s přísudkem</p>	

Český jazyk a literatura, 6. ročník – Sloh a komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>- snaží se odlišovat ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřovat fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>- učí se rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>- získává schopnost dorozumívat se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>- snaží se odlišovat spisovný a nespisovný projev a vhodně užívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>- učí se v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>- učí se zapojovat se do diskuse, řídit ji a využívat zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>- získává schopnost využívat základy studijního čtení – vyhledávat klíčová slova, formulovat hlavní myšlenky textu, vytvářet otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připravit a s oporou o text přednést referát</p> <p>- učí se uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvořit koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>- nacvičuje jednoduché komunikační žánry</p> <p>- učí se soustředěně naslouchat textu</p> <p>- pokouší se souvisle vypracovat příběh, popsat osoby, věci, pracovní postup</p>	<p>Mluvený projev, projev, referát</p> <p>Zážitkové naslouchání</p> <p>Vypravování – písemná forma</p> <p>Popis osoby, předmětu, prac. postupu</p> <p>Zpráva, oznámení</p> <p>Výpisy, výtah</p> <p>Dopis, oslovení</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - učí se pracovat s odbornými texty - usiluje o využívání poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 		
Český jazyk a literatura, 6. ročník – Literární výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se uceleně reprodukovat přečtený text, jednoduše popisovat strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretovat smysl díla - učí se rozpoznávat základní rysy výrazného individuálního stylu autora - učí se formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - pokouší se o vytvoření vlastního literárního textu podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - učí se rozlišovat literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doložit argumenty - učí se rozlišovat základní literární druhy a žánry, porovnávat je i jejich funkci, uvést jejich výrazné představitele - získává schopnost uvést základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - snaží se porovnávat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - učí se vyhledávat informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích 	<p>Podstata literatury Literární druhy a žánry Počátky slovesného umění Ústní lidová slovesnost, sběratelé</p> <ul style="list-style-type: none"> - pověst, pohádka, legenda - Olbracht – Biblické příběhy - bible - četba vybraných ukázek - literatura antická - Homér - Odyssea, Illias - významné postavy antické mytologie - bajky – jejich vznik a smysl, tvůrci bajek - vyhledávání typických ukázek - dobrodružná literatura a její typické rysy – autoři 	
Český jazyk a literatura, 7. ročník – Jazyková výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák podle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se samostatně pracovat s Pravidly českého pravopisu, se slovníky spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - usiluje o spisovnou výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov, - získává schopnost rozlišit a příklady v textu dokládat nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznávat přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - učí se správně třídit slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a vědomě jich používat ve vhodné komunikační situaci 	<p>Slovo, věcný význam Sousloví, rčení Synonyma, homonyma, antonyma Odborné názvy Slovní zásoba a její obohacování Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy)</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zvládnutí v písemném projevu pravopis lexikální, slovotvorný, 	<p>Věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty</p>	<p>MKV – Lidské vztahy MDV – Kritické čtení a</p>

<p>morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - získává schopnost rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p>Druhy vět podle funkce Druhy přísudků, podmět Předmět, přísl. určení, přívlastek postupně rozvíjející, několikanásobný Doplněk Větné členy několikanásobné Přístavek Souvětí, druhy vět vedlejších</p>	<p>vnímání mediálních sdělení a reality; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
---	---	---

Český jazyk a literatura, 7. ročník – Sloh a komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se odlišovat ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřovat fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - učí se rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - získává schopnost dorozumívat se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - snaží se odlišovat spisovný a nespisovný projev a vhodně užívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - učí se v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - učí se zapojovat se do diskuse, řídit ji a využívat zásad komunikace a pravidel dialogu - získává schopnost využívat základy studijního čtení – vyhledávat klíčová slova, formulovat hlavní myšlenky textu, vytvářet otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připravit a s oporou o text přednést referát - učí se uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvořit koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - usiluje o využívání poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>Popis věcí, pracovního postupu, líčení Charakteristika, Výtah Životopis Žádost Vypravování</p>	

Český jazyk a literatura, 7. ročník – Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se uceleně reprodukovat přečtený text, jednoduše popisovat strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretovat smysl díla - učí se rozpoznávat základní rysy 	<p>Literární žánry a druhy Poezie – rým, verš Rytířský epos, legendy Významné literární a historické postavy –</p>	

<p>výrazného individuálního stylu autora</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - pokouší se o vytvoření vlastního literárního textu podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - učí se rozlišovat literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doložit argumenty - učí se rozlišovat základní literární druhy a žánry, porovnávat je i jejich funkci, uvést jejich výrazné představitele - získává schopnost uvést základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - snaží se porovnávat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - učí se vyhledávat informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích 	<p>Roland Kroniky, Karel IV.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kosmas, Dalimilova kronika - Husitská literatura – kancionály - Renesance - Evropská renesance 	
<p>Český jazyk a literatura, 8. ročník – Jazyková výchova</p>		
<p>Očekávané výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>Žák podle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se samostatně pracovat s Pravidly českého pravopisu, se slovníky spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - usiluje o spisovnou výslovnost českých a běžně užívaných cizích slova učí se správně třídit slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a vědomě jich používat ve vhodné komunikační situaci 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov, slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis, skloňování obecných a vlastních jmen přejatých</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznání Sebezpoznání a sebezpojetí Poznávání lidí Komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> - získává schopnost rozlišit a příklady v textu dokládat nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznávat přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - usiluje o využití poznatků o jazyce a slohu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>Slovesný vid, vidové dvojice Pravopis koncovek jmen a sloves, procvičování pravopisných jevů</p>	<p>MKV – Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - získává schopnost rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p>Skladba: opakování věty jednočlenné, dvoječlenné, ekvivalent, zákl. skladebné dvojice, rozvíjející větné členy Souvětí podřadné – druhy vedlejších vět Souvětí souřadné Významové poměry mezi větami hlavními</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s rozlišením spisovného jazyka, nářečí a obecné češtiny a učí se zdůvodnit jejich užití 	<p>Útvary českého jazyka, jazyky slovanské</p>	

Český jazyk a literatura, 8. ročník – Sloh a komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se odlišovat ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřovat fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - učí se rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - získává schopnost dorozumívat se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - snaží se odlišovat spisovný a nespisovný projev a vhodně užívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - učí se v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - učí se zapojovat se do diskuse, řídit ji a využívat zásad komunikace a pravidel dialogu - získává schopnost využívat základy studijního čtení – vyhledávat klíčová slova, formulovat hlavní myšlenky textu, vytvářet otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připravit a s oporou o text přednést referát - učí se uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvořit koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - usiluje o využívání poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika Líčení Výklad Výtah Úvaha Řečnictví 	

Český jazyk a literatura, 8. ročník – Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se uceleně reprodukovat přečtený text, jednoduše popisovat strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretovat smysl díla - učí se rozpoznávat základní rysy výrazného individuálního stylu autora - učí se formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - pokouší se o vytvoření vlastního literárního textu podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - učí se rozlišovat literaturu hodnotnou a 	<ul style="list-style-type: none"> Český humanismus Baroko Klasicismus a osvícenství Národní obrození Romantismus - světový Povídka, epigram, deník, kronika, sci-fi 	

<p>konzumní, svůj názor doložit argumenty</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se rozlišovat základní literární druhy a žánry, porovnávat je i jejich funkci, uvést jejich výrazné představitele - získává schopnost uvést základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - snaží se porovnávat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - učí se vyhledávat informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích 		
Český jazyk a literatura, 9. ročník – Jazyková výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák podle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníky spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - usiluje o spisovnou výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov 	<p>Jádro slovní zásoby Slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy, slova domácí, mezinárodní</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznání Sebezpoznání a sebezpojetí Poznávání lidí Komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zvládnutí v písemném projevu pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i 	<p>Opakování stavby slova, tvoření slov, pravopisných jevů</p>	<p>MKV – Lidské vztahy MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> - získává schopnost rozlišit a příklady v textu dokládat nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznávat přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - snaží se využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<p>Tvarosloví (vlastní jména, názvy) Jména – jejich druhy a tvary (skloňování, stupňování) Slovesa a jejich tvary – přechodníky (informativně) Pravopis koncovek jmen a sloves – opakování, pravopis vlastních jmen a názvů Slova neohebná (příslovce, předložky, spojky)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - získává schopnost rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p>Skladba: Věta dvoječlenná, jednočlenná, ekvivalent Opakování větných členů, větné členy holé, rozvitě, souřadně spojené, Grafické znázornění stavby věty Věta a souvětí, složitá souvětí Samostatný větný člen Elipsa (neúplná věta), vsuvka Shrnutí – čárka ve větě jednoduché a souvětí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s rozlišením spisovného jazyka, nářečí a obecné češtiny a zdůvodní jejich užití 	<p>Jazyková výchova: Vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka Archaismy, historismy, neologismy</p>	

Český jazyk a literatura, 9. ročník – Sloh a komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se odlišovat ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřovat fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - učí se rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - učí se rozpoznat manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k nim kritický postoj - získává schopnost dorozumívat se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - snaží se odlišovat spisovný a nespisovný projev a vhodně užívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - učí se v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - učí se zapojovat se do diskuse, řídit ji a využívat zásad komunikace a pravidel dialogu - získává schopnost využívat základy studijního čtení – vyhledávat klíčová slova, formulovat hlavní myšlenky textu, vytvářet otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připravit a s oporou o text přednést referát - učí se uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvořit koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného - usiluje o využívání poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>Slohová komunikace: Výklad Popis a charakteristika Vypravování, vypravování v umělecké oblasti Úvaha Proslov, diskuze, fejeton Funkční styly</p>	

Český jazyk a literatura, 9. ročník – Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se uceleně reprodukovat přečtený text, jednoduše popisovat strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretovat smysl díla - učí se rozpoznávat základní rysy výrazného individuálního stylu autora - učí se formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - pokouší se o vytvoření vlastního literárního textu podle svých schopností 	<p>Romantismus - český Prokletí básníci Literární směry 20. stol. (orientačně) Meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře Literatura 2. pol. 20. století – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura Moderní román</p>	

<p>a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se rozlišovat literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doložit argumenty - učí se rozlišovat základní literární druhy a žánry, porovnávat je i jejich funkci, uvést jejich výrazné představitele - získává schopnost uvést základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - snaží se porovnávat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - učí se vyhledávat informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích 		
---	--	--

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika předmětu	<p>Angličtina přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Výuka gramatiky probíhá současně s vytvářením vět, kde se potřebné výrazy a spoje procvičují. Slovní zásoba se týká základních oblastí života žáka a je rozvíjena čtením a poslechem vhodných textů. Komunikační dovednosti žáci procvičují prostřednictvím vzorových vět, připravených dialogů, her, nácvikem jednoduchých básniček a říkadel a poslechem a rozbořem písniček. Důraz je kladen na žákovu schopnost porozumět jednoduchému sdělení (věty, pokyny), zopakovat jej a také na něj reagovat. Výuka též seznamuje žáky s realitami zemí, které tímto jazykem hovoří. Žáci se snaží o pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní život, formování porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturám.</p> <p>V předmětu Anglický jazyk se žáci učí správně vyslovovat anglické hlásky, poznávat a správně používat základní gramatická pravidla a rozvíjet aktivní i pasivní slovní zásobu.</p> <p>Vycházíme z aktivní a pasivní osvojené slovní zásoby v mateřské škole, která byla vyučována v rámci oblasti:</p> <p>„Dítě a jeho psychika“ – a) jazyk a řeč; b) poznávání, myšlení</p> <p>„Dítě a ten druhý“</p>
Časové a organizační vymezení předmětu	<p>Předmět Anglický jazyk je jako první cizí jazyk realizován jako povinný předmět v 3. až 9. ročníku, v 1. a 2. ročníku pouze pokud s tím souhlasí rodiče žáků. Časová dotace:</p> <p>1. a 2. ročník – 1 hodina týdně</p> <p>3. až 5. ročník – 3 hodiny týdně</p> <p>- z toho jsou 2 hodiny (v 1. a 2. ročníku) disponibilní</p> <p>6. ročník – 4 hodiny týdně</p> <p>7. až 9. ročník – 3 hodiny týdně</p> <p>- z toho je 1 hodina disponibilní</p>
Průřezová témata	<p>Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice,</p> <p>Výchova v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</p> <p>Multikulturní výchova – multikulturalita, kulturní diference, lidské vztahy</p> <p>Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí.</p>
Metody a formy práce	Frontální a skupinová práce, projektové vyučování, diskuze, řízený dialog, samostatná práce, problémové učení, poslech, hry.
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: - rozvíjí schopnost komunikovat anglicky v praktickém životě - vede k samostatnému získávání informací z různých cizojazyčných zdrojů a internetu
k řešení problémů	učitel: - vede k porozumění přiměřenému sdělení v anglickém jazyce - usiluje o řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí - snaží se naučit formulovat myšlenky, i když chybí slovní zásoba - podněcuje využívat osvojené dovednosti k navázání kontaktu či vztahu
sociální a personální	učitel: - se snaží v různých modelových situacích vyžádat a poskytnout radu, pomoc - vede žáky ke spolupráci v angl. mluvící skupině na jednoduchém úkolu
občanské	učitel: - rozvíjí představu v odlišnostech ve způsobu běžného života v anglicky mluvících zemích i jejich odlišné kulturní tradice a porovnání je s českým prostředím - usiluje u žáků, aby akceptovali pravidla zadané aktivity

	- vede žáky k respektování názorů a přesvědčení spolužáků	
komunikativní	učitel: - vede žáky k vyjadřování jejich myšlenky - rozvíjí porozumění rozhovoru a přiměřenému textu v AJ	
pracovní	učitel: - nacvičuje zvládnout a dodržovat pravidla při práci ve skupině - snaží se, aby žáci využívali jazyka k získávání potřebných informací z různých oblastí - rozvíjí schopnosti samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem	
Učební plán předmětu Anglický jazyk		
Anglický jazyk, 1. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ŽÁKA	- tematické okruhy - domov, rodina, škola, základní barvy, čísla od 1 do 10, Vánoce (tradiční zvyky)	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- reaguje na procvičené otázky učitele	OSV - Komunikace
Zopakuje a učí se používat slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- poslouchá nahrávky k učebnici a jazyk učitele, snaží se fyzicky reagovat na pokyny - opakuje anglická slova, imituje nahrávku i učitele - pozdraví a rozloučí se, poděkuje - pojmenuje základní členy rodiny a některé části domu - počítá do deseti - jmenuje svoje školní potřeby a některé hračky - označí základní barvy - seznamuje se s tradicemi - Vánoce	EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Kulturní diference
Anglický jazyk, 2. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ŽÁKA Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	- jednoduchá sdělení, pozdrav, poděkování představení - tematické okruhy -oblékání, zvířata, domov, rodina - zná názvy barev, čísel 1-10, některých zvířat - zpívá písničky, říká básničky - vyslovuje srozumitelně některá anglická slova, imituje kazetu i učitele - pojmenuje některé oblečení - seznamuje se s tradicemi - Vánoce	OSV - Rozvoj schopností poznávání EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Kulturní diference
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	- snaží se rozumět jazyku učitele a nahrávkám k učebnici, fyzicky reaguje na	OSV - Komunikace

	<p>pokyny</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na procvičené otázky učitele - rozumí základním pokynům učitele ve třídě 	
Anglický jazyk, 3. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ŽÁKA</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá písničky, říká básničky - fyzicky reaguje na pokyny, hraje roli - seznamuje se se zvyky a tradicemi, popřeje šťastné Vánoce/Velikonoce 	<p>OSV – Komunikace</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV – Multikulturalita</p>
<p>Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p> <p>Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná množné číslo pravidelných podst. jmen - základní gramatické struktury a typy vět 	
<p>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy - domov, rodina, škola, zvířata, části lidského těla, oblékání, tradice a zvyky, svátky - seznámí se s číslovkami 1 až 20 - srozumitelně vyslovuje anglická slova a věty, imituje kazetu i učitele - pojmenuje věci kolem sebe - další věci ve třídě, barvy, nábytek - zná názvy některých exotických zvířat - zná části obličeje a těla - vyjádří velikost přídavným jménem - poznává další oblečení 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p>
Anglický jazyk, 4. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností . - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu . - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. 	<p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích.</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, měsíce, zvířata, příroda, počasí</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>
<p>MLUVENÍ</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojuje do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> - základní výslovnostní návyky - používá různé způsoby pozdravu - představí se několika jednoduchými 	<p>OSV - Komunikace</p>

<p>- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	<p>věťami</p> <p>- vede jednoduchý rozhovor</p>	
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se učí vyhledávat potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • snaží se rozumět jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích</p>	<p>OSV – Mezilidské vztahy</p>
<p>PSANÍ žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • snaží se vyplnit osobní údaje do formuláře 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>- užívání členů (an, a)</p> <p>- sloveso to be, have got, can</p> <p>- anglická abeceda</p> <p>- předložky místa (in, on, ...)</p> <p>- množné číslo</p> <p>- seznámí se s číslovkami 1-100</p> <p>- vazba there is / there are</p>	<p>MKV – Kulturní diference</p>
Anglický jazyk, 5. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. 	<p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>MKV – Multikulturalita</p>
<p>MLUVENÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, 	<p>- základní výslovnostní návyky</p> <p>- používá různé způsoby pozdravu</p> <p>- umí se představit jednoduchými větami</p> <p>- vede jednoduchý rozhovor</p>	<p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>OSV – Komunikace</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p>

<p>volného času a dalších osvojovaných témat</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 		
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu k osvojovaným tématům</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích</p>	<p>MKV – Kulturní diference OSV – Rozvoj schopnosti poznávání</p>
<p>PSANÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)</p> <p>vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívání členů (a, an) - sloveso to be, have got, can - přítomný čas prostý - anglická abeceda - předložky času - množné číslo - číslovky 1-100, seznámení s řadovými číslovkami - vazba there is / there are - zájmena přivlastňovací(my, her, his..) <p>(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>MKV – Kulturní diference</p>
<p>Anglický jazyk, 6. ročník</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované 	<ul style="list-style-type: none"> - množné číslo podstatných jmen, sloveso <i>to be</i> - přivlastňovací pád, sloveso <i>to have got</i> - imperativ, sloveso <i>can, there is/are</i> - přítomný čas průběhový, prostý, frekvenční příslovce - ukazovací zájmena, doplňovací otázky - předložky místa a času - řadové číslovky - rozvíjení dostatečující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - rozvíjení používání gramatických jevů 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému anglického jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, nákupy a móda, realie anglicky mluvících zemí, data – narozeniny, měsíce, denní režim, zvířata, člověk a jeho popis 	
---	---	--

Anglický jazyk, 7. ročník

Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit užití přítomného času prostého a průběhového - přídavná jména, osobní zájmena v předmětu - stupňování přídavných jmen, frekvenční příslovce, přirovnání - minulý čas prostý, otázky na podmět a předmět - počitatelnost podstatných jmen se „some“ a „any“ - člen určitý a neurčitý - výslovnost obtížných hlásek - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému anglického jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - péče o zdraví, volný čas, počasí, cestování, příroda a město, stravovací návyky, realie anglicky mluvících zemí, zeměpisné názvy, příroda, prázdniny a dovolená 	<p>MKV – lidské vztahy a kulturní diference</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>

Anglický jazyk, 8. ročník

Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svůj všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> - minulý čas prostý - vyjádření budoucnosti pomocí „to be + going to“, „will“ a přítomného času průběhového - způsobová slovesa <i>can, must, have to</i> - předložky místa a času - tvorba příslovcí s koncovkou – y i nepravidelně - spojky and, so, because 	<p>VDO - formy participace občanů v politickém životě</p> <p>OSV - kooperace a kompetice, mezilidské vztahy</p> <p>EGS - objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - multikulturalita</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - vypráví jednoduchý příběh či událost 	<ul style="list-style-type: none"> - cestování, volný čas, kultura, realie anglicky mluvících zemí, škola a pravidla školy v různých zemích, rodinné vztahy, rodokmen, můj život a události v mém okolí, osobní údaje - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému anglického jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	
---	---	--

Anglický jazyk, 9. ročník

Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí své schopnosti číst širší okruh tištěných materiálů a orientuje se v nich - rozvíjí svůj všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - vypráví jednoduchý příběh či událost 	<ul style="list-style-type: none"> - minulý čas prostý a průběhový - zájmena zvrtná (myself, yourself ...) - modální slovesa - frázová slovesa, gerundium - používání určitých a neurčitých členů - přítomný čas a jeho využití při vyjádření zkušeností - neurčitá zájmena - realie anglicky mluvících zemí, volba povolání, moderní technologie a média, pocity a nálady, společnost a její problémy, sport, kultura, žádost o pomoc, službu, zjednodušená literární díla, referát na probírané téma, příkazy, zákazy a rady - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému anglického jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	<p>VDO - formy participace občanů v politickém životě OSV - kooperace a kompetice, mezilidské vztahy EGS - objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita MDV - práce v realizačním týmu</p>

Předmět: DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika předmětu	Německý jazyk je zaměřený na rozvoj komunikačních schopností žáka. Žák by se měl domluvit v základních životních situacích. Seznamuje se s realitami německy mluvících zemí. Je vyučován jako povinný předmět. Žáci využívají výukové počítačové programy, internet.
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Německý jazyk je realizován jako povinný předmět v 8. a 9. ročníku jako druhý cizí jazyk s časovou dotací 3 hodiny týdně.
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – sebezpoznání a sebezpojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, psychohygienu Výchova v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – multikulturalita, kulturní diference, lidské vztahy Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
Metody a formy práce	párová práce, skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníky a autentickými materiály), hry, soutěže, zpěv, dramatizace, internet, účast v soutěžích, projektové vyučování
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: - vede žáky k uvědomění si potřeby učit se cizí jazyk - umožňuje žákům volbu vlastního efektivního způsobu učení - vede žáky ke kritickému hodnocení svých pokroků
k řešení problémů	učitel: - vede žáky k práci se slovníkem a jazykovými příručkami - vybízí žáky k hledání různých potřeb řešení problémů a k jejich praktickému ověřování - podněcuje žáky k práci s informacemi z různých zdrojů
sociální a personální	učitel: - podporuje spolupráci žáků ve skupině - vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel - vede žáky k uvědomění si pocitu uspokojení z vlastního pokroku
občanské	učitel: - umožňuje žákům společně si stanovit pravidla práce - vede žáky k respektování individuálních rozdílů - rozvíjí snahu žáků být tolerantní k různým národnostem a jejich kulturám
komunikativní	učitel: - učí žáky porozumět mluvenému i psanému projevu - učí žáky klást otázky a odpovídat na ně - zapojuje žáky do aktivní a účinné komunikace - učí žáky porozumět základním pokynům a reagovat na ně - učí žáky dorozumět se v jiných zemích v běžných každodenních situacích
pracovní	učitel: - při sebehodnocení učí žáky posuzovat své reálné možnosti - učí žáky využívat získané vědomosti a zkušenosti pro orientaci na budoucí povolání

Učební plán předmětu Německý jazyk		
Německý jazyk, 8. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>- zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Vstupní audioorální kurz Das ABC / Abeceda Grüße / Pozdravy Zungenbrecher / Jazykolamy Wochentage / Dny v týdnu Zahlen 0 – 20 / Číslo 0 - 20 Farben / Barvy</p> <p>Ich heiße, ich wohne in.../ Informace o sobě Formular / Formulář</p> <p>- časování pravidelných sloves - časování pomocného slovesa „sein“ a způsob slovesa „mögen“ - slovosled věty oznamovací, tázací - zápor „nicht“, „nein“ - tykání, vykání</p> <p>Meine Familie / Moje rodina - přivlastňovací zájmena „mein, dein“ - vazba „von“</p> <p>Meine Freunde / Mí přátelé - předložka „um“ v časových údajích - gern, am liebsten - přivlastňovací zájmena „ihr, sein“ - Freizeit / Volný čas</p> <p>Schule / Školní potřeby, předměty - určitý a neurčitý člen v 1. p. č. jedn. - zápor „kein“ - rozkazovací způsob – pokyny ve škole</p> <p>Mein Hobby / Moje koníčky - E-mail – dopisování - Berlin - předložka „am“ v časových údajích</p> <p>Computerteile / Části počítače, činnosti</p> <p>Tiere / Zvířata - E-mail - dopisování - Wien / Vídeň - časování pomocného slovesa „haben“ - 4. pád podstatných jmen - zápor „kein“ ve 4. pádě - práce se slovníkem</p>	<p>MKV – multikulturalita</p> <p>OSV – sebezpoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – poznávání lidí; mezilidské vztahy MKV – kulturní diference; lidské vztahy</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá MDV – tvorba mediálního sdělení</p>
Německý jazyk, 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p>	<p>Einladung / Pozvánka na oslavu Zahlen bis 100 / Číslo do 100 Určování času Monate / Měsíce Jahreszeiten / Roční období - předložka „in“ ve 3. pádě</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - množné číslo některých podstatných jmen - předložka „im“ a „am“ v časových údajích In den Ferien / Prázdniny, cestování - pozdrav z dovolené - časování způsobového slovesa „mögen“ v podmiňovacím způsobu, pořádek slov ve větě - předložka „nach“, „in“ ve 4. pádě - časování slovesa „fahren“ Wohnung, Wohnen / Bydlení - časování nepravidelných sloves - slovesa s odlučitelnými předponami Meine Stadt, Stadtplan / Moje město - pozvání, dopis - předložka „in“ ve 3. pádě - předložky se 3. pádem - vazba „es gibt“ - osobní zájmena Mein Tag / Denní program - způsobová slovesa > časování, slovosled - čísla do 100 000 - časové údaje - zájmena Stundenplan, Unterricht / Rozvrh hodin Freizeitsangebot, Sport / Volný čas - způsobová slovesa > časování, slovosled - předložka „in“ ve 4. pádě - předložky se 4. pádem - zájmeno „man“ Körper, Körperteile / Lidské tělo - slovesa „haben, sein“ v préteritu - sloveso „werden“ + přídavné jméno - zájmena - práce se slovníkem 	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>OSV – psychohygienu</p>
--	---	--

Předmět: MATEMATIKA

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika předmětu	<p>Předmět je vyučován na 1. a 2. stupni. Vzdelávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.</p> <p>Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Důraz je kladen na propojenost s dalšími předměty, např.: fyzika, chemie a zeměpis.</p>
Časové a organizační vymezení předmětu	<p>Předmět Matematika je realizován jako samostatný povinný předmět ve všech ročnících s touto časovou dotací:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ročník – 4 hodiny týdně 2. až 9. ročník – 5 hodin týdně <p>(z toho je 9 hodin disponibilních)</p>
Průřezová témata	<p>Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, seberegulace a sebeorganizace, sebezpoznání a sebezpečí, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p> <p>Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
Metody a formy práce	skupinová práce, frontální výuka, samostatná práce, problémové učení
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: - poznávání smyslu a cílů učení - využívání algoritmů a uvádění poznatků do souvislostí, vyvozování závěrů
k řešení problémů	učitel: - předkládání námětů z praktického života, řešení praktických slovních úloh - přemýšlení, hledání a objevování nových postupů
sociální a personální	učitel: - pozitivnímu ovlivňování vztahů ve skupině - respektování názorů druhých a poskytování pomoci spolužákům
Občanské	učitel: - dodržování pravidel a postupů - plné zodpovědnosti za své chování - respektování odlišných řešení problémů
Komunikativní	učitel: - zdůvodňování postupů - věcné argumentaci a aplikaci svých poznatků
Pracovní	učitel: - využívání získaných poznatků - dodržování pracovních postupů a bezpečnosti práce - spolupráci a přijímání různých rolí ve skupině

Učební plán předmětu Matematika		
Matematika, 1. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. - používá čísla k vyjádření kvantity - počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství - poznává čísla, čte je - modeluje zapsaná čísla počtem předmětů - pracuje v peněžní soustavě - chápe význam pojmů metr, litr, kilogram k vyjádření kvantity	- číselná řada - přirozená čísla do 20	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 20 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- číslice - vztahy $>$, $<$, $=$ - znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$	OSV – Kooperace a kompetice
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. - orientuje se v číselné řadě do 20, využívá ji vzestupně i sestupně - doplňuje chybějící čísla v číselných řadách - vyhledává a zobrazuje čísla na čísel. ose - používá čísel. osu k porovnávání čísel - rozumí pojmům před, za, hned před...	- číselná osa	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. - upevňuje si názornou představu početního výkonu - sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu 10 - využívá znalosti záměny sčítanců	- součet čísel (bez přechodu přes 10) - rozdíl čísel (bez přechodu přes 10) - záměna sčítanců	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. - porovnává velikost geometrických tvarů a těles (rozlišuje větší a menší) Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. - zaměřuje se na manipulativní činnosti (překládání papíru, modelování), kreslení (dokresluje souměrné útvary)	- základní útvary v rovině (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)	OSV – Kreativita
Matematika, 2. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	- číselná řada	OSV – Rozvoj schopností

<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá předměty v oboru do 100 - vytváří soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti apod.) s daným počtem prvků do 100 - na souborech různých předmětů znázorňuje násobení a dělení 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla do 100 	<p>poznávání</p>
<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje přirozená čísla v oboru do 100 - porovnává čísla v oboru do 100 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání čísel - zápis dvouciferných čísel - písemné algoritmy početních operací 	<p>OSV – Kooperace a kompetice</p>
<p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na číselné ose, zobrazí dané přirozené číslo z oboru do 100 - doplňuje chybějící čísla v číselných řadách - pracuje s číselnou osou při přechodu přes desítku - jmenuje řady násobků čísel 1, 2, 3, 4, 5, 10 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná osa 	
<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá v oboru do 100 - seznamuje se s násobením a dělením v oboru násobek 1, 2, 3, 4, 5, 10 - rozvíjí numerické techniky - odhad výsledku... 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s čísly, pís. algoritmy početních operací - násobilka 	
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání čísel, na sčítání a odčítání v oboru do 100 a na násobení a dělení v oboru násobek - počítá slovní úlohy s užitím vztahů „o n více“ (méně), „n krát více“ (méně) 		<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte časové údaje na různých typech hodin - rozlišuje čtvrt, půl, třičtvrtě, celá hodina <p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává typové úlohy „o n více“ (méně), „n krát více“ (méně) <p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňuje a sestavuje tabulky čísel podle stanovených vlastností - vytváří tabulky násobků 	<ul style="list-style-type: none"> - den - 24 hodin - hodina - 60 minut - minuta - 60 sekund - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky 	<p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V</p>	<ul style="list-style-type: none"> - úsečka, lomená čára 	<p>OSV – Kreativita</p>

<p>PROSTORU</p> <p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary kreslí, vybarvuje, vyznačuje ve čtvercové síti, tělesa modeluje, vytváří z nich stavby - kreslí křivé a rovné čáry, rýsuje úsečky a lomené čáry <p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí změřit délku úsečky v cm a mm - odhaduje délku úsečky <p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.</p> <ul style="list-style-type: none"> - modeluje body, úsečky a základní geom. tvary - pozoruje předměty a tvary souměrné podle osy v reálném světě - zaměřuje se na manipulativní činnosti (překládání papíru, modelování) 	<ul style="list-style-type: none"> - geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa: koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel - délka úsečky - jednotky cm, m - jednotky délky a jejich převody - osově souměrné útvary 	
Matematika, 3. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 1000 - zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje přirozená čísla v oboru do 1000 - provádí rozklad čísla v desítkové soustavě - zná algoritmy pro písemné sčítání a odčítání - porovnává čísla v oboru do 1000 - zaokrouhluje čísla na stovky a desítky 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla, celá čísla - písemné algoritmy početních operací 	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a znázorňuje na číselné ose trojčiferná čísla - porovnává čísla pomocí číselné osy - doplňuje chybějící čísla v číselných řadách - pracuje s číselnou osou při přechodu přes 100 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná osa 	
<p>Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá čísla v oboru do 1000 (i s přechodem násobků sta) - násobí a dělí v oboru všech násobků - násobí a dělí dvojciferná čísla jednocifernými mimo obor násobků 	<ul style="list-style-type: none"> - násobilka v oboru přirozených čísel 	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice</p> <p>OSV - Komunikace</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dělí se zbytkem - provádí odhad výsledku a kontrolu správnosti - tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení z praktického života - řeší slovní úlohy se dvěma různými početními výkony 		
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte časové údaje na různých typech hodin - pracuje s časovými údaji v reálných situacích - den, týden <p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává typové úlohy „o n více“ (méně), „n krát více“ (méně) - řeší úlohy z finanční matematiky (nákupy, slevy, spoření) <p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňuje a sestavuje tabulky čísel podle stanovených vlastností - poznává a objevuje rytmy a pravidelnosti v řadách a posloupnostech prvků, čísel a geometrických prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky 	<p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>OSV – Kreativita</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</p> <p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje přímky, polopřímky - určuje vzájemnou polohu dvou přímek - užívá čtvercovou síť k vyznačování rovinných obrazců <p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <ul style="list-style-type: none"> - měří strany rovinných obrazců - pracuje s jednotkami délky (mm, cm, m, km) <p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává souměrné útvary ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky - základní útvary v rovině - základní útvary v prostoru - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - osově souměrné útvary 	<p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>OSV – Kreativita</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - Kreativita</p>
Matematika, 4. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</p> <p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá vlastnosti početních operací (asociativnost, komutativnost) - písemně sčítá a odčítá dvě víceciferná čísla a provádí kontrolu výpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací (násobení, dělení, sčítání, odčítání) - přirozená čísla, celá čísla, zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Sebezpoznání a sebepečení</p>

<ul style="list-style-type: none"> - písemně násobí jednociferným i dvouciferným číslem - písemně dělí jednociferným číslem - dokáže pamětně vynásobit jednociferným číslem v jednoduchých příkladech mimo násobilku, určí neúplný podíl a zbytek - počítá po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících - čte a píše čísla do 1000 000 - rozkládá do 1 000 000 v desítkové soustavě 		
<p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce - provádí předběžný odhad výsledků řešení <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - znázorňuje dvojciferná i víceciferná čísla na číselné ose - porovnává čísla pomocí číselné osy, používá znaménka <, >, = - řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy - řeší jednoduché rovnice - řeší a vytváří jednoduché úlohy na sčítání a odčítání - řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek - řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ně <p>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapisuje číslo ve tvaru zlomku, určí čitatele i jmenovatele, znázorní části celku 	<ul style="list-style-type: none"> - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná osa - písemné algoritmy početních operací - násobilka <p>-zlomky</p>	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Vyhledává, sbírá a třídí data.</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“ - řeší úlohy typu „n krát více“ a „n krát více“ <p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá tabulek násobků v praxi - sestavuje a čte tabulky násobků - čte v grafu,diagramu 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky, grafy, diagramy 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje a kreslí rovnoběžky a různoběžky - vyznačuje průsečík - rýsuje a určuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou 	<ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině - vzájemná poloha dvou přímek v rovině 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p>

Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce. - rýsuje libovolné čtverce, obdélníky - rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem	- základní útvary v rovině	OSV - Kreativita
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné tvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. - určuje osu a střed úsečky - určuje osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích . - určuje souměrné útvary ve čtvercové síti	- osově souměrné útvary	
Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. - převádí jednotky délky s užitím mm, cm, dm, m, km - provádí odhady vzdálenosti a délky - určí obvod jednoduchých obrazců sečtením jejich stran	- délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. - určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě - užívá základní jednotky obsahu - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců	- obvod a obsah čtverce a obdélníka	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. - řeší jednoduché praktické slovní úlohy - dokáže vyřešit problémy praktického denního života k přiměřenému věku	- slovní úlohy, prostorová představivost, číselné a obrazové řady - rébusy	OSV – Komunikace OSV – Kooperace a kompetice OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Matematika, 5. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. - počítá po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících, statisících - čte a píše šesticiferná čísla Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. - rozkládá čísla do milionu v desítkové soustavě - používá výrazy součet, rozdíl, součin, podíl - používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin	- přirozená čísla do milionu a přes milion - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací - násobilka	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<ul style="list-style-type: none"> - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek - sčítá a odčítá násobky sta a tisíců - písemně sčítá a odčítá dvě a více čísel - písemně násobí dvojciferným a trojciferným číslem - písemně dělí dvojciferným číslem 		
<p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce - provádí předběžný odhad výsledků řešení - provádí samostatně kontrolu svých početních operací - dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s čísly 	
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázorňuje čísla na číselné ose - porovnává čísla pomocí číselné osy, k vyjádření používá znaménka $<$, $>$, $=$ - řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek - řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení v oboru násobílek i mimo ně do tisíce - dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek <p>Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší příklady na sčítání a odčítání zlomků se stejným základem - porovnává zlomky se stejným základem pomocí znaménka $<$, $>$, $=$ - řeší slovní úlohy se zlomky se stejným základem <p>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.</p> <ul style="list-style-type: none"> - přečte správně zápis desetinného čísla, zná význam desetinné čárky - vysvětlí číselné řady za desetinnou čárkou - znázorní desetinné číslo na číselné ose <p>Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí záporné číslo na číselné ose - přečte správně záporné číslo, porozumí jeho významu 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná osa - vlastnosti početních operací s čísly - násobilka <ul style="list-style-type: none"> - zlomky <ul style="list-style-type: none"> - desetinná čísla - číselná osa, teploměr <ul style="list-style-type: none"> - celá čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) 	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p>

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Vyhledává, sbírá a třídí data.</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“ - řeší úlohy typu „n krát více“ a „n krát více“ - vyhledává, třídí a sbírá informace 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti 	<p>OSV – Kooperace a kompetice</p>
<p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá tabulky násobků při tvorbě úloh - orientuje se v jízdním řádu - čte a sestavuje jednoduché tabulky, diagramy, grafy 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí rovnoběžky, kolmice, úhlopříčky 	<ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině - vzájemná poloha dvou přímek v rovině 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznání</p>
<p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje přímky, trojúhelníky, čtverce, obdélníky a kružnice s přesností na milimetry - provádí odhad vzdáleností a délkou 	<ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině 	
<p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné tvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> - osově souměrné útvary 	<p>OSV - Kreativita</p>
<p>Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá graficky součet a rozdíl úseček - určí obvod jednoduchých obrazců sečtením jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky a jejich převody 	
<p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - převádí jednotky délky a jednotky obsahu - vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka, používá ho při úkolech z praxe - určí základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec 	<ul style="list-style-type: none"> - obvod a obsah obrazce - základní útvary v prostoru 	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy - dokáže vyřešit problémy praktického denního života přiměřeně k věku 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy, prostorová představivost, číselné a obrazové řady - magické čtverce 	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Komunikace</p>

Matematika, 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>čte a zapisuje desetinný zlomek čte a zapisuje desetinná čísla zobrazí desetinné číslo na číselné ose zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) provádí početní operace s desetinnými čísly vypočítává aritmetický průměr převádí jednotky délky</p>	<p>Desetinná čísla desetinný zlomek rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě zobrazení desetinných čísel na číselné ose porovnávání zaokrouhlování početní operace s desetinnými čísly aritmetický průměr převody jednotek délky</p>	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel snaží se pochopit pojem násobek, dělitel používá znaky dělitelnosti porozumí pojmu prvočíslo, složené číslo rozloží číslo na součin prvočísel určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku</p>	<p>Dělitelnost přirozených čísel násobek, dělitel kritéria dělitelnosti prvočíslo, složené číslo nejmenší společný násobek největší společný dělitel</p>	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>určuje velikost úhlu měřením a výpočtem graficky přenáší úhel a sestrojí jeho osu dle svých možností rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) rozpoznává vedlejší a vrcholové úhly, užívá jejich vlastností snaží se porozumět pojmu pravidelný mnohoúhelník</p>	<p>Úhel a jeho velikost pojem, rýsování a přenášení úhlu osa úhlu jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu druhy úhlů: ostrý, tupý, pravý a přímý úhel početní operace s velikostmi úhlů vrcholové a vedlejší úhly pravidelné mnohoúhelníky</p>	
<p>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti určí osově souměrný útvar</p>	<p>Osová souměrnost osová souměrnost shodné útvary osově souměrné útvary</p>	
<p>určuje různé druhy trojúhelníků a poznává jejich vlastnosti pojmenovává, znázorňuje a správně užívá základní pojmy (strana, výška, těžnice, vnitřní a vnější úhly) sestrojuje trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou</p>	<p>Trojúhelník pojem, druhy trojúhelníků vnitřní a vnější úhly trojúhelníků trojúhelníková nerovnost těžnice a výšky trojúhelníku kružnice opsaná, vepsaná</p>	
<p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<p>Obsah čtverce a obdélníku, povrch a objem krychle a kvádrů jednotky obsahu obsah čtverce a obdélníku kvádr, krychle sítě těles, zobrazování těles povrch krychle, kvádrů jednotky objemu objem krychle, kvádrů</p>	OSV - Kreativita

Matematika, 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)</p> <p>zapisuje zlomkem část celku</p> <p>převádí zlomky na desetinná čísla a naopak</p> <p>porovnává zlomky</p> <p>provádí početní operace se zlomky</p> <p>snaží se řešit jednoduché slovní úlohy s využitím zlomků</p>	<p>Zlomky</p> <p>čtení a zápis zlomku</p> <p>zobrazení zlomku na číselné ose</p> <p>vztahy mezi zlomky a desetinnými čísly</p> <p>smíšené číslo</p> <p>převrácený zlomek</p> <p>početní operace se zlomky</p> <p>složený zlomek</p>	
<p>rozdlišuje kladná a záporná čísla</p> <p>zobrazí celá čísla na číselné ose</p> <p>snaží se porozumět pojmu opačné číslo</p> <p>seznámí se s absolutní hodnotou daného čísla a snaží se pochopit její geometrický význam</p> <p>provádí početní operace v oboru celých čísel</p> <p>dle svých možností řeší jednoduché slovní úlohy v oboru celých čísel</p>	<p>Celá čísla</p> <p>čtení a zápis celých čísel</p> <p>zobrazení celých čísel na číselné ose</p> <p>čísla navzájem opačná</p> <p>absolutní hodnota</p> <p>početní operace s celými čísly</p>	
<p>dle svých možností chápe pojem racionální číslo</p> <p>porovnává racionální čísla</p> <p>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>snaží se řešit jednoduché slovní úlohy v oboru racionálních čísel</p> <p>analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Racionální čísla</p> <p>čtení a zápis racionálního čísla</p> <p>zobrazení racionálních čísel na číselné ose</p> <p>početní operace s racionálními čísly</p>	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů (trojúhelníků) při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>poznává shodné útvary</p> <p>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>načrtne a sestrojí rovinné útvary (trojúhelníky)</p>	<p>Trojúhelník</p> <p>věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>trojúhelníková nerovnost</p> <p>konstrukce trojúhelníků</p>	
<p>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem)</p> <p>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>vyjadřuje poměr mezi danými hodnotami</p> <p>dle svých možností zmenšuje a zvětšuje veličiny v daném poměru</p> <p>dělí celek na části v daném poměru</p> <p>užívá poměr v jednoduchých úlohách</p> <p>při řešení slovních úloh se snaží používat trojčlenku</p>	<p>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>pojem poměr</p> <p>zvětšení a zmenšení v daném poměru</p> <p>rozdělení dané hodnoty v daném poměru</p> <p>měřítko</p> <p>pravoúhlá soustava souřadnic</p> <p>přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>trojčlenka</p>	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti		
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) snaží se chápat pojem 1% snaží se pochopit pojem promile řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta pojem procento základ, procentová část, počet procent promile jednoduché úrokování jednoduché slovní úlohy na procenta	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	Středová souměrnost sestrojení obrazu daného obrazce ve středové souměrnosti středově souměrný útvar	
snaží se chápat pojem čtyřúhelník a rovnoběžník dle svých možností rozlišuje různé typy rovnoběžníků načrtne a sestrojí rovinné útvary (rovnoběžníky) odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů (rovnoběžníku a trojúhelníku)	Rovnoběžník pojem rovnoběžník vlastnosti rovnoběžníku rozdělení rovnoběžníků konstrukce rovnoběžníku obvod a obsah rovnoběžníku obvod a obsah trojúhelníku	
snaží se pochopit pojem lichoběžník načrtne a sestrojí rovinné útvary (lichoběžníky) odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů (lichoběžníků) charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Lichoběžník pojem lichoběžník konstrukce lichoběžníku výpočet obvodu a obsahu lichoběžníku	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (hranoly) načrtne a sestrojí síť základních těles (hranolů) načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (hranolů) odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (hranolů)	Povrch a objem hranolů pojem hranol výpočet povrchu a objemu hranolu	OSV - Kreativita
Matematika, 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru	Druhá mocnina a odmocnina pojem druhá mocnina, druhá odmocnina čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin umocňování a odmocňování z paměti odhad a výpočet druhé mocniny a odmocniny	
užívá Pythagorovu větu řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	Pythagorova věta Pythagorova věta – algebraický a geometrický význam výpočet délek stran v pravouhlém trojúhelníku Pythagorova věta v rovině a prostoru užití Pythagorovy věty – úlohy z praxe	

<p>zapisuje číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je přirozené číslo provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem</p>	<p>Mocniny s přirozeným mocnitelem čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem třetí mocnina, výpočet třetí mocniny pomocí tabulek a kalkulátoru zápis čísla v desítkové soustavě pravidla pro počítání s mocninami</p>	
<p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součiny pomocí vzorců a vytýkáním</p>	<p>Výrazy a mnohočleny číselné výrazy určování hodnoty číselného výrazu výrazy s proměnnými úpravy výrazů pojem mnohočlen sčítání a odčítání mnohočlenů násobení mnohočlenů rozklad mnohočlenu na součiny vzorce a jejich užití</p>	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a zkouškou ověřuje správnost svého řešení řeší jednoduché slovní úlohy pomocí rovnic</p>	<p>Rovnice rovnost, vlastnosti rovnosti ekvivalentní úpravy rovnic řešení lineárních rovnic slovní úlohy řešené rovnicemi</p>	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů chápe rozdíl mezi kružnicí a kruhem seznámí se s pojmy tečna, sečna, vnější přímka sestrojuje tečnu ke kružnici sestrojuje trojúhelník pomocí Thaletovy věty</p>	<p>Kružnice a kruh pojem kružnice, kruh vzájemná poloha kružnice a přímky vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta a její použití v konstrukčních úlohách délka kružnice a obvod kruhu obsah kruhu</p>	
<p>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<p>Válec pojem válec sít' válce, podstavy a plášť válce povrch válce objem válce</p>	OSV - Kreativita
<p>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvary při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku používá základní pravidla přesného rýsování analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>Konstrukční úlohy množiny bodů dané vlastnosti konstrukce trojúhelníků konstrukce čtyřúhelníků</p>	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat vypočítává aritmetický průměr</p>	<p>Základy statistiky základní statistické pojmy základní charakteristiky statistického souboru</p>	

určuje z dané tabulky modus a medián	aritmetický průměr, modus, medián	
Matematika, 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	Lomené výrazy pojem lomený výraz definiční obor	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Rovnice s neznámou ve jmenovateli jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metodou sčítací nebo dosazovací), provádí zkoušku správnosti užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Soustavy rovnic soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce pojem funkce pravoúhlá soustava souřadnic lineární funkce, přímá úměrnost nepřímá úměrnost kvadratická funkce $y = ax^2$	OSV – Kreativita
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Podobnost podobnost geometrických útvarů věty o podobnosti trojúhelníků užití podobnosti	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Tělesa jehlan sít' a povrch jehlanu, objem jehlanu kužel sít' a povrch kužele, objem kužele koule povrch a objem koule	OSV – Kreativita
uvědomuje si význam finanční matematiky pro praxi řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Základy finanční matematiky základní pojmy finanční matematiky	OSV – Kooperace a kompetice

Předmět: MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika předmětu	Podstatná část tohoto předmětu je zaměřena na rozvoj finanční gramotnosti. Dále je rozvíjeno matematické uvažování a schopnost argumentace. Žáci se učí rozumět matematickým modelům reálných situací. Je rozvíjena komunikace prostřednictvím matematického jazyka a symboliky. Klade se důraz na užívání logického úsudku. Zvyšuje se dovednost využití pomůcek, včetně prostředků výpočetní techniky, které mohou pomoci při matematické činnosti.	
Časové a organizační vymezení předmětu	Vyučovací předmět je realizován jako povinný v 9. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně.	
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita	
Metody a formy práce	Výklad, samostatná práce, práce ve skupině, práce s odbornou literaturou a mediálními informacemi.	
Klíčové kompetence		
k učení	učitel: - vede žáky k samostatnému objevování možností využití získaných vědomostí v praxi - vede žáky k získávání informací z médií a k práci s nimi	
k řešení problémů	učitel: - vede žáky k tvořivé práci - učí žáky přesnosti a práci s mediálními informacemi	
sociální a personální	učitel: - učí žáky pracovat v týmu - učí žáky sebehodnocení a hodnocení ostatních - učí žáky vzájemné komunikaci	
Občanské	učitel: - vede žáky ke kritickému myšlení a zpracování informací	
Pracovní	učitel: - učí žáky samostatně se podílet na svém profesním růstu	
Učební plán předmětu Matematická gramotnost		
Matematická gramotnost, 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
- řeší aplikační úlohy na procenta - je schopen pracovat se vzorci pro jednoduché a složené úrokování	FINANČNÍ GRAMOTNOST jistina, úroková míra, úrok jednoduché a složené úrokování	
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Peníze nakládání s penězi tvorba ceny inflace	
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu	Hospodaření domácnosti rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými finančními prostředky - uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu 	<p>Finanční produkty úspory, investice úvěry, hypotéky, splátkový prodej, leasing pojmy věřitel, dlužník, RPSN</p>	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje a modeluje jednoduché reálné situace - řeší je pomocí vhodného matematického aparátu, využívá logickou úvahu a kombinační úsudek dle svých schopností 	<p>Lineární rovnice a soustavy lineárních rovnic Výrazy a mnohočleny Poměr Rovinné obrazce, tělesa</p>	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data pomocí tabulek, grafů, diagramů- rozpozná funkci a určí její rovnici 	<p>Funkce – přímá a nepřímá úměrnost, lineární, kvadratická funkce Procenta, statistika tabulkové programy (PC)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rýsuje s přesností rovinné obrazce - provádí náčrty těles a jejich konstrukci ve volném rovnoběžném a pravoúhlém promítání - užívá matematický jazyk a symboliku - je obeznámen se základy technického kreslení 	<p>Konstrukční úlohy: - konstrukce rovinných útvarů - zápis konstrukce - konstrukce těles ve VRP a PP Technické kreslení</p>	OSV - Kreativita

Předmět: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika předmětu	Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.
Časové a organizační vymezení předmětu	Informační a komunikační technologie je vyučována v samostatném povinném předmětu Informatika ve 3. až 6. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně (z toho jsou 2 hodiny disponibilní).
Průřezová témata	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, mezilidské vztahy, kreativita Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Výklad, skupinové vyučování, samostatná práce, práce s informačními technologiemi, diskuze, prezentace
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: - vede zadávanými úkoly žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod. - tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, je učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou
k řešení problémů	učitel: - vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více - funguje v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
sociální a personální	učitel: - při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně je při projektech učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. - přizývá žáky k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
Občanské	učitel: - seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...) - vede žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
Komunikativní	učitel: - učí také žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty - vede žáky při komunikaci dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Pracovní	učitel: - vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou - umožňuje žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst	
Učební plán předmětu Informatika		
Informatika, 3. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. - vyjmenuje z čeho se skládá počítač - zná některá přídatná zařízení - sám správně zapne i vypne počítač - podle návodu učitele spustí a vypne program - pracuje s výukovými programy - dokáže vyhledat informace z několika zdrojů - využívá počítač ke hraní her	- struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - jednoduchá údržba počítače - základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím. - seznamuje se se základními funkcemi operačního systému Windows - najde a umí použít tlačítko Start a hledanou ikonu na ploše - seznámí se s řádem odborné učebny a se základními pravidly práce na počítači - dodržuje zásady hygieny práce u počítače (sezení, doba strávená u počítače)	- operační systémy a jejich základní funkce - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. - seznamuje se s pojmy internet, webový prohlížeč, internetové stránky - navštěvuje webové stránky přiměřené svému věku	- společenský tok informací - formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích. - za pomoci učitele vyhledává informace - učí se stáhnout si obrázek	- metody a nástroje vyhledávání informací	EGS – Objevujeme Evropu a svět
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. - je schopen odeslat krátký e-mail	- základní způsoby komunikace	OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Pracuje s obrázkem a textem v textovém a grafickém editoru. - poznává základní funkce grafického	- základní funkce textového a grafického editoru	OSV - Kreativita

<p>editoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá nabídku panelů nástrojů a barev - učí se otvírat, ukládat a zavírat dokument, vybírat, kopírovat a vkládat obrázek - seznamuje se s funkcí klávesových zkratk (Ctrl+C, Ctrl+V) - umí napsat krátký text v textovém editoru - učí se používat klávesy Shift, CapsLock, Delete, Backspace - pracuje s blokem (označování, kopírování, mazání, přesunutí) 		
Informatika, 4.-5. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá počítač k práci i zábavě - vyhledává a třídí informace z několika zdrojů - dodržuje autorská práva - vyjmenuje základní části počítače – monitor, pevný disk, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna, skener, CD-.ROM a ví, k čemu slouží - seznamuje se s různými druhy souborů 	<ul style="list-style-type: none"> - informace, informační zdroje, informační instituce - multimediální využití počítače - struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - seznámení s formáty souborů 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá další funkce operačního systému Windows - podle návodu učitele prohlédne soubor (složku), vytvoří novou složku (přejmenuje, hodí do koše) - zmenšuje, zvětšuje, zavírá okna - dodržuje řád odborné učebny a základní bezpečnostní pravidla a zásady hygieny práce u počítače - vysvětlí a orientuje se ve významech pojmů internet, webové stránky, prohlížeče 	<ul style="list-style-type: none"> - operační systémy a jejich základní funkce - bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik při práci s počítačem - vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací 	
<p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.</p> <ul style="list-style-type: none"> - navštěvuje webové stránky přiměřené svému věku - dokáže si stáhnout obrázek i text - využívá vyhledávací stránky (Google, Seznam) 	<ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - formulace požadavku při vyhledávání na internetu, atributy vyhledávání 	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</p>
<p>Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde vlakové a autobusové spojení, mapu města, trasu výletu, cenu vstupného apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací 	<p>EGS – Objevujeme Evropu a svět. EV – Vztah člověka k prostředí</p>

<p>Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. - je schopen odeslat krátký e-mail - ví o možnostech chatu, zasílání SMS přes SMS brány</p>	<p>- základní způsoby komunikace</p>	<p>OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy</p>
<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Pracuje s obrázkem a textem v textovém a grafickém editoru - otvírá, ukládá, zavírá a maže dokument - využívá další funkce grafického editoru - vybírá, kopíruje a vkládá text k obrázku a opačně - napíše text v textovém editoru - poznává funkci kláves Insert, Page Up, Page Down - používá panel nástrojů WordArt</p>	<p>- základní funkce textového a grafického editoru</p>	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV – Tvorba mediálního sdělení</p>
<p>Informatika, 6. ročník</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.</p> <p>Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p> <p>Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p> <p>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p> <p>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<p>Hardware a software rozlišení hardware × software, základní části počítače a periferie, základní skupiny programů</p> <p>Textový editor tvorba textových dokumentů a jejich úprava, využití pokročilých funkcí</p> <p>Tabulkový editor tvorba tabulky, správné využití grafů, používání vzorců, filtrování údajů, využití pokročilých funkcí</p> <p>Grafický editor úprava v grafickém editoru, pokročilé funkce</p> <p>Editor prezentací praktické využití prezentací</p> <p>Internet vyhledávací programy - pokročilé funkce komunikace prostřednictvím e-mailu (zasílání příloh, filtrování zpráv, skupinové e-maily), praktické využití internetu</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Komunikace OSV – Kooperace a kompetice</p>

Předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika předmětu	<p>Vzdělávací oblast člověk a jeho svět se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednosti pro praktický život.</p> <p>Cílem vyučovacího předmětu je učit žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utvářet tak jejich prvotní ucelený obraz našeho regionu i světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a chránit je. Vnímá základní vztahy ve společnosti (včetně situací ohrožení), chápe rozdíly mezi lidmi a jedná na základě respektu a obecně uplatňovaných pravidel soužití. Poznává podstatu zdraví, upevňuje si preventivní chování v různých situacích ohrožení. Učí ho orientovat se v problematice peněz a cen a vede žáka k odpovědnému spravování osobního rozpočtu. Bezpečně komunikuje prostřednictvím elektronických médií.</p> <p>Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.</p> <p>Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Místo, kde žijeme (Žáci se učí poznávat své okolí, chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání a na utváření přímých zkušeností žáků – např. v dopravní výchově.) 2. Lidé kolem nás (Žáci si osvojují vhodné chování a jednání mezi lidmi, význam pomoci, solidarity, seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy společnosti. Utváří si prvotní poznatky a dovednosti budoucího občana demokratického státu.) 3. Lidé a čas (Žáci se orientují v čase. Poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Seznamují se s důležitými okamžiky historie naší země.) 4. Rozmanitost přírody (Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, vnímají rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody, jsou vedeni k ochraně životního prostředí.) 5. Člověk a jeho zdraví (Na základě svého poznávání chápou žáci člověka jako živou bytost, uvědomují si jeho vývoj. Získávají poučení o zdravotní prevenci, hygieně, výživě, denním režimu. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Dochází k poznání, že je zdraví důležitá hodnota v životě člověka.)
Časové a organizační vymezení předmětu	<p>Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizován na naší škole jako povinný předmět v 1. – 5. ročníku.</p> <p>1. až 3. ročník – 2 hodin týdně 4. ročník – 3 hodiny týdně 5. ročník – 4 hodiny týdně z toho je 1 hodina disponibilní</p> <p>Jde o vzdělávací oblast, která rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané výchovou, pozorováním a pojmenováním věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Volně navazujeme také na poznatky dětí získané v mateřské škole, a to zejména v oblastech: „Dítě a jeho tělo“, „Dítě a ten druhý“, „Dítě a společnost“, „Dítě a svět“.</p>
Průřezová témata	<p>Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p> <p>Multikulturní výchova – Multikulturalita</p> <p>Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>
Metody a formy práce	<p>skupinové vyučování, vycházky, exkurze, projektové vyučování, vyhledávání a práce s informacemi, modelové situace, pozorování názorných pomůcek</p>

Klíčové kompetence		
k učení	učitel: - seznamuje žáky s různými informačními zdroji, s tématy souvisejícími s přírodou a životem společnosti v rámci ČR i Evropy - učí žáky s těmito informačními zdroji pracovat - nabízí žákům různé metody a formy výuky, které vedou k pochopení a zájmu žáků o okolní svět	
k řešení problémů	učitel: - učí žáky rozpoznávat a třídit důležitost informací - vede žáky k pozorování jevů, společnému vyhodnocování a řešení problémů	
sociální a personální	učitel: - nabízí a navozuje dostatek situací, při kterých se žáci učí vzájemnému respektu, pomoci, vytvoření si zdravého postoje k sobě, k lidem, přírodě a společnosti	
Občanské	učitel: - seznamuje žáky s pravidly chování a vést je k jejich pochopení a dodržování	
Komunikativní	učitel: - rozšiřuje slovní zásobu žáků v osvojovaných tématech - vede žáky k pojmenovávání pozorované skutečnosti ve vlastních projevech - v rámci využívání skupinové práce rozvíjí u žáků schopnost vzájemné komunikace a naslouchání	
Pracovní	učitel: - utváří u žáků pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti - upevňuje účelné jednání v různých situacích v ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých	
Učební plán předmětu Člověk a jeho svět		
Člověk a jeho svět, 1. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO KDE ŽIJEME Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pokusí se popsat cestu do školy - zná svoji adresu - vybírá obrázky nejpodobnější domu, ve kterém bydlí - seznamuje se s budovou školy a okolím - připomíná si základní pravidla silničního provozu pro chodce - v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici - bezpečně překoná silnici - rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru - v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy	Domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště Škola - prostředí školy a činnosti ve škole - okolí školy - bezpečná cesta do školy - silniční provoz, chodník, silnice, místo pro hru, přecházení, cestování, riziková místa a situace	
LIDÉ KOLEM NÁS Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	Rodina - postavení jedince v rodině	

<p>v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje, kdo je příbuzný a kdo známý - zná jména členů rodiny - rozliší základní příbuzenské vztahy v rodině - v modelových situacích předvede pravidla slušného chování k mladším i starším členům rodiny - uvědomuje si pravidla slušného chování - poznává spolužáky a hodnotí jejich chování - je veden k řešení sporů bez násilí - všimá si rozdílů ve vzhledu spolužáků, učí se ocenit a popsat jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - role členů rodiny - příbuzenské vztahy - život a funkce rodiny <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - ohleduplnost <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy 	<p>OSV – Poznávání lidí</p>
<p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná zaměstnání rodičů, dokáže zjednodušeně popsat jejich pracovní náplň a podle obrázků pojmenuje jednoduchá povolání 	<ul style="list-style-type: none"> - zaměstnání 	
<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše režim dne v souvislosti se školní docházkou - vyjmenuje dny v týdnu, názvy ročních období a podle změn v přírodě rozlišuje roční doby - orientuje se v čase po hodinách, rozlišuje části dne, používá termíny včera, dnes, zítra - zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice a líčí své dojmy z těchto svátků 	<p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní režim - roční období, dny v týdnu - určování času – po hodinách, části dne - svátky – Vánoce, Velikonoce 	
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle obrázků rozpozná jednotlivá období a určí charakteristické znaky - popíše chování zvířat v jednotlivých ročních obdobích - rozliší vhodné a nevhodné chování člověka v přírodě - dle svých možností přispívá k ochraně přírody (třídí odpad) 	<p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv střídání ročních období na přírodu a počasí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů 	
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytů organismů ve známé lokalitě.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a roztřídí zobrazené ovoce a zeleninu, vysvětlí její význam pro člověka - podle obrázku pojmenuje základní části rostlin - rozlišuje stromy na listnaté a jehličnaté - zařadí některé živočichy a rostliny do 	<p>Rostliny, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovoce a zelenina - části rostlin - stromy listnaté a jehličnaté (znaky) - zvířata domácí a volně žijící - význam pro člověka 	

ekosystému (les, louka, voda) - roztrídí obrázky zvířat volně žijící a domácí a všimá si významu domácích zvířat		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. - s pomocí motivačních textů ví, že existují lidé, kteří jsou schopni ublížit - chápe význam zákazů – neotvírat cizím lidem, odcházet někam s cizí osobou - učí se odmítnout účast na nevhodném chování	Osobní bezpečí - bezpečné chování v různých prostředích - vhodná a nevhodná místa pro hru - nebezpečí pramenící z neznalosti prostředí, věcí, situace, osob	
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. - pomocí obrázků popíše dopravní situaci, rozliší vhodné a nevhodné chování - seznamuje se s dopravními značkami a svět. signalizací ve svém okolí	Osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce - dopravní značky v okolí školy	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. - přiměřeně svým schopnostem vyhodnotí závažnost mimořádné události a adekvátně reaguje na pokyny dospělých - seznamuje se s nutností evakuace při mimořádných situacích, nacvičuje rychlé a ukázněné opuštění školní budovy	Osobní bezpečí - chování při mimořádných událostech - vyhledání pomoci při krizové situaci - situace hromadného ohrožení	
Člověk a jeho svět, 2. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. - rozliší bezpečné a nebezpečné chování v silničním provozu -správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce -rozeznává vybrané značky pro chodce -bezpečně překoná silnici se světelnými signály -rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru -v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky -rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“	Domov - prostředí domova a orientace v místě bydliště Škola - prostředí a okolí školy, bezpečná cesta -silniční provoz, chodník a stezka pro chodce, silnice, místo pro hru, přecházení, cestování	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. -uvědomuje si, co vzniklo přírodní činností	Okolní krajina - působení lidí na krajinu	

a na čem se podílel člověk, vhodné a nevhodné chování lidí v kraji		
Seznámí se s naší vlastí – ČR -uvědomuje si rozdíl mezi vesnicí a městem	Naše vlast – můj domov (obec, město), armáda ČR	
LIDÉ KOLEM NÁS Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. - rozlišuje základní a mezigenerační vztahy v rodině a úkoly členů v rodině - popíše významné události v rodině - vysvětlí vhodné a nevhodné chování při rodinných událostech - chápe individualitu spolužáků - učí se pomáhat slabším spolužákům - navrhuje řešení situace s nevhodným chováním	Rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny, život a funkce rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy Soužití lidí - mezilidské vztahy a komunikace - pomoc nemocným, sociálně slabým Chování lidí - pravidla slušného chování, ohleduplnost	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Kooperace a kompetice
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. - pojmenuje různá povolání a vysvětlí jejich význam a ocení důležitost a nezastupitelnost každého povolání -popíše a ztvární dramaticky základní pracovní činnosti	- zaměstnání, práce fyzická a duševní	
LIDÉ A ČAS Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. - zná roční cyklus, umí charakterizovat měsíce a roční období, přiřadí měsíce do ročních období - používá termíny letos, loni, včera, zítra, příští rok, v budoucnu - určuje čas podle celých hodin a kalendáře - seznamuje se státními svátky - sestaví dle svých možností denní režim -používá předměty denní potřeby	Orientace v čase a časový řád - určování času - kalendáře, letopočet - denní režim, roční období - generace Současnost a minulost v našem životě - některé státní svátky a významné dny - předměty denní potřeby - průběh lidského života	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost. - učí se chápat přiměřenost povinností vzhledem k věku členů rodiny - uvědomuje si věk členů své rodiny a jeho souvislost s některými jejich mimořádnými potřebami (novorozenec, starý člověk)	Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života - průběh lidského života	
ROZMANITOST PŘÍRODY Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. - popíše proměny přírody a chování zvířat v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje některé přírodní děje a	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV – Vztah člověka k prostředí

<p>zákonitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - všímá si vlivu člověka na životní prostředí a vysvětlí, jak svou aktivitou může přispět k péči o životní prostředí 		
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytů organismů ve známé lokalitě.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná zástupce jednotlivých rostlin a živočichů, zařadí je do příslušného ekosystému - popíše stavbu těla rostlin a živočichů - uvede příklady pěstovaných rostlin ve svém okolí - roztřídí stromy na listnaté a jehličnaté, všímá si tvaru listů, plodů a květů - popíše péči o pokojové rostliny a doma chované živočichy 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka 	
<p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy se skupenstvím vody, prokazuje přítomnost nečistot ve sněhu - pozoruje vývoj a změnu rostliny (hrách, fazole) - zjišťuje výšku a hmotnost svého těla, měří svou tělesnou teplotu a svá měření porovnávají s výsledky spolužáků 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti <p>Rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj, životní potřeby <p>Člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - výška, hmotnost, teplota 	
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <ul style="list-style-type: none"> - upřesňuje si znalosti názvů hlavních částí lidského těla - uvědomuje si důležitost smyslů pro člověka, dodržuje zásady péče o chrup - uplatňuje návyky základní, osobní a intimní hygieny a řadí je do denního režimu, chápe význam spánku - rozpozná nemoc a úraz, jejich příznaky, způsob léčby, ošetří drobné poranění - ujasňuje si vliv zdravého stravování a pitného režimu na člověka 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, základní funkce a projevy člověka - <p>Péče o zdraví, zdravý životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní režim - pitný režim - správná výživa - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních 	
<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ujasňuje si zásady bezpečného chování v různém prostředí (ZŠ, domov, les,..) a důležitost předcházení úrazů - popisuje bezpečnost chování dětí 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, předcházení úrazům a první pomoc <p>Bezpečné chování v silničním provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopravní značky 	

<p>v silničním provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si nejnebezpečnější místa na cestě domov – škola a objasní důsledky nedodržení pravidel silničního provozu - poznává a kreslí důležité dopravní značky 		
<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní způsoby chování zajišťující bezpečnost při různých činnostech a situacích - popíše, jak přivolá pomoc policie, hasičů, záchranářů - učí se rozpoznat nevhodné chování starších jedinců k mladším (náznaky šikany) 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku 	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o mimořádných událostech, které mohou nastat v domácnosti, učí se správně reagovat (požár, voda, chemikálie) - analyzuje závažnou událost a ví, kde hledat pomoc 	<p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená, požáry, integrovaný záchranný systém</p>	
Člověk a jeho svět, 3. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreslí jednoduchý plánec cesty do školy -reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP -používá reflexní doplňky a zná jejich dopad -v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně -rozeznává vybrané značky -bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy -ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je -v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách <p>Začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci.</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s mapou ČR, zná hlavní město - zařadí svou obec do příslušného kraje - zná sousední obce - na zjednodušené mapce vyhledává názvy 	<p>Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace -na chodníku, silnice, místo pro hru, přecházení, cestování autem, cesta dopravními prostředky <p>Obec, místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - její části - poloha v krajině - minulost a současnost obce - vyznačené budovy 	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p>

<p>sousedních států</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje život v obci, určí hlavní představitele obce 	<ul style="list-style-type: none"> - dopravní síť 	
<p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná lidské zásahy v krajině a jejich vliv na životní prostředí - zkusí sestavit jednoduchý plán okolní krajiny podle orientačních bodů - využívá jednoduchých značek a barev používaných na mapě - určuje hlavní a vedlejší světové strany na mapě 	<p>Okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientační body - světové strany 	
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělí profese podle fyzické a duševní náročnosti - zná význam jednotlivých profesí 	<ul style="list-style-type: none"> - práce fyzická a duševní - zaměstnání - zájmové spolky 	
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si různé způsoby komunikace s osobou blízkou a cizí - rozliší vhodné a nevhodné chování v různých situacích 	<p>Soužití lidí – mezilidské vztahy a komunikace, principy demokracie, etické zásady, předcházení konfliktům, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p>	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečně rozliší minulost, současnost, budoucnost - do časového sledu zařadí své zážitky - používá kalendář, sleduje státní svátky a významné dny - zvládá poznávání hodin 	<p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování času, čas jako fyzikální veličina - kalendáře, letopočet, generace - denní režim 	
<p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionů, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem v němž žije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve své obci - pozná obecní erb a vlajku - vyjmenuje některá významná místa obce a historické památky v nejbližším okolí a chová se tam ohleduplně a s úctou 	<p>Báje, mýty, pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost kraje a předků - domov - vlast - rodný kraj 	
<p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovná minulost a současnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se vnímat památky jako součást cenného dědictví, o které je třeba soustavně 	<p>Regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o památky <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměny způsobu života 	

pečovat		
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam vody, vzduchu, půdy, ohně pro člověka - rozliší různá skupenství vody, - nakreslí koloběh vody v přírodě - pozoruje vlastnosti vzduchu - seznámí se s významem Slunce a se sluneční soustavou 	<p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočichů <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt - vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti vzduchu - význam pro život <p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava, den a noc 	EV – základní podmínky života
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytů organismů ve známé lokalitě.</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídí přírodniny – živá a neživá příroda, výtvary lidí - provádí elementární třídění rostlin, vysvětlí rozdíly mezi dřevinami, bylinami, houbami - uvede nejznámější rostliny vyskytující se v jejich okolí, poznává je podle jejich částí - označí některé okrasné, užitkové, jedovaté a chráněné rostliny - charakterizuje přírodní společenství- les, vody, pole, louka - vysvětlí význam chráněných území, - provádí elementární třídění živočichů - popíše vhodné způsoby péče o domácí zvířata a vysvětlí význam péče ZOO - hledá příčiny znečištění přírody a upozorňuje na negativní chování jedinců v přírodě 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka <p>Rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam - vzájemné vztahy - základní společenstva <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost lidí - ochrana rostlin a živočichů a tvorba životního prostředí - likvidace odpadů 	
<p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zkoumá přítomnost kyslíku ve vzduchu (hoření svíčky v uzavřeném prostoru) - zkoumá vliv světla na život rostlin - provádí pokusy s klíčením obilí, hrachu, fazole, sleduje růst rostlin - zkoumá základní vlastnosti předmětů (skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, povrch, barva, vůně, lesk) 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek 	
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává hlavní orgány a jejich funkci - chápe význam kostry člověka, funkci svalů, význam kůže - vysvětlí důležitost smyslů pro člověka 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní potřeby člověka - základní stavba těla, funkce a projevy - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince <p>Péče o zdraví, zdravý životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> -Správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim -první pomoc při drobných poraněních 	OSV – Sebepoznání a sebepečení

<ul style="list-style-type: none"> - popíše zásady zdravého stravovacího a pitného režimu - orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu, v pochutinách a nápojích - v případě potřeby poskytne elementární první pomoc, přivolá dospělého, zná důležitá telefonní čísla 	<ul style="list-style-type: none"> -prevence nemocí a úrazů, drobné úrazy a poranění 	
<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důležitost předcházení úrazů, popíše základní kroky první pomoci - ví, jak při mimořádných událostech přivolat pomoc - osvojuje si vhodné způsoby chování ke spolužákům, ale i jiným osobám <ul style="list-style-type: none"> - chápe důležitost dodržování pravidel silničního provozu (chodec) a seznamuje se s pravidly pro cyklisty - učí se třídit dopravní značky - seznamuje se s výbavou jízdního kola - uvědomuje si, že svým nevhodným chováním může způsobit úraz sobě i jiným účastníkům silničního provozu 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - bezpečné chování v rizikovém prostředí - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	
<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <ul style="list-style-type: none"> - trénuje si obezřetné chování při setkání s neznámými lidmi - učí se vyhledat pomoc sobě i druhým - vnímá nevhodnost brutálních filmů s projevy násilí - uvědomuje si existenci linky důvěry 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> - setkání s neznámou osobou - brutalita a jiné formy násilí v médiích - reklamní vlivy - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání 	
<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s funkcí integrovaného záchranného systému - uvádí příklady mimořádných situací, třídí je na situace, kterým lze předejít a kterým ne 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém 	
Člověk a jeho svět, 4. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</p>	<p>Rovnováha v přírodě Voda a vzduch <ul style="list-style-type: none"> - vlastností vody a vzduchu, složení, proudění vzduchu, význam Životní podmínky <ul style="list-style-type: none"> - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva </p>	

<ul style="list-style-type: none"> - zná význam hub, rostlin, živočichů v přírodě a pro člověka - orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy - zná vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů - vysvětlí význam vody a vzduchu pro život, popíše oběh vody v přírodě - orientuje se v rozmanitosti podmínek života na Zemi - osvojuje si principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody - má představu o vybraných nerostech a horninách - prakticky měří hmotnost, objem, čas, teplotu, délky, prakticky využívá zákl. jednotky - třídí látky a má představu o změnách látek a skupenství, vlastnostech 	<p>a živočišstva na Zemi, podnebí, počasí</p> <p>Nerosty a horniny, půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam <p>Látky a jejich vlastnosti</p>	
<p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází rozdíly a shody v přizpůsobení organismů v prostředí.</p> <p>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává některé rostliny a houby v naší přírodě, rozeznává houby jedlé, nejedlé a jedovaté - poznává stavbu těla (orgány) živočichů a zná způsob života, životní podmínky, závislost výskytu na prostředí a třídí živočichy podle jejich příbuznosti a podobnosti (obratlovci, bezobratlí) - poznává rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, jedovaté, užitkové, léčivé, plevele - rozeznává byliny a dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté), rozlišuje výtrusné a semenné rostliny 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p>	
<p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje vliv člověka na prostředí, ochranu přírody a prostředí - chrání životní prostředí - třídí odpad <p>Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.</p>	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba ŽP - živelné pohromy a ekologické katastrofy <p>Rizika v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky</p>	<p>Péče o zdraví, zdravý životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní, pitný, pohybový režim - správná výživa - výběr a způsoby uchovávání potravin 	

<p>jiných osob.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodně naplňuje denní režim – optimální délka spánku, dostatek tělesného pohybu - uplatňuje zásady zdravé výživy a zdravý způsob života a chrání své zdraví 	<p>-vhodná skladba stravy</p>	
<p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické zásady - uvědomuje si zdravotní důsledky zanedbávání nebo nesprávného provádění tělesné a intimní hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní, intimní, duševní hygiena - nemoc, prevence nemocí a úrazů - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) 	<p>OSV - Psychohygiena</p>
<p>Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytne základní péči nemocnému členu rodiny (jen úkony odpovídající věku dítěte) a zvládá poskytnutí první pomoci u lehčích poranění <p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci - rozeznává vybrané značky 	<ul style="list-style-type: none"> - drobné úrazy, poranění - první pomoc při drobných poraněních <p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečná cesta, cyklista na křižovatce, v ohrožení 	
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v místě bydliště - zná prostředí domova a školy a okolí, činnosti ve škole - bezpečně zvládá cestu do školy a domů - vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k správním celkům České republiky - orientuje se v současnosti a minulosti obce, zná dopravní síť a významné budovy 	<p>Domov</p> <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - riziková místa a situace <p>Obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, významné budovy, dopravní síť</p>	
<p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní rozdíly mezi náčrtem, plánem a mapou - pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice, smluvním značkám a měřítku - pracuje s kompasem, buzolou 	<p>Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky, orientační body a linie, světové strany</p>	
<p>Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách</p>	<p>Okolní krajina – zemský povrch, jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlina živočichů, vliv krajiny na život lidí.</p> <p>Evropa a svět</p>	

<p>naší republiky, Evropy a polokouli.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy – území, poloha, místní krajina, místní oblast, kraj - orientuje se na vlastivědné mapě České republiky - vyhledává jednotlivé oblasti České republiky, vyjadřuje jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky - ukáže a charakterizuje nejvýznamnější sídliště lidí v České republice - popíše polohu České republiky – sousední státy - orientuje se na mapě střední EVROPY 		
<p>Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</p> <p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti - charakterizuje významná místa a stavby regionu, významné atraktivitu cestovního ruchu a střediska rekreace regionu - charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu - zná některé významné výrobní podniky a služby regionu - charakterizuje stav životního prostředí, uvádí příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí - jmenuje příklady chráněných území regionu - zná významné rodáky regionu 	<p>Obec, místní krajina, region Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praha a vybrané oblasti ČR 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina, stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie - vyjmenuje a popisuje státní symboly České republiky - zná jména prezidenta a premiéra České republiky 	<p>Naše vlast – národ</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy státního zřízení a polit. systému ČR - státní správa a samospráva - státní symboly - armáda ČR 	<p>VDO – Formy participace občanů v polit. životě</p>
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí principům demokracie - rozeznává protiprávní jednání - orientuje se v základních lidských právech a právech dítěte - dodržuje povinnosti žáka školy, je si 	<p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku (včetně nároku na reklamaci), soukromého vlastnictví, duševních hodnot <p>Vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, peníze 	<p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p>

<p>vědom práv žáka</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje právní ochranu na soukromé vlastnictví, majetek, duševní ochranu 		
<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p> <p>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje svými slovy způsob života v pravěku a života starých Slovanů - vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - jmenuje první státní útvary na našem území - zná nejvýznamnější Přemyslovce - charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV. - popisuje život jednotlivých vrstev obyvatelstva (středověká vesnice, město, hrad, klášter) - popisuje období husitských válek - jmenuje významné osobnosti této doby (Jan Hus, Jan Žižka, Jiří z Poděbrad) - popisuje způsob života lidí a události v období habsburské monarchie 	<p>Báje, pověsti, mýty, obrazy z českých dějin</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměny způsobů života, bydlení <p>Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí</p> <p>Státní svátky a významné dny</p>	
<p>Člověk a jeho svět, 5. ročník</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází rozdíly a shody v přizpůsobení organismů v prostředí.</p> <p>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a všimá si rozdílů v rozvoji života v těchto oblastech - rozumí pojmům podnebí a počasí - sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě - vyhledává botanické a zoologické zahrady 	<p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života na Zemi - počasí, podnebí 	<p>EV - Ekosystémy</p>
<p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka</p>	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> -odpovědnost lidí 	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<p>podporovat nebo poškozovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vidí potřebu energie pro život, nutnost šetření energií, příklady ekologických výrob - hodnotí vztah člověka a přírodních zdrojů (vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje a jejich využívání) 	<ul style="list-style-type: none"> -ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy 	
<p>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává Slunce a jeho planety, postavení Země - rozumí pohybům Země kolem Slunce a otáčení Země kolem své osy, uvědomuje si gravitaci, pracuje s modelem Země – globusem - sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne) 	<p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava - den a noc - roční období 	
<p>Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - měří vlastnosti látek, pozoruje vlastnosti přírody - prakticky uplatňuje a využívá poznatků 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p>	
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje charakteristické znaky člověka - poznává povrch těla, oporu těla, pohyb, řízení těla – nervová soustava, zpřesňuje znalosti o příjmu látek – soustava trávicí - všímá si soustavy vylučovací a významu čistoty a hygieny prostředí, orientuje se v orgánech smyslového vnímání 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní potřeby člověka - stavba těla a základní funkce a projevy 	
<p>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.</p> <p>Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s etikou dospívání – anatomicko-fyziologické změny v pubertě, - tělesný vzhled, menstruace, poluce - chápe vznik života a narození dítěte - všímá si sexuálního chování – pocitů 	<ul style="list-style-type: none"> - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj lidského jedince <p>Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality</p>	
<p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista.</p> <ul style="list-style-type: none"> -bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí <p>Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí a silničním provozu</p> <p>Dopravní značky, bezpečnostní prvky</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p>	

<p>-rozeznává další dopravní značky -poznává vztahy účastníků silničního provozu -odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci -zná ohleduplné chování a osvojuje si ho -snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu</p> <p>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché odmítání návykových látek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - trénuje chování za mimořádných a krizových situací - rozpoznává různé druhy násilí - dokáže předvést několik způsobů odmítání návykových látek - orientuje se v nabídce odborné pomoci (linka bezpečí, nadace Naše dítě, linky důvěry) - rozumí závislostem (drogy, hrací automaty, počítače) 	<p>Návykové látky a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítání návykových látek - označování nebezpečných látek - hrací automaty a počítače, závislost - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - šikana, týrání a jiné zneužívání - osobní bezpečí, krizové situace - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	
<p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s bezpečným chováním v silničním provozu, dodržuje jeho zásady - rozlišuje vliv reklamy - trénuje duševní hygienu - dokáže posuzovat praktické informace na potravinářských výrobcích rozezná nezdravou stravu 	<p>Péče o zdraví, zdravý životní styl</p>	
<p>Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá zásady poskytování první pomoci, základy ob vazové techniky 	<p>Péče o zdraví, první pomoc při drobných poraněních</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví 	
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.</p> <p>Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</p> <p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p>	<p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - suroviny, výroba, služby, obchod <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsah, grafika, vysvětlivky <p>Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontinenty - evropské státy - EU - cestování 	<p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV - Multikulturalita</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává podrobněji jednotlivé oblasti a regiony České republiky, vyjadřuje jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky - uvádí a popisuje přírodní a společenské atraktivitu cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky, uvádí chráněná území - zná a popisuje aktuální problémy životního prostředí v České republice - zná polohu České republiky na mapě Evropy - orientačně se seznámí s polohou světadílů a oceánů - poznává sousední státy České republiky, všímá si vzájemných vztahů mezi Českou republikou a jejími sousedy - seznamuje se s jednotlivými regiony Evropy, se státy Evropy, dokáže je vyhledat na mapě a určit hlavní město 		
<p>LIDÉ KOLEM NÁS Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, o obci. Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s rozdíly mezi politickými stranami, zájmovými spolky, církvemi - chápe nutnost komunikace a trénuje různé druhy komunikací - poznává nutnost pomoci nemocným a sociálně slabým, chápe význam charity 	<p>Principy demokracie Soužití lidí - obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve Chování lidí - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality</p>	<p>OSV – Kooperace a kompetice</p>
<p>Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé druhy vlastnictví - poznává kulturní instituce - hodnotí vliv médií 	<p>Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky Kultura - podoby a projevy, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p>	
<p>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce.</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o základních globální problémech (rasismus, náboženská nesnášenlivost, oteplování, nadnárodní společnosti) - uvědomuje si problémy konzumní společnosti - všímá si problémů válek, terorismu 	<p>Základní globální problémy - významné soc. problémy a problémy konzumní společnosti - nesnášenlivost mezi lidmi - glob. problémy přírodního prostředí</p>	
<p>LIDÉ A ČAS Pracuje s údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p>	<p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě - regionální památky - lidé a obory zkoumající minulost</p>	

<p>Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek.</p> <p>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevuje počátky utváření novodobého českého národa, národního obrození a jeho významné představitele - vytváří si názor na České země ve druhé polovině 19. století - chápe příčiny a důsledky první světové války - seznamuje se se vznikem První Československé republiky - seznamuje se s významnými osobnostmi první republiky (Masaryk, Beneš) - orientuje se v dějinách druhé světové války, zániku Československé republiky - hodnotí obnovení Československé republiky po druhé světové válce, poválečná léta, vytváří si názor na období totality - všímá si obnovy demokratického vývoje, vzniku a rozpadu ČSFR, vzniku České republiky - poznává památky ve svém okolí 		
---	--	--

Předmět: DĚJEPIS

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika předmětu	Vzdělávání přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních. Tento vzdělávací obor směřuje k: - rozvíjení vlastního historického vědomí - vnímání obrazu hlavních vývojových linií - získávání orientace v historickém čase - pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů - chápání kulturní rozmanitosti světa - utváření pozitivního hodnotového systému	
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Dějepis je realizován jako samostatný povinný předmět ve všech ročnících s touto časovou dotací: 7., 8. a 9. ročník – 2 hodiny týdně 6. ročník – 1 hodina týdně	
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – komunikace, mezilidské vztahy, kreativita, řešení problémů, kooperace, psychohygienu Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita, etnický původ Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti	
Metody a formy práce	skupinová práce, frontální výuka, problémové učení, referáty, výroba ukázek (žáci)	
Klíčové kompetence		
k učení	učitel: - vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem	
k řešení problémů	učitel: - zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením - vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování	
sociální a personální	učitel: - vede žáky k sebekontrolě a k hodnocení vlastního pokroku	
Občanské	učitel: - pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu a historickému dědictví	
Komunikativní	učitel: - vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování	
Pracovní	učitel: - vede žáky k organizování a plánování učení - požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů	
Učební plán předmětu Dějepis		
Dějepis, 6. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v	Pravěk Úvod do učiva	

<p>chronologickém sledu</p> <ul style="list-style-type: none"> - uveďte konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány 	<p>Význam zkoumání dějin</p> <p>Získávání informací o dějinách</p> <p>Historické prameny</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná vývojová stadia člověka - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu 	<p>Starší doba kamenná</p> <p>Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka</p>	<p>OSV - komunikace, mezilidské vztahy, psychohygiena, kooperace, řešení problémů</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost 	<p>Mladší doba kamenná</p> <p>Způsob života a obživy</p> <p>Počátky řemesel</p>	<p>OSV - kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu 	<p>Doba kovů</p> <p>Rozvoj řemesel a obchodu</p> <p>Zánik rodové společnosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa, chápe kulturní rozmanitost světa, uveďte příklady archeologických kultur na našem území 	<p>Naše země v období pravěku</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech - seznámí se s projevy náboženských představ 	<p>Starověk</p> <p>Oblasti starověkého východu</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské podstavy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací 	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MKV – lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí podstatu antické demokracie - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uveďte osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost a judaismem - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých - uvědomí si prolínání kulturních vlivů 	<p>Řecko</p> <p>Kořeny řecké civilizace</p> <p>Archaické a klasické období</p> <p>Makedonie</p> <p>Helénismus</p>	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy - uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<p>Řím</p> <p>Království</p> <p>Republika</p> <p>Císařství</p> <p>Počátky křesťanství</p> <p>Římská kultura</p> <p>Rozpad římské říše</p> <p>Naše země v době římské</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
Dějepis, 7. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - osvojí si periodizaci středověku 	<p>Středověk - raný středověk</p> <p>Byzantská, arabská a franská říše</p> <p>První státní útvary na našem území</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV - etnický původ</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí 	<p>Český stát v době knížecí</p> <p>Formování prvních státních celků v Evropě</p> <p>Boj mezi mocí světskou a církevní</p> <p>Křížové výpravy</p> <p>Románská kultura a životní styl raného středověku</p>	<p>životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce na tyto požadavky - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<p>Vrcholný středověk</p> <p>Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam</p> <p>Český stát za vlády posledních Přemyslovců</p> <p>Nástup Lucemburků a vláda Karla IV.</p> <p>Gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku</p> <p>Konflikt mezi Anglií a Francií</p> <p>Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>MKV – kulturní diference</p> <p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si okolnosti vzniku středověkého soustátí 	<p>Pozdní středověk</p> <p>Doba poděbradská</p> <p>Doba jagelonská</p>	<p>EGS – jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si periodizaci novověku - rozpozná znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - poznává důvody a význam objevných plaveb, jejich příčiny a důsledky a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti 	<p>Raný novověk - počátky novověku</p> <p>Humanismus</p> <p>Objevné plavby a jejich společenské důsledky</p> <p>Náboženská reformace</p> <p>Počátky absolutních monarchií</p> <p>Český stát v předbělohorských poměrech</p> <p>Třicetiletá válka</p>	<p>MKV - multikulturalita</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – kulturní diference</p>
Dějepis, 8. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech konkretizuje pojmy parlamentarismus a konstituční 	<p>Raný novověk</p> <p>občanská válka v Anglii</p>	

<p>monarchie</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<p>Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.</p> <p>Baroko a životní styl</p> <p>Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce</p> <p>Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství</p> <p>České země za vlády Marie Terezie a Josefa II.</p> <p>Situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie</p> <p>Boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických</p>	<p>VDO – občan, občanské společnost a stát</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn, dopad na životní prostředí - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je vytvoření novodobých národů - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - chápe historický rozměr pojmu rasismus - učí se chápat 1. pol. 20. století jako období dvou nejničivějších světových válek - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 	<p>Novověk od konce 18. stol. do r. 1914</p> <p>Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny</p> <p>Napoleonské války a jejich důsledky</p> <p>Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury</p> <p>Národní a osvobozenecská hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj</p> <p>Utváření novodobého českého národa</p> <p>Rok 1848 v Evropě a v Čechách</p> <p>Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé</p> <p>Procesy sjednocování v Německu a v Itálii</p> <p>Občanská válka v USA</p> <p>Moderní doba, léta 1914-1948</p> <p>První světová válka</p> <p>Situace v Rusku, ruské revoluce</p> <p>Vznik Československa</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MKV – lidské vztahy, etnický původ</p> <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p>
Dějepis, 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat 1. pol. 20. století jako období dvou nejničivějších světových válek 	<p>Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy</p>	<p>VDO – občan, občanské společnost a stát</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p>

<p>- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>- učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky</p> <p>- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a nacionalismu</p> <p>- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<p>Mezinárodně politická a hospodářská situace Evropy ve 20. a 30. letech; totalitní systémy- komunismus, fašismus, nacismus- důsledky pro Československo a svět</p> <p>První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek</p> <p>Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války</p> <p>Cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky</p> <p>Protectorát Čechy a Morava</p>	<p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – etnický původ</p>
<p>- učí se účtě k odkazu účastníků odbije</p> <p>- učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události roku 1948</p> <p>- chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím</p>	<p>Druhá světová válka, holocaust</p> <p>Domácí a zahraniční odboj</p> <p>Mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa</p> <p>Poválečné Československo v letech 1945-48</p> <p>Únorový převrat 1948</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<p>- seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech</p> <p>- učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti</p> <p>- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>- uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých</p> <p>- seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)</p> <p>- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p>	<p>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <p>Postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí</p> <p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků</p> <p>Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p> <p>Vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy)</p>	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>- seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech - vznik České republiky)</p> <p>- ustavení demokratických režimů</p> <p>- prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p> <p>- vliv médií na každodenní život a politické dění</p> <p>- posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>- ujasnění si začlenění České republiky do integračního procesu (vstup do Evropské unie)</p>	<p>Charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech)</p> <p>Krise sovětského impéria a “perestrojka”</p> <p>Obnova demokracie ve východní Evropě a “sametová revoluce”</p> <p>Rozpad Československa, vznik České republiky</p> <p>Česká republika na přelomu tisíciletí</p> <p>Technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. století, evropská integrace, globalizace</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>

Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika předmětu	Vede k sociálnímu citění, začleňování do společností, občanskému a právnímu vědomí, k mravním zásadám. Posiluje smysl dětí pro osobní, občanskou odpovědnost, respektování lidských práv. Seznamuje je se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů. Na naší škole je vyučována v rámci předmětu Výchova k občanství.
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Výchova k občanství je realizován jako samostatný povinný předmět v 6. až 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, rozvoj schopností poznávání; hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, formy participace občanů v politickém životě; občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Mediální výchova – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; jsme Evropané; objevujeme Evropu a svět
Metody a formy práce	skupinová práce, frontální výuka, samostatná práce, problémové učení, rozhovor – diskuse, projektové vyučování, přednášky
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: - vede žáky k samostatnému prosazování se a k vyvozování závěrů pro využití v současném a budoucím životě - učí žáky vytvářet si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy - učí žáky uvádět věci do souvislostí - vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a k diskuzi o nich
k řešení problémů	učitel: - podněcuje žáky řešit problémy na základě vlastních zkušeností a úsudků - učí žáky přebírat odpovědnost za vlastní názory a za svá rozhodnutí
sociální a personální	učitel: - vede žáky k úctě při jednání s jinými lidmi - podporuje žáky k upevňování lidských vztahů - seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu - vede žáky k respektování názorů druhých
Občanské	učitel: - rozvíjí u žáků schopnost vcítit se do situace ostatních - podněcuje žáky k odmítání útlatku a násilí - vede žáky k uvědomování si svých práv a povinnosti - seznamuje žáky se základními principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
Komunikativní	učitel: - podporuje zapojení všech žáků do diskuse - učí žáky kultivovaně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, obhajovat je a vhodně argumentovat - vede žáky k zvládnutí zásad účinného řešení konfliktů a hledání kompromisů
Pracovní	učitel: - učí žáky využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Učební plán předmětu Výchova k občanství		
Výchova k občanství, 6. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>Naše škola- život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život</p>	<p>VDO – občanská společnost a škola</p>
<p>- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p>	<p>Naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku; vandalismus</p>	<p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p>
<p>- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p>	<p>Naše vlast - státní symboly, státní svátky, významné dny</p>	
<p>- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>	<p>Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti</p>	
<p>- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; diskriminace, rasismus</p> <p>Vztahy mezi lidmi – konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>
<p>- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</p>	<p>Lidská setkání – lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost; výhody spolupráce lidí</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy, komunikace</p>
Výchova k občanství, 7. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p>	<p>Kulturní život – masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia</p> <p>Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice</p> <p>Kulturní život – kulturní instituce</p> <p>Zásady lidského soužití – pravidla chování</p> <p>Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p>	<p>MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSV – komunikace, mezilidské vztahy</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady <p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<p>Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana</p> <p>Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu</p> <p>Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu 	<p>Principy demokracie – význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>	<p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>
<p>Výchova k občanství, 8. ročník</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <ul style="list-style-type: none"> -objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života -posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek -rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání -popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Podobnost a odlišnost lidí – osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter</p> <p>Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	<p>OSV – sebezpoznání a sebezpojetí</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	<p>Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost</p>	

<p>- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>- rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p>	<p>Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu; tvorba ceny, inflace</p> <p>Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení</p> <p>Právní základy státu – Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce</p> <p>Právní řád ČR – soustava soudů</p> <p>Principy demokracie – politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy</p> <p>Lidská práva – poškozování lidských práv, šikana, diskriminace, rasismus; právo v Evropě</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát;</p> <p>- formy participace občanů v politickém životě</p> <p>- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>Výchova k občanství, 9. ročník</p>		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p> <p>- dodržuje právní ustanovení, která se na</p>	<p>Právní řád ČR – význam a funkce právního řádu</p> <p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů</p> <p>Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady</p> <p>Právo v každodenním životě – základní práva spotřebitele</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>

<p>něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů <p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané <p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	<p>Právní řád ČR – právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, včetně korupce, trestní postizitelnost</p> <p>Právní řád ČR – orgány právní ochrany občanů</p> <p>Protiprávní jednání – porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing</p> <p>Majetek, vlastnictví – hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>Peníze – rozpočet rodiny</p> <p>Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>Hospodaření – rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p> <p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p> <p>Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p> <p>Právní základy státu – obrana státu</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané; Objevujeme Evropu a svět</p>
--	--	--

<p>- uveďte příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>- uveďte některé globální problémy současnosti, vyjádřte na ně svůj osobní názor a popište jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uveďte příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p> <p>- uveďte příklady mezinárodního terorismu a zaujmte vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<p>Globalizace – projevy, klady a zápory</p> <p>Globalizace – významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení</p>	
--	---	--

Předmět: FYZIKA

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika předmětu	Předmět vede žáky k seznámení se základními fyzikálními veličinami a jevy v okolním světě, se základními principy jeho fungování. Seznamují se s významnými objevy, které ovlivnily vědeckotechnický vývoj lidské společnosti a s jejich praktickými dopady na každodenní život. Učí se znát složení a principy funkce jednoduchých zařízení, aplikovat získané poznatky v běžné praxi. Tyto principy se žáci učí sami objevovat za pomoci praktických úloh a pokusů. Předmět se vyučuje na druhém stupni.
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Fyzika je realizován jako samostatný povinný předmět ve všech ročnících na 2. stupni s časovou dotací 2 hodiny týdně, z toho jsou 2 hodiny disponibilní.
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské a aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	skupinová práce, frontální výuka, samostatná práce, problémové učení, prezentace, projektové vyučování
Klíčové kompetence	
k učení	učitel vede žáky k: - vyhledávání, třídění a využívání informace - vytvoření širšího pohledu na fungování světa - vyvozování závěrů na základě vlastních pozorování a pokusů
k řešení problémů	učitel vede žáky k: - vyhledávání problémových situací - hledání různých cest k řešení předložených problémů - ověřování správnosti řešení a kritickému myšlení
sociální a personální	učitel vede žáky k: - účinné spolupráci ve skupině - schopnosti pracovat v týmu - tvorbě pozitivní atmosféry v kolektivu
Občanské	učitel vede žáky k: - toleranci k sobě i k druhým - získávání základních návyků podpory a ochrany zdraví - zodpovědnému chování v krizových situacích
Komunikativní	učitel vede žáky k: - přesnému (exaktnímu) vyjadřování, používání vhodných výrazů a pojmů - interpretaci výsledků zapsaných ve formě grafů či tabulek - zvládnutí základů diskuse - argumentace, obhájení názoru
Pracovní	učitel vede žáky k: - dodržování bezpečnosti práce a ochraně bezpečnosti a zdraví svého i ostatních - používání vybraných nástrojů a materiálů - plánování své práce

Učební plán předmětu Fyzika		
Fyzika, 6. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	látka a těleso skupenství látek - pevné kapalné a plynné měření délky jednotky délky, měřidla, chyba měření měření objemu jednotky, měření objemu kapalin a pevných látek měření hmotnosti jednotky, laboratorní váhy, měření hmotnosti pevných látek a kapalin měření hustoty jednotky, hustoměr měření času jednotky měření teploty jednotky, teploměr	
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou hmotností a objemem při řešení praktických problémů	teplotní roztažnost těles výpočet hustoty, hmotnosti a objemu	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
SÍLY změří velikost působící síly	síla její znázornění a jednotka, siloměr těžiště gravitační síla - měření a výpočet gravitační pole magnetické vlastnosti látek – magnety, magnetická pole, magnetizace	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Fyzika, 7. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
POHYB TĚLES, SÍLA určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	skládání sil, rovnováha sil jednoduché stroje - páka, kladka a jejich užití pohyb a klid tělesa, jejich relativnost trajektorie rychlost, jednotky, převod vzorec $v = s / t$ dráha a čas okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu třecí síla, její měření Newtonovy pohybové zákony setrvačnost tělesa	OSV – Rozvoj schopností poznávání

<p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN A PLYNŮ</p> <p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p> <p>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p>	<p>tlaková síla, tlak Pascalův zákon hydraulické zařízení, spojené nádoby hydrostatický tlak vztlaková síla</p> <p>Archimedův zákon využití Archimedova zákona v praxi atmosférický tlak a jeho měření</p>	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Fyzika, 8. ročník</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>ENERGIE</p> <p>určí v jednotlivých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</p> <p>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p>	<p>mechanická práce vzorec $W = F \cdot s$ výkon vzorec $P = W / t$ polohová a pohybová energie</p>	
<p>VNITŘNÍ ENERGIE</p> <p>uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>částicové složení látek difúze, Brownův pohyb skupenství látek a jejich vlastnosti</p> <p>vnitřní energie tělesa změna vnitřní energie: tepelnou výměnou, prací, pohlcením záření teplo přijaté a odevzdané tělesem změny skupenství: tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace a desublimace tepelné elektrárny, alternativní zdroje energie</p>	<p>EV – Základní podmínky života</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>
<p>ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE</p> <p>sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>změří elektrický proud a napětí stejnosměrného proudu</p> <p>rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p>	<p>elektrická síla, elektrické pole elektrický náboj a jeho měření - elektroskop elektrostatická indukce, polarizace elektrotechnické značky, schéma el. obvodu elektrický proud a jeho měření -ampérmetr elektrické napětí a jeho měření - voltmetr vodič a izolant vedení el. proudu v kapalinách a plynech Ohmův zákon – vzorec $R = U / I$ odpor vodiče, rezistor jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod elektrická práce a příkon</p>	

<p>ZVUKOVÉ DĚJE</p> <p>rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>zvuk, zdroj zvuku</p> <p>šíření zvuku</p> <p>tón, výška tónu – frekvence (kmitočet)</p> <p>hlasitost zvuku</p> <p>hluk</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Fyzika, 9. ročník</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE</p> <p>využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p> <p>rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>zapojí správně polovodičovou diodu</p>	<p>magnetická síla, magnetické pole a jeho znázornění</p> <p>magnetické vlastnosti látek, magnetizace</p> <p>magnetické pole cívky s proudem</p> <p>cívka s proudem v magnetickém poli</p> <p>stejnosměrný elektromotor</p> <p>elektromagnetická indukce</p> <p>střídavý proud</p> <p>transformátor</p> <p>výroba a přenos elektrické energie</p> <p>vedení el. proudu v polovodičích</p> <p>polovodičová dioda</p> <p>bezpečné zacházení s el. zařízeními</p> <p>elektrické spotřebiče v domácnosti, pojistka, jistič, zkrat</p> <p>první pomoc při úrazu el. proudem</p>	
<p>SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>elektromagnetické záření – světlo</p> <p>zdroje záření - světla</p> <p>optické prostředí</p> <p>odraz světla – zrcadla</p> <p>lom světla na optickém rozhraní</p> <p>optické čočky</p> <p>jednoduché optické přístroje</p> <p>optické vlastnosti oka</p> <p>rozklad světla</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>
<p>JADERNÁ ENERGIE</p> <p>využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>jaderné síly</p> <p>jaderné záření – radioaktivita</p> <p>jaderná reakce, řetězová reakce</p> <p>jaderný reaktor</p> <p>jaderná elektrárna</p> <p>ochrana lidí před radioaktivním zářením</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>
<p>VESMÍR</p> <p>objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet</p> <p>odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>Sluneční soustava – planety a jejich měsíce</p> <p>Naše galaxie</p> <p>hvězdy – jejich složení</p> <p>měsíc – měsíční fáze</p>	

Předmět: CHEMIE

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika předmětu	Cílem předmětu je poznávání přírody na úrovni elementárních částic, atomů a sloučenin. Žáci se seznamují se stavbou atomů a důsledky této stavby, získají přehled o existujících prvcích a sloučeninách, jejich vlastnostech, třídění, chemických reakcích i možnostech praktického využití. Osvojí si základní postupy a techniky při práci s chemikáliemi, naučí se rozlišovat chemikálie nejen z hlediska jejich vlastností a složení, ale také z hlediska významů i nebezpečí pro člověka. Získají přehled o široce využívaných chemických látkách, o chemickém průmyslu a jeho vlivu na životní prostředí i zdraví člověka. Část poznatků budou žáci sami odhalovat pomocí pozorování a elementárních pokusů.	
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Chemie je realizován jako samostatný povinný předmět v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.	
Průřezová témata	Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Metody a formy práce	skupinová práce – laboratorní práce, frontální výuka, samostatná práce, problémové učení, prezentace	
Klíčové kompetence		
k učení	učitel vede žáky k: - vyhledávání a třídění informací, včetně nejnovějších poznatků - samostatnému pozorování a experimentování, utváření vlastních závěrů ze získaných poznatků	
k řešení problémů	učitel vede žáky k: - samostatnému řešení předložených problémů s pomocí již získaných poznatků - dovednosti obhájit vlastní řešení problému	
sociální a personální	učitel vede žáky k: - příležitostné práci ve skupinách, kde se učí přijímat své role a zodpovědnost za ně - přispívání k pozitivní atmosféře v kolektivu	
občanské	učitel vede žáky k: - posuzování negativního či pozitivního vlivu vybraných chemických látek na přírodu, společnost, zdraví a bezpečnost jedince - ohleduplnému zacházení s chemickými surovinami s ohledem na ochranu životního prostředí	
komunikativní	učitel vede žáky k: - formulaci vlastních poznatků a závěrů vyplývajících z pozorování či pokusů - dovednosti reagovat na vystoupení druhých, diskutovat o svých názorech i názorech druhých - využívání moderních forem komunikace	
pracovní	učitel vede žáky k: - dodržování bezpečnosti práce při zacházení s rozmanitými chemickými látkami, ochraně bezpečnosti a zdraví svého i ostatních - používání vybraných laboratorních pomůcek a chemikálií - k optimálnímu plánování práce při pozorováních a pokusech	
Učební plán předmětu Chemie		
Chemie, 8. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata

<p>určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>Pozorování a pokus Chemické látky a bezpečnost práce Nebezpečné látky a jejich označování</p>	
<p>rozlišuje směsi a chemické látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p>	<p>Směsi Typy směsí Dělení složek směsí Voda jako směs Vzduch jako směs</p>	<p>EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>Částicové složení látek, chemické prvky Atom a jeho stavba, elektrony Periodická tabulka prvků Látkové množství</p>	
<p>rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<p>Chemické reakce Zápis a čtení chemických reakcí Zákon zachování hmotnosti Rychlost chemické reakce</p>	
<p>porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>Anorganické sloučeniny Oxidy, sulfidy, halogenidy Kyseliny a hydroxidy Kyselost, zásaditost, pH Soli</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Chemie, 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů</p> <p>určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu</p> <p>uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<p>Organické sloučeniny</p> <p>Uhlovodíky</p> <p>Ropa jako zdroj uhlovodíků</p> <p>Deriváty uhlovodíků</p> <p>Přírodní látky - cukry, tuky, bílkoviny</p> <p>Energie organismů</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy ŽP</p>
<p>zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>Chemie a společnost</p> <p>Produkty chemického průmyslu - plasty, hnojiva, výbušniny, detergenty, léčiva, barviva</p> <p>Drogy</p> <p>Chemický průmysl v ČR</p> <p>Chemický průmysl a životní prostředí</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Předmět: PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika předmětu	Předmět vede žáky k seznámení s živou i neživou přírodou a rozvíjí jejich zájem o její další poznávání. Seznamuje žáky s tříděním a vývojem živé i neživé přírody, se stavbou živých organismů a fungováním jednotlivých částí jejich těl, se základními složkami neživé přírody a jejich působení na živé organismy. Vede žáky k pochopení základních vztahů mezi organismy, neživou přírodou a působením lidské populace. Rovněž vede k pochopení významu jednotlivých složek živé i neživé přírody pro člověka, k posouzení kvality vlivu člověka na ní a možnostem její ochrany. Při procházení jednotlivých okruhů je vždy věnován určitý časový prostor regionální problematice. Předmět se vyučuje na druhém stupni a ve velké míře využívá praktický přístup (pozorování, určování, porovnávání atp.).
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Přírodopis je realizován jako samostatný povinný předmět ve všech ročnících s touto časovou dotací: 6., 7. a 8. ročník – 2 hodiny týdně 9. ročník – 1 hodina týdně z toho je 1 hodina disponibilní
Průřezová témata	Environmentální výchova – základní podmínky života, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	skupinová práce – laboratorní práce, frontální výuka, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, prezentace, vyučování v přírodě
Klíčové kompetence	
k učení	učitel vede žáky k: - vyhledávání a třídění informací - hledání souvislostí mezi získanými poznatky - samostatnému pozorování a experimentování, tvorbě závěrů ze získaných poznatků - seznamování se s novými poznatky vyplývajícími z aktuálních výzkumů
k řešení problémů	učitel vede žáky k: - získávání některých poznatků formou řešení problémů - vyhledávání informací, které vedou k řešení předloženého problému - dovednosti obhájit vlastní řešení problému
sociální a personální	učitel vede žáky k: - příležitostné práci ve skupinách - přijímání role ve skupině, respektování rolí druhých - tomu, aby přispívali k pozitivní atmosféře v kolektivu (ohleduplnost, tolerance) - spolupráci s ostatními žáky, v případě možnosti i s jedinci mimo třídu
Občanské	učitel vede žáky k: - k dodržování stanovených pravidel - snaze osobně přispět k ochraně přírody a přírodních zdrojů - uvědomění si vlivu člověka na životní prostředí a odpovědnosti s tím spojené
komunikativní	učitel vede žáky k: - formulaci jejich myšlenek či názorů, a to jak ústně tak písemně (ve formě referátů resp. esejí) - schopnosti reagovat na vystoupení druhých, diskutovat o svých názorech i názorech druhých - využívání moderních forem komunikace
pracovní	učitel vede žáky k: - dodržování bezpečnosti práce, ochraně bezpečnosti a zdraví svého i ostatních - dovednosti používat vybrané nástroje a materiály

- plánování své vlastní práce

Učební plán předmětu Přírodopis

Přírodopis, 6. očník

Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
rozliší základní projevy a podmínky života	Úvod do přírodopisu co je to život, jak se projevuje, čím je podmíněna jeho existence	EV – základní podmínky života
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Stavba buňky	
rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	Základy anatomie a fyziologie přehled orgánových soustav tvořících těla vyšších živočichů a rostlin základní životní funkce probíhající v tělech vyšších rostlin a živočichů	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Třídění organismů	
uvede na příkladech běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie Jednobuněčné organismy	
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	Nižší rostliny “Bezobratlí” živočichové	
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Biologie hub základní stavba organismu houby významné druhy našich hub	
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	role hub v přírodě	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Lišejníky	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Nižší živočichové (“bezobratlí”) Žahavci Ploštěnci Cizopasní ploštěnci a hlísti Kroužkovci Měkkýši Členovci - koryši Členovci - pavoukovci Členovci- hmyz	EV – ekosystémy
orientuje se v daném přehledu vývoje organismů objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozlišuje jednotlivá geologická období	Neživá příroda Vznik a vývoj života, základní geologické jednotky	EV – základní podmínky života

podle charakteristických znaků		
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Viry a bakterie Jednobuněčné organismy Houby, lišejníky Nižší rostliny a živočichové	EV – ekosystémy
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Viry a bakterie Jednobuněčné organismy Houby, lišejníky Nižší rostliny a živočichové	
Přírodopis, 7. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozdělí a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Biologie živočichů - obratlovci (mimo savců) Primitivní obratlovci Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci	EV – ekosystémy
rozdělí základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Výtrusné rostliny Semenné rostliny	
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Biologie vyšších rostlin stavba těla vyšších rostlin	
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Obratlovci (mimo savce) Výtrusné a semenné rostliny	
Přírodopis, 8. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozdělí a porovná jednotlivé skupiny	Savci Orgánové soustavy savců Přehled systému savců Ekologie savců Člověk a savci	EV – ekosystémy

<p>živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka</p> <p>uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</p>		
<p>orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p> <p>určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>Biologie člověka</p> <p>Vznik a vývoj člověka</p> <p>Anatomie a fyziologie člověka, nemoci, úrazy a jejich ošetření (dle jednotlivých orgánových soustav)</p> <p>Ontogeneze</p>	
<p>uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p>	Dědičnost v životě člověka	
<p>aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	Savci	
Přírodopis, 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>rozliší základní projevy a podmínky života</p> <p>rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů</p> <p>vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p>	<p>Obecná biologie a genetika</p> <p>Život na Zemi - jeho udržení a šíření</p>	EV – základní podmínky života
<p>objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</p> <p>uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p>	<p>Neživá příroda</p> <p>Součásti neživé přírody a její vztah k živé přírodě</p>	
<p>rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>porovná význam půdotvorných činitelů</p>	<p>Nerosty a horniny</p> <p>Základy geologie a pedologie</p> <p>Vývoj Země</p>	<p>EV – ekosystémy</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – základní podmínky života</p>

<p>pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p>		
<p>odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému uvede význam vlivu podnebí a počasí pro rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<p>Základy ekologie a etologie Základní pojmy užívané v ekologii Základy ekologie Základy etologie Člověk a příroda Přírodní, společenské a technické katastrofy</p>	<p>EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí</p>
<p>aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Nerosty a horniny</p>	

Poznámka: Výuka Přírodopisu probíhá podle **Dodatku č. 1** v těchto ročnících:

- ve šk. roce 2016/17 – 7. a 9. ročník
- ve šk. roce 2017/18 – 9. ročník
- ve šk. roce 2018/19 – 9. ročník

Předmět: ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika předmětu	<p>Vzdělávání v oboru zeměpis směřuje k:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění jevů probíhajících v přírodě a pochopení jejich zákonitostí - pochopení vztahů mezi přírodou a lidskou společností, hlavně závislost na přírodních zdrojích a vlivy činnosti člověka na stav životního prostředí a na lidské zdraví - seznámení žáků s postavením planety Země ve vesmíru, s přírodními podmínkami pro veškeré organismy i pro člověka - k pochopení problému růstu populace ve světě, problémy s výživou obyvatelstva či ochranou přírody - k ovládnutí základů praktické topografie a orientace v terénu - k seznámení žáků s přírodními, hospodářskými a kulturními poměry České republiky a hlavně místního regionu - získání základních informací o současném světě – geografické rozdělení světa, znalost kulturně – politické a ekonomické situace světa <p>Učivo je uspořádáno tak, že od šestého do devátého ročníku stoupají nároky na logické myšlení.</p>
Časové a organizační vymezení předmětu	<p>Předmět Zeměpis je realizován jako samostatný povinný předmět ve všech ročnících s touto časovou dotací:</p> <p>6. ročník – 2 hodiny týdně 7. ročník – 2 hodiny týdně, z toho je 1 hodina disponibilní 8. ročník – 2 hodiny týdně, z toho je 1 hodina disponibilní 9. ročník – 1 hodina týdně</p>
Průřezová témata	<p>Environmentální výchova – základní podmínky života, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Multikulturní výchova – multikulturalita, etnický původ Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané</p>
Metody a formy práce	<p>skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, referáty, zeměpisná cvičení a pozorování v krajině, orientace v terénu</p>
Klíčové kompetence	
k učení	<p>učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, k používání odborné terminologie - vede žáky k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání hlavních geografických objektů pojmů a poznávání metod - podporuje a rozvíjí u žáků smysl pro respektování přírody na Zemi a vede žáky k její ochraně - rozvíjí u žáků trvalý zájem o poznání místního regionu, vlastní země, ale i poznání jiných regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
k řešení problémů	<p>učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky ke správným způsobům řešení problémů - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
sociální a personální	<p>učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umožňuje každému žákovi zažít úspěch - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - vede žáky k týmové spolupráci
občanské	<p>učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k ochraně životního prostředí - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
komunikativní	<p>učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat - zajímá se o názory žáků

	- zadává náměty pro referáty, další mediální výstupy	
pracovní	učitel: - vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů	
Učební plán předmětu Zeměpis		
Zeměpis, 6. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy snaží se objasnit postavení Slunce ve vesmíru a v naší sluneční soustavě a popsat tělesa naší sluneční soustavy získá přehled o postavení Země ve vesmíru seznámí se s přirozenou družicí Země – Měsícem a s jeho základními pohyby snaží se objasnit příliv a odliv, dobu střídání přílivu a odlivu a možnost jeho využití snaží se pochopit princip zatmění Slunce a Měsíce</p>	<p>Postavení Země ve vesmíru Vesmír a jeho vývoj, vývoj poznání vesmíru Slunce a sluneční soustava, planety Měsíc- pohyby Měsíce, povrch, fáze Měsíc působí na Zemi</p>	MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
<p>- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů snaží se pochopit otáčení Země kolem své osy a příčiny střídání dne a noci snaží se vysvětlit oběh Země kolem Slunce a příčiny střídání čtyř ročních období snaží se pochopit příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopit účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi</p>	<p>Země jako vesmírné těleso Tvar, velikost a pohyby Země Otáčení Země kolem své osy Oběh Země kolem Slunce Střídání dne a noci Střídání ročních období Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas</p>	
<p>- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p>	<p>Glóbus Měřítko glóbusu Zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky Zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map Druhy map podle měřítka Druhy map podle obsahu Znázornění výškopisu a polohopisu na mapách Základní topografické útvary – důležité body, liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace Jazyk mapy – symboly, smluvené značky, vysvětlivky Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p>	
<p>- rozdlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost získá přehled o stavbě zemského tělesa a z jakých vrstev se skládá</p>	<p>Krajinná sféra Země Přírodní sféra a její složky Litosféra Stavba Země Přehled světadílů a oceánů Dno oceánů Sopečná činnost a zemětřesení, oblasti častých zemětřesení</p>	EV – základní podmínky života

<p>získá informace o vývoji dnešního rozložení kontinentů snaží se vysvětlit, jak dochází k sopečné činnosti a zemětřesení dle svých možností se snaží popsat dno oceánů získá informace o různých typech pohoří podle vzniku snaží se popsat oběh vody v krajině snaží se svými slovy vysvětlit pojmy: oceán, moře, ostrov, poloostrov, souostroví, záliv, průliv a průplav, vodní tok, jezero, bažina, umělá vodní nádrž a snaží se tyto geografické objekty ukázat v příkladech na mapě seznáme se se zastoupením jednotlivých plynů v atmosféře a z jakých vrstev se skládá atmosféra získá přehled o jednotlivých meteorologických prvcích, ze kterých vycházíme při charakteristice počasí snaží se vysvětlit rozdíl mezi podnebím a počasím snaží se na mapě lokalizovat jednotlivé podnebné pásy seznáme se s složením půdy, půdními typy a půdními druhy dle svých možností vymezi geografická šířková pásma na Zemi, seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí</p>	<p>Vznik pohoří Zvětrávání a činnost větru Působení povrchové tekoucí vody a ledovců na utváření zemského povrchu Hydrosféra Oběh vody v krajině Světový oceán – oceány a moře, vlastnosti mořské vody, pohyby mořské vody, nebezpečné tsunami Povrchová voda na souši – vodní toky, říční síť, povodí, průtok, povodně, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže, ledovce Podpovrchová voda – půdní a podzemní voda Atmosféra Složení, stavba a význam atmosféry Počasí, meteorologické prvky, živelné pohromy Oběh vzduchu v atmosféře Podnebí, podnebné pásy na Zemi Pedosféra Pedosféra – význam, složení půdy, mateční hornina Typy a druhy půd, eroze a úbytek půd, význam a ochrana půd, sesuvy půdy Biosféra Geografická šířková pásma, organismy a životní prostředí Tropické deštné lesy, úbytek, význam pro život na Zemi Savany, Pouště a polopouště Subtropické rostlinstvo Stepi a lesostepi Lesy mírného pásu Tundra a lesotundra Polární pustiny Výškové stupně v krajině</p>	<p>EV - ekosystémy</p>
<p>- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a vybraných (modelových) států dle svých možností dokáže charakterizovat povrch, vodstvo a podnebí Afriky snaží se popsat přírodní krajiny a přírodní zdroje Afriky dle svých možností dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí</p>	<p>Zeměpis světadílů a oceánů Afrika Poloha, rozloha a členitost pobřeží Povrch, vodstvo a podnebí Rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje Obyvatelstvo a hospodářství Oblasti Afriky a nejvýznamnější státy</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Zeměpis, 7. ročník</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení,</p>	<p><u>Zeměpis oceánů</u></p>	<p>EV – vztah člověka k</p>

<p>ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní poměry a zvláštnosti jednotlivých oceánů</p> <p>vyhledává okrajová a vnitřní moře, zálivy a průlivy jednotlivých oceánů</p> <p>dle svých možností chápe význam jednotlivých oceánů</p> <p>dle svých možností charakterizuje povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo Ameriky, Asie a Austrálie</p> <p>vyhledává a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města</p> <p>vyhledává na mapách hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářských činností a zvažuje souvislost s přírodními poměry</p> <p>vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v Americe, Asii a Austrálii</p> <p>snaží se na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí</p> <p>snaží se pochopit jednotlivé mentality a kultury obyvatel států</p> <p>dle svých možností vyhledává, třídí a hodnotí poznatky a informace o daných světadílech</p> <p>vyhledá na mapách polární oblasti a snaží se určit jejich geografickou polohu</p> <p>posoudí význam Arktidy a Antarktidy</p> <p>seznámí se s globálními problémy, které polárním oblastem hrozí</p>	<p>Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Severní ledový oceán</p> <p><u>Zeměpis světadílů</u> <u>Amerika</u> geografická poloha, rozloha a členitost povrch Ameriky vodstvo Ameriky podnebí Ameriky, živelné pohromy přírodní krajiny Ameriky Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace a charakteristika států Severní Amerika – Kanada, USA Střední Amerika – pevninské a ostrovní státy Jižní Amerika- andské a ostatní státy</p> <p><u>Asie</u> poloha, rozloha a členitost pobřeží povrch Asie vodstvo Asie podnebí Asie, živelné pohromy přírodní krajiny Asie Asie – regionalizace, státy Jihozápadní Asie – arabské země, nearabské země, Izrael (uspřádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Střední Asie (uspřádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Jižní Asie – Indie a ostatní státy jižní Asie (uspřádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Jihovýchodní Asie – státy Zadní Indie, ostrovní státy JV Asie (uspřádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Východní Asie – Čína, Mongolsko, Japonsko, asijská „malá tygří“ (uspřádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Austrálie a Oceánie Poloha, rozloha a členitost pobřeží Povrch, vodstvo a podnebí Rostlinstvo, živočišstvo a přírodní zdroje Obyvatelstvo a hospodářství Polární oblasti Arktida Antarktida</p>	<p>prostředí MKV – multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
Zeměpis, 8. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
- lokalizuje na mapách evropský světadíl podle zvolených kritérií, srovnává jeho postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	<u>Zeměpis světadílů</u> <u>Evropa – fyzickogeografická sféra</u> poloha, rozloha a členitost pobřeží	EGS – Objevujeme Evropu a svět EGS – Evropa a svět nás

<p>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštností a podobnosti, potenciál a bariéry světadisu a vybraných (modelových) států</p> <p>- zvažuje, jaké změny v Evropě nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn</p> <p>dle svých možností charakterizuje povrch, vodstvo a podnebí Evropy</p> <p>získává přehled o přírodních krajinách a přírodních zdrojích Evropy</p> <p>snaží se na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí</p> <p>seznámí se s mezinárodními organizacemi v Evropě, posoudí význam Evropské unie</p> <p>vyhledává na mapách hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství, zvažuje souvislost s přírodními poměry</p> <p>vyhledá a pokusí se o stručnou charakteristiku jednotlivých oblastí Evropy</p> <p>vyhledává a dle svých možností pojmenuje jednotlivé státy Evropy, jejich hlavní a další významná města</p>	<p>povrch Evropy vodstvo Evropy podnebí Evropy, živelné pohromy rostlinstvo a živočišstvo Evropy přírodní zdroje Evropy</p> <p><u>Evropa – socioekonomická charakteristika</u> obyvatelstvo, historie, mezinárodní organizace, Evropská unie</p> <p><u>Evropa – regionalizace, státy</u> Severní Evropa (uspořádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Západní Evropa (uspořádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Jižní Evropa (uspořádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Střední Evropa (uspořádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Jihovýchodní Evropa (uspořádání států, obyvatelstvo, kultura, hospodářství) Východní Evropa a Rusko (uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství)</p>	<p>zajímá EGS – Jsme Evropané</p>
<p>- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p> <p>snaží se vyhodnotit geografickou polohu České republiky v rámci evropského kontinentu podle různých kritérií</p> <p>dle svých možností porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států Evropy a s rozlohou sousedních států</p> <p>pomocí map vyhledává horopisné celky České republiky, snaží se hodnotit podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo ČR</p> <p>hodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost</p>	<p><u>Zeměpis České republiky</u> Geografická poloha a rozloha České republiky (poloha v zeměpisné síti a poloha ČR v rámci evropského kontinentu) <u>Přírodní poměry České republiky</u> vznik a vývoj reliéfu povrch a jeho členění, hlavní horopisné celky nerostné suroviny podnebí, oblasti se znečištěným ovzduším vodstvo – říční soustava, povodí Labe, Moravy, Odry, povodně vodstvo – jezera, rybníky, přehradní nádrže a podzemní vody půdy, eroze a sesuvy půd rostlinstvo a živočišstvo ochrana přírody a krajiny, aktuální otázky životního prostředí na území celé ČR, národní parky a CHKO</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>vyhledává na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice</p>	<p><u>Obyvatelstvo a sídla České republiky</u> rozmístění obyvatelstva ČR, sídla ČR</p>	<p>MKV – Etnický původ</p>
<p>- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integraci států</p> <p>rozlišuje a porovnává předpoklady rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice</p> <p>snaží se charakterizovat hospodářství České republiky po jednotlivých sektorech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod</p>	<p><u>Hospodářství České republiky</u> průmysl, zemědělství doprava a spoje služby rekreace a cestovní ruch zahraniční obchod hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>dle svých možností charakterizuje přírodní</p>	<p><u>Regiony České republiky</u> (územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu) Hlavní město Praha</p>	

podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	Středočeský kraj Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Pardubický kraj Kraj Vysočina Jihomoravský kraj Olomoucký kraj Zlínský kraj Moravskoslezský kraj	
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Místní region (poloha, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj)	EV – Vztah člověka k prostředí
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny (pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, odhad vzdálenosti, azimut, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, hodnocení přírodních jevů, zásah člověka do krajiny) Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Živelní pohromy, opatření, zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	
Zeměpis, 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel seznámí se s rozmístěním lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací na světě snaží se pracovat aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu a sídlech	Obyvatelstvo světa rozmístění obyvatelstva ve světě růst počtu obyvatel světa stěhování obyvatelstva změny v zaměstnanosti obyvatelstva rasy, národy, jazyky, náboženství lidská sídla, městské aglomerace, největší města světa	MKV - Multikulturalita
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit vyhledává hlavní oblasti světového hospodářství snaží se porovnat a lokalizovat na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti	Světové hospodářství struktura hospodářství oblasti světového hospodářství zemědělství, rybolov, vodní a lesní hospodářství průmysl doprava a spoje služby cestovní ruch světový trh a mezinárodní obchod	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

<p>světového hospodářství snaží se pochopit význam a postavení zemědělské výroby ve světě seznájí se s rozmístěním zemědělské výroby ve světě snaží se pochopit význam a postavení průmyslové výroby ve světě seznájí se s členěním průmyslu na jednotlivá průmyslová odvětví vyhledává na mapách hlavní průmyslové oblasti světa snaží se popsat druhy dopravy, jejich význam a rozmístění dle svých možností lokalizuje na mapách hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě</p>		
<p>- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech vyhledává na politické mapě světa nově vzniklé státy dle svých možností rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění seznájí se s aktuálními příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě získává informace o nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupeních ve světě</p>	<p><u>Politická geografie</u> státy na Zemi, nové státy na mapě světa státy světa podle geografické polohy a územní rozlohy státy světa podle počtu obyvatel státy světa podle průběhu a tvaru státních hranic státy světa podle správního členění, státního zřízení a formy vlády státy světa podle politického systému a politické moci politická, hospodářská a vojenská seskupení států světa, mezinárodní organizace současná ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů státy světa podle stupně rozvoje</p>	<p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>uvádí globální problémy světa, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích</p>	<p><u>Globální problémy současného světa</u> ekonomické a společenské problémy ohrožení přírody, udržitelný rozvoj přírodní katastrofy přírodní zdroje, voda a lesy přelidnění, stav světové populace nerovnoměrné rozdělení bohatství násilí, mezinárodní konflikty, občanské války oteplování Země, zachování biologické rozmanitosti, rozšiřování pouští, globalizace</p>	<p>EV - Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí posoudí vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností hodnotí vlivy společnosti na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady</p>	<p><u>Krajina</u> přírodní a společenské prostředí, typy krajin vztah příroda a společnost, společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí</p>	<p>EV - Ekosystémy</p>

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika předmětu	<p>Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit - chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace - získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti - pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností - rozvoji žákovy celkové hudebnosti <p>Hudební výchova využívá mezipředmětové vztahy s tělesnou výchovou, literární výchovou, výtvarnou výchovou, dějepisem</p>
Časové a organizační vymezení předmětu	<p>Předmět Hudební výchova je realizován jako samostatný povinný předmět ve všech ročnících s časovou dotací 1 hodina týdně.</p>
Průřezová témata	<p>Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, komunikace; hodnoty, postoje, praktická etika, kreativita, psychohygiena, sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Multikulturní výchova – etnický původ, multikulturalita, kulturní diference, lidské vztahy</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět</p>
Metody a formy práce	<p>skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, krátkodobé projekty</p>
Klíčové kompetence	
k učení	<p>učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle individuálních schopností a dovedností vyhledávat a třídit informace - získané znalosti propojovat do souvislostí
k řešení problémů	<p>učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně a kriticky přemýšlet - předkládané náměty samostatně zpracovávat a řešit problémy - rozpoznat problém a hledat nejvhodnější způsob řešení
sociální a personální	<p>učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektivně spolupracovat, respektovat názory jiných - objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učit se chápat odlišné kvality svých spolužáků
občanské	<p>učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chránit a oceňovat naše kulturní tradice - dle možností se zapojí do kulturního dění (besídky, vystoupení k různým příležitostem)
kommunikativní	<p>učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při práci ve skupině dokázat vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názory druhých
pracovní	<p>učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při samostatné práci ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel - vytvářet si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učební plán předmětu Hudební výchova		
Hudební výchova, 1. až 3. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí podle svých možností zazpívat alespoň 10 písní - zná „pravidla zpěvu“ - dýchání, artikulace, správné držení těla při zpěvu, hlasová hygiena (nasazení a tvorba tónu) - učí se používat hlavový tón - zná písně pro volný nástup 1., 5. stupně a 3. stupně 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti - intonace pro 1. a 5. stupeň (2. tř.) a pro 3. stupeň (3. tř.) 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV - Kulturní diference, lidské vztahy OSV - Komunikace</p>
<p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže zopakovat kratší rytmický i melodický celek - vymýšlí vlastní melodie k dětským říkankám - učí se číst a zapsat jednoduchý rytmický motiv - orientuje se v notovém zápisu písně 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmizace, melodizace a vokální improvizace - notová osnova, taktová čára (2. tř.) - nota čtvrt'ová, osminová, půlová a celá (2. tř.) - pomlka čtvrt'ová a osminová (2. tř.) - půlová pomlka (3. tř.) 	<p>OSV - Kreativita OSV - Psychohygiena</p>
<p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává nástroje Orffova instrumentáře, ví, jak je správně držet - samostatně vytváří jednoduchý rytmický doprovod k písni - hraje melodický doprovod s využitím 1. a 5. stupně 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - rytmický a melodický doprovod 	<p>OSV – Komunikace</p>
<p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a pohybem znázorní tóny nižší - vyšší - rozliší a pohybem vyjádří stoupající a klesající melodie - učí se taktování ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zatančí alespoň 1 jednoduchý tanec 	<ul style="list-style-type: none"> - hudebně pohybová činnost, taneční hry se zpěvem - 2/4 a 3/4 takt (2. tř.) - 4/4 takt (3. tř.) 	<p>OSV – Sebezpoznání a sebepečení</p>
<p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná píseň veselou, smutnou - odlišuje hudbu slavnostní od jiných žánrů - při rytmických a melodických hrách využívá crescenda a decrescenda rozlišuje: <ul style="list-style-type: none"> • zvuk - tón • tón dlouhý – krátký • hluboko – vysoko • silně - slabě • pomalu – rychle • vesele - smutně 	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónu a hudební výrazové prostředky - p - mf - f - zesilování- zeslabování, - zpomalování - zrychlování (2. tř.) - hudba ke slavnostním příležitostem 	

<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná českou státní hymnu, ví, jak se chovat při jejím poslechu - rozpozná ukolébavku, pochod - rozliší hudbu vokální, instrumentální, pozná mužský, ženský a dětský hlas - chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry - česká státní hymna - poslech (1. tř.) - hlas mužský, ženský, dětský - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - orchestr, sólo - hudba ke slavnostním příležitostem, hudba taneční, pochodová, ukolébavka 	<p>EGS – Jsme Evropané</p>
Hudební výchova, 4. až 5. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí podle svých možností zazpívat nejméně 10 písní - dbá na správnou artikulaci a dýchání (v pauze, mezi frázemi), prodlužuje výdech, váže tóny - seznamuje se se zpěvem v kánonu - zná píseň pro volný nástup 8. a spodního 5. stupně - střídá sólový zpěv se sborovým - umí zazpívat státní hymnu (5.tř) - podle svých možností zpívá ve dvojhlasu 	<p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvojhlas a vícehlas - intonace, diatonické postupy v durových a mollových tóninách - vokální improvizace 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p>
<p>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává hudební abecedu v rozsahu C1-C2 - orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie 	<p>Grafický záznam melodie a vokální hudby, využití notačních programů</p>	
<p>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakuje jednoduché rytmické a melodické motivy (hra na ozvěnu, otázka - odpověď) - tvoří doprovod k písním na orffovské hudební nástroje (s akcentem na těžké doby, s využitím ostinata, prodlevy) - chápe vztah mezi přede hrou , mezihrou a dohrou 	<p>Instrumentální činnosti</p>	<p>OSV – Kreativita, psychohygienu</p>
<p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná malou i velkou písňovou formu a rondo - nabývá povědomí o významných skladatelích 	<p>Poslechové činnosti – hudební formy</p> <ul style="list-style-type: none"> - malá písňová forma, rondo (4. tř.) - velká písňová forma (5. tř.) - rondo, variace 	<p>OSV - Komunikace</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – Etnický původ</p>

<p>Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoří hudební motivy, aplikuje je při hře - hraje jednoduché přede hry, mezihry a dohry - tvořivě obměňuje hudební modely při melodizaci a rytimizaci textů - zachytí melodii písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá kvalitu tónů (délka, výška, síla, barva a zvukomalba) - učí se rozlišit durovou a mollovou stupnici - chápe rozdíl mezi pojmy legato- staccato - ví, co je téma, hudební výraz, kontrast - rozumí pojmům repetice, stupňování (gradace) uvnitř skladby, dynamika - vyjádří slovem nebo kresbou charakter hudby a emocionální prožitek - poznává hudbu polyfonní a homofonní - rozlišuje hudbu koncertní a taneční (dříve i dnes) - seznamuje se s dalšími hudebními nástroji 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu 	<p>OSV – Kreativita OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná 2/4, 3/4 a 4/4 takt - zná taneční kroky polky a valčíku - vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem - při pohybové improvizaci využívá taneční kroky - poznává pohybové projevy odvozené z rytmické složky populární hudby 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p>	<p>OSV – Kreativita</p>
Hudební výchova, 6. až 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>Snaží se uplatnit získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednoglase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části</p>	<p>Uvolněný hlasový projev, zvládnutí mutace hudební rytmus</p> <p>odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <p>reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu</p> <p>vyjadřování hudebních i nehudebních</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Komunikace</p> <p>OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<p>skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p>	
<p>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p>	<p>Rytmické a intonační prvky typické pro nonartifciální hudbu (jazz) a hudbu jiných hudebních kultur</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Pokouší se rozpoznat některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>Jednohlas, homofonie, polyfonie, hudební dílo a jeho autor v kontextu s jinými hudebními a nehudebními díly, hudební styly a žánry chápaní jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p>	<p>MKV – Etnický původ (7.-9. ročník) MKV – Multikulturalita (7.-9. ročník)</p>
<p>Dle svých schopností se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>vztah umělec, hudební skladatel a společnost v minulosti a dnes, vývoj populární hudby Kvalita hudby, hudební vkus hudební dílo a její autor hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)</p>	

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika předmětu	Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické citění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím a prožitkům. Děti se snaží výtvarně vyjadřovat své představy výtvarnými prostředky již od útlého věku. Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názory a zároveň říci svůj názor na práci ostatních. Pro tvůrčí činnost je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých. Žák se postupně učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, učí se zaujímat k nim svůj postoj, vnímat pozitivní i negativní, je veden k všímání si okolního světa.
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Výtvarná výchova je realizován v 1. – 9. ročníku jako samostatný povinný předmět s touto časovou dotací: 1. - 3. ročník – 1 hodina týdně 4. a 5. ročník – 2 hodiny týdně 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – psychohygienu, kreativitu, sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa nás zajímá, jsme Evropané Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola Multikulturní výchova – kulturní diference, multikulturalita Environmentální výchova – vztah člověka a prostředí, základní podmínky života, ekosystémy Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (výtvarného umění)
Metody a formy práce	Ve všech formách výtvarného projevu se odráží osobnost žáka, má možnost se vyjádřit sám za sebe, proto častěji volíme individuální formy práce. Svůj význam má však také skupinová práce, při které si žáci rozdělí úkoly, a každý svým osobitým způsobem přispěje k celkovému dojmu výtvarného díla.
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací - k samostatnému experimentování, k hledání nových výtvarných postupů - k využívání teoretických i praktických poznatků o výrazových prostředcích ve své výtvarné činnosti
k řešení problémů	učitel: - povzbuzuje žáky, aby se nenechali odradit případným neúspěchem - napomáhá vhodně volit výtvarnou techniku k dosažení požadovaného výsledku
sociální a personální	učitel: - učí žáky hodnotit svůj výkon i výkon druhých - vede žáky podílet se při práci v týmu na vytvoření příjemné atmosféry
občanské	učitel: - vede žáky k projevování smyslu pro kulturu a tvořivost
komunikativní	učitel: - učí žáky chápat výpovědi sdělované prostřednictvím uměleckého díla

	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k vyjadřování svých pocitů z výtvarného umění - vede žáky k diskusi o výtvarných dílech, k naslouchání názorům druhých 	
pracovní	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - dbá na dodržování bezpečnosti práce, vede žáky k ochraně bezpečnosti a zdraví svého i ostatních - vede žáky účinně a bezpečně používat výtvarné nástroje a vybavení - učí žáky volit vhodné materiály 	
Učební plán předmětu Výtvarná výchova		
Výtvarná výchova, 1. až 3. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	<ul style="list-style-type: none"> - učí se rozlišovat tvary, barvy, struktury - seznamuje se s pojmem barvy základní a doplňkové, teplé a studené, kombinace barev - zkouší barvy míchat, poznává vlastnosti barev (husté, řídké, světlé, tmavé) a využívá jich v praxi - objevuje možnosti hry s linií a barvou - učí se rozlišovat kresbu a malbu - seznamuje se s výhodami organizace vlastní práce, vybere si vhodný výtvarný nástroj - učí se zvládat techniku malby vodovými i temperovými barvami - seznamuje se s technikou kresby tužkou, pastelkou, uhlem, křídovým pastelem - učí se užívat přítlak, odlehčení, šrafování 	
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném či prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	<ul style="list-style-type: none"> - učí se pozorovat přírodu i své okolí - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí - pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje své vlastní prožitky - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus, cit a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geom. prvků - všímá si vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru, všímá si proporci těla - učí se uplatňovat v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, další prvky a jejich kombinace 	
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů - dle svých možností zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování - rozvíjí svůj cit pro prostor - poznává vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a učí se je využívat v praxi; vnímat je svými smysly - vyhledává a třídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ - poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním - učí se vnímat obrazná vyjádření 	EV – Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí

	z hlediska statického, dynamického, vizuálního, fantazijního (založeného na smyslovém vnímání)	
<p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svoji dosavadní zkušeností.</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se zvládat koláž, frotáž - učí se rozlišovat ilustraci textů, volnou malbu, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklamu - porovnává ilustrace a porovnává různé vyjadřovací prostředky - snaží se aktivně pracovat s ilustrací, učí se poznávat obrázky dětských ilustrátorů - porovnává vizuálně obrazná vyjádření vlastní interpretace s ostatními - prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích, seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství) - dle svých možností rozvíjí smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání 	<p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (výtvarného umění)</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p>
Výtvarná výchova, 4. až 5. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává barvy základní a podvojně, učí se je vhodně používat - zkouší funkce barev světlých a tmavých, teplých a studených - učí se rozlišovat výtvarné možnosti linie, její druhy - dle svých možností sleduje výtvarné vyjádření morfolozických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů - učí se orientovat se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici - vytváří souměrné tvary - uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech - rozvíjí si prostorové vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů - používá malbu - učí se ovládat základní kompoziční principy - kombinuje techniky - zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy - seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou) - poznává písmo jako dekorativní prvek - provádí kresbu s příběhem - sleduje krásu přírody a pěstuje si vztah k životnímu prostředí 	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p>
<p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává některé principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností - zpracovává různé druhy papírů (přehýbání, trhání, stříhání, mačkání, posouvání) 	<p>EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše - modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je - z různých materiálů vytváří výrobky podle své fantazie a představivosti 	
<p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa - tvary užitkových předmětů srovnává a vyjadřuje je výtvarně dle svých představ v ploše i prostoru - vyjadřuje lineárně i barevně vnitřní stavby objektu s ohledem na jeho nitro - expresivní volný výtvarný projev doplňuje pozorováním skutečnosti 	OSV - kreativita
<p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává různé druhy výtvarného umění - seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů - poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby - porovnává výrazové prostředky různých dětských ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek - sleduje výtvarnou úpravu knihy - všimá si lidového umění, porovnává jeho dekor 	MDV – stavba mediálních sdělení
<p>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se orientovat v současné oděvní kultuře, zachovává hygienu oblékání - zdokonaluje si techniku koláže, frotáže, jednoduché grafiky, kašírování - snaží se pracovat samostatně podle předlohy - seznamuje se s funkcí galerií, výstav, ateliérů a regionálních památek a jejich využití k motivaci k vlastní praktické činnosti - učí se komunikovat na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - utváří odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se pohybuje 	
Výtvarná výchova, 6. až 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</p>	<p>Kresebné studie</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru - jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus 	OSV - Psychohygiena

Využije různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy - řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování - přímka, křivka	
Užívá vizuální a obrazotvorné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti. - Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů (hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru). - Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra	OSV - Kreativita
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Prvky viz. obrazotvornosti - vyjádření - kresebné etudy - objem - tvar - linie - šrafování.	
Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.	Analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky - Experimentální vřazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta	
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti - přenášení prostoru na plochu. - záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.	EV – Vztah člověka a prostředí
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem - teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - příklady konkrétních výtvarných děl- vyhledávání a srovnávání různých způsobů uměleckého vyjadřování - základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika)	EGS – Evropa nás zajímá
Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích - písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky	EGS – Objevujeme Evropu a svět
Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Kresba - stínování - kontrast	
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály	EV – Základní podmínky života
Užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné - subjektivní barevná škála	MKV – Kulturní diference

Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva - sbíhavá - úběžníková	
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Práce s internetem - vyhledávání www stránek – orientace Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
Využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy - krajinářské školy 19. stol. - technika akvarelu, pastel	
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby - tužka, pero, uhel, rudka - dynamická kresba (kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy) Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	EV - Ekosystémy
Využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Komplementární barvy - textura - symbolika barev, míchání barev, působení barev, vztahy mezi barvami - kontrast (barevný, světelný)	
Orientuje se v grafických technikách	Tisk z výšky, plochy, hloubky	
Rozlišuje obsah uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různá výtvarná umění.	Umění 1.pol.20.stol a 2.pol. 20.stol. - kubismus, surrealismus, impresionismus Současné trendy výtvarného umění - instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening	EGS – Jsme Evropané OSV – Sebepoznání a sebepečení, rozvoj schopnosti poznávání, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů MKV- Multikulturalita
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.	Reklama a propagační prostředky - obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály - animovaný film	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti
Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	Prostorová tvorba - modelování	
Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování.	Práce v plenéru - krajinomalba - frotáž	EV – Vztah člověka a prostředí

Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu	Tento předmět usiluje o vyváženost funkčního propojení poznatků a dovedností s hodnotovým postojem. Formuluje trvalé postoje k celoživotní podpoře a ochraně zdraví. Umožňuje utvářet zdravé životní postoje, dovednosti a návyky. Utváří a rozvíjí dovednosti potřebné k aktivní ochraně před sociálně patologickými jevy. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích.
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Výchova ke zdraví je realizován jako samostatný povinný předmět v 6. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – komunikace, kooperace a kompetice, poznávání lidí, psychohygienu, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
Metody a formy práce	skupinová práce, frontální výuka, samostatná práce, problémové učení, rozhovor – diskuse, projektové vyučování, přednášky
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: - vybírá vhodné způsoby učení - učí žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je využívat v praktickém životě - učí žáky uvádět věci do souvislostí a vytvářet komplexnější pohled na společenské jevy - vede žáky ke kritickému posuzování společenských jevů a vyvozování závěrů pro budoucnost
k řešení problémů	učitel: - rozvíjí u žáků vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni - podporuje žáky v přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, vede žáky k promyšlení a naplánování způsobu řešení problému - vede žáky k diskuzi a argumentaci - učí žáky uvědomovat si zodpovědnost za jejich rozhodnutí a zhodnotit výsledky jejich činů podporuje u žáků kritické myšlení
sociální a personální	učitel: - učí žáky účinně spolupracovat ve skupině a podílet se na vytváření pravidel práce v týmu - učí žáky respektovat názory druhých - vede žáky k upevňování lidských vztahů - vede žáky k podílení se na vytváření pozitivních představ o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samotný rozvoj - učí žáky ovládat a řídit jejich chování a jednání tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
občanské	učitel: - podporuje u žáků empatii - vede žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace - učí žáky poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích, které ohrožují život a zdraví člověka
komunikativní	učitel: - podporuje u žáků zapojení se do diskuze, učí je naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat - učí žáky kultivovaně formulovat a vyjadřovat jejich myšlenky a názory, obhajovat je a vhodně argumentovat
pracovní	učitel: - učí žáky využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i jejich přípravy na budoucnost

- podporuje u žáků podložené rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření		
Učební plán předmětu Výchova ke zdraví		
Výchova ke zdraví, 6. a 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog	OSV – komunikace; kooperace a kompetice (6. ročník)
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	OSV – poznávání lidí (6. ročník)
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy – podpora zdravého životního stylu, odpovědnost jedince za zdraví	
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Výživa a zdraví – vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví	
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim; poruchy příjmu potravy	
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče	

<p>- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>Podpora zdraví a její formy – odpovědnost jedince za zdraví, programy podpory zdraví</p>	
<p>- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech</p>	<p>OSV – psychohygienu (9. ročník)</p>
<p>- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny</p>	
<p>- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích</p>	
<p>- uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>Auto – destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu Komunikace se službami odborné pomoci</p>	
<p>- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (9. ročník) MDV – fungování a vliv médií ve společnosti (9. ročník) OSV – kreativita (9. ročník)</p>
<p>- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže</p>	

<p>- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p>	
---	---	--

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu	Předmět je vyučován na 1. i 2. stupni. Umožňuje poznat vlastní pohybové schopnosti a zájmy a pochopit účinky konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Rozvíjí pohybové nadání. Pomáhá při utváření sociálních dovedností a odpovědného chování vůči sobě i svému okolí. Je zaměřen na činnosti ovlivňující zdraví, rozvoj rychlosti, obratnosti, rytmické a kondiční formy cvičení, základy gymnastiky, atletiky, sportovních her, lyžování, plavání a další pohybové aktivity, hygienu v TV. Žáci se učí též zásadám jednání a chování při sportovních činnostech, osvojují si pravidla sportovních her a učí se je respektovat, provádí měření a posuzují sportovní výkony.	
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Tělesná výchova je realizován v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně jako povinný předmět. Navazuje na poznatky a získané dovednosti z MŠ, které si děti osvojily a procvičily v rámci vzdělávací oblasti „Dítě a jeho tělo“. Na druhém stupni je předmět Tělesná výchova realizován jako samostatný předmět ve všech ročnících s časovou dotací 2 hodiny týdně.	
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – schopnost sebepoznání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika	
Metody a formy práce	Skupinové vyučování, individuální výuka, problémové učení, frontální vyučování.	
Klíčové kompetence		
k učení	učitel: - vede žáka k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji	
k řešení problémů	učitel: - usiluje, aby žák přemýšlel o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledal tréninkové cesty k jeho odstranění - se snaží, aby žák hledal vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech	
sociální a personální	učitel: - vede žáka k dodržování pravidel fair-play, označování přestupků proti sportovním a etickým pravidlům - podporuje rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva - organizuje a zprostředkovává reprezentaci školních družstev ve sportovních utkáních a turnajích mezi školami - vede žáka k odpovědnosti při reprezentaci školy - umožňuje žákům i sobě srovnání získaných dovedností, výkonnosti s vrstevníky jiných škol - prostřednictvím sebe a reprezentujících žáků, přenáší poznatky, vjemy a zážitky zpět do vyučovacího procesu - možnost reprezentovat školu motivuje další žáky k aktivnímu přístupu ve zdokonalování svých dovedností	
Učební plán předmětu Tělesná výchova		
Tělesná výchova, 1. až 3. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich	- učí se chápat význam pohybu pro zdraví člověka - učí se chápat, že různá cvičení mají různé účinky - snaží se uvědomit si své pohybové přednosti a nedostatky - učí se zvládat přípravné cviky před	

<p>zlepšení</p>	<p>pohybovou činností, cviky na správné uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cviky, správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s průpravnými, kompenzačními, relaxačními a jinými zdravotně zaměřenými cvičeními a jejich praktickém využití - seznamuje se se zásadami správného sezení, držení těla ve stoji, správného dýchání - ví, že pohyb je vhodný pro zdraví - rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu - zná některé pohybové hry a dle svých možností je schopen je hrát se svými spolužáky i mimo TV - učí se k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělovýchovné náčiní - uvědomuje si, že lze pohyb spojit s hudbou, rytmem, příběhem, představou - učí se, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení napomáhající ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly - učí se, že při zpevnění těla se gymnastická cvičení provádějí snáze - dle svých možností zvládá kotoul - učí se vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem - učí se zvládnout základní estetické držení těla - poznává, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nevhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka - učí se zvládnout základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem - snaží se dodržovat pravidla her - poznává, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - učí se zásady správného chování v přírodě - učí se správně připravit na tur. akci - učí se orientovat v přírodě podle základních turistických značek - osvojuje si základní plavecké dovednosti - učí se vyhledávat důležité či zajímavé informace o sportu v encyklopediích, v novinách, na internetu - snaží se dodržovat správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech 	
<p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává, proč je důležitá spolupráce při kolektivních sportech - učí se podřízovat se organizaci při TV - učí se chovat podle pravidel fair play - učí se dodržovat základní pravidla chování při TV a sportu - seznamuje se s některými pomůckami pro měření sportovních výkonů 	

<p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce - učí se samostatně se převléct do cvičebního úboru a umýt se - seznamuje se s možným nebezpečím při hrách a snaží se mu předcházet - učí se přivolat pomoc - učí se dodržovat pravidla bezpečnosti - snaží se dodržovat pravidla bezpečného pohybu u vodní plochy - ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob 	
<p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků - seznamuje se se základními postoji, pohyby, kroky tance - seznamuje se se základními pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, pojmenováním základních atletických disciplín - učí se reagovat na smluvené povely, signály a gesta učitele - seznamuje se se základními pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti a neznámější sportovní hry 	
<p>Tělesná výchova, 4. a 5. ročník</p>		
<p>Očekávané výstupy/školní kompetence</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se správný pohyb. režim, délku a intenzitu - zvládá dle svých možností přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla - snaží se o správné držení těla - rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu - dle svých možností zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční poh. hry a aktivity - využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti - snaží se zvládat cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu - dle svých možností zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, přípravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů - poznává běžeckou abecedu, rychlý běh na 60 m, nízký start, polovysoký start, vytrvalý běh na 10 minut - dle možností školy ovládá skok do dálky z rozběhu – odraz z břevna - učí se spojit hod kriketovým míčkem s rozběhem 	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>- hodnoty, postoje, praktická etika</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - manipuluje s míčem – jednoruč, obouruč, přihrávky, pohyb s míčem, střelba na koš - dle možností používá základní techniku pohybu na lyžích, dokáže využít sněh ke hrám - snaží se dodržovat správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech 	
<p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - snaží se dodržovat osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí - snaží se dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech - řídí se platným řádem učeben (tělocvičny apod.) - zvládá chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůzi v terénu 	OSV - psychohygiena
<p>Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se spolupracovat ve hře - poznává pravidla sportovních her – vybíjená, kopaná, košíková, florbal - učí se zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly - ovládá pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží, závodů - učí se změřit výkon spolužáka – délku hodů a skoků, čas běhu apod. 	OSV - mezilidské vztahy
<p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní, na tyto povely adekvátně reaguje - orientuje se v základních lidových a uměleckých tancích - učí se ovládat základní organizační názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály, povely - orientuje se v prostoru a činnostech ve známém prostředí - rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví - snaží se reagovat na smluvené signály a povely - dbá pokynů vyučujícího 	
<p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat důležité nebo zajímavé informace o sportu – encyklopedie, noviny, internet - ví o způsobech, jak aktivně chránit přírodu, táboření, orientace v terénu 	
Tělesná výchova, 6. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	

uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- celkové posilování svalového aparátu, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	
samostatně se připraví před pohybovou činností	- žák je schopen individuálního rozcvičení na začátku hodiny	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohyb aktivity, - drogy a jiné škodliviny, anabolika	OSV - psychohygiena
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	-seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sport akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí,	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře soutěži, při rekreačních činnostech aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením - turistika a pobyt v přírodě, orientace v přírodě, zajištění vody, potravy, tepla (v případě vhodného školního výlety) sportovní hry - minikopaná - herní činnosti jednatelce, kombinace, utkáni dle pravidel - košíková - přihrávky, správné chytání míče, driblíng pravou i levou rukou, střelba na koš, taktika, hra dle pravidel - doplňkové sportovní hry (házená, florbal, vybíjená)	OSV - kooperace a kompetice
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře soutěži, při rekreačních činnostech aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, cval stranou) - rychlé běhy, vytrvalý běh - skok do dálky, - skok do výšky (flop) - hod míčkem gymnastika - kotoul vpřed a vzad, - přeskok kozy v základní výšce (roznožka, skrčka) - hrazda - vzpor na rukou, sešín vpřed, kotoul vzad ve visu, svis střežhlav - šplh na laně a tyči - úpoly - přetlaky přetahy, úpolové odpory estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (dívky)	

posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti - sám označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	OSV - komunikace
užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- historie a současnost sportu	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- týmová hra dle platných nebo dohodnutých pravidel	
rozdlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	- pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- měření výkonů a posuzování pohybových činností	
spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- pravidla osvojovaných pohybových činností	
Tělesná výchova, 7. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	- správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	OSV - sebepoznání, sebepečení
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- celkové posilování svalového aparátu, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	
samostatně se připraví před pohybovou činností	- žák je schopen individuálního rozcvičení na začátku hodiny	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohyb aktivity, - drogy a jiné škodliviny, anabolika	OSV - psychohygiena
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá	-seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sport akcích konaných ve škole i mimo školu	

možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí,	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře soutěži, při rekreačních činnostech aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	-pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením - turistika a pobyt v přírodě: orientace, nouzový přístřešek, přežití v přírodě (v případě vhodného školního výlety) sportovní hry - minikopaná - herní činnosti jednotlivce, kombinace, taktika utkáni dle pravidel - košíková - přihrávky, správné chytání míče, driblink pravou i levou rukou, střelba na koš, herní kombinace, taktika, hra dle pravidel - doplňkové sportovní hry (házená, florbal, vybíjená)	OSV - kooperace a kompetice
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře soutěži, při rekreačních činnostech aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, cval stranou) - rychlé běhy, vytrvalý běh - skok do dálky, - skok do výšky (flop) - hod míčkem gymnastika - kotoul vpřed a vzad, rovnovážné postoje, stoj na rukou - přeskok kozy v základní výšce a vyšší výšce (roznožka našif i nadél , skrčka) - hrazda - vzpor na rukou, sešin vpřed, výmyk, přešvih únožmo - kruhy - rotace kolem své osy, houpání, kotoul vpřed - šplh na laně a tyči - úpoly - přetlaky přetahy, úpolové odpory estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (dívky)	
	- lyžování - v případě zájmu zákonných zástupců a dostatečného počtu žáků, 5ti denní lyžařský kurz	
posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti - sám označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	OSV - seberegulace a sebeorganizace
užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- historie a současnost sportu	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a	- týmová hra dle platných nebo	OSV - komunikace

dodržuje ji	dohodnutých pravidel	
rozdlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	- pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- měření výkonů a posuzování pohybových činností	
spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- pravidla osvojovaných pohybových činností	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Tělesná výchova, 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	- správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	OSV - seberegulace a sebeorganizace
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- celkové posilování svalového aparátu, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- žák je schopen individuálního rozcvičení na začátku hodiny - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohyb aktivity, - drogy a jiné škodliviny, (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty)	OSV - psychohygiena
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	-seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sport akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí,	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- pohybové hry: závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením - turistika a pobyt v přírodě: orientace v neznámém terénu, přežití v přírodě, ukrytí, nouzový přístřešek, obstarání vody, potravy, tepla (v případě vhodného školního výlety)	

	<p>sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - minikopaná - herní činnosti jednotlivce, kombinace, taktika, rozhodnost, pohotovost <p>utkáni dle pravidel</p> <ul style="list-style-type: none"> - košíková - přihrávky, správné chytání míče, driblíng pravou i levou rukou, střelba na koš, dvojtakt, taktika, zónová obrana, osobní obrana, postupný útok, hra dle pravidel - doplňkové sportovní hry (házená, florbal, vybíjená) 	OSV - kooperace a kompetice
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře soutěži, při rekreačních činnostech aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, cval stranou) - rychlé běhy, vytrvalý běh - skok do dálky, - skok do výšky (flop) - hod míčkem - vrh koulí <p>gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - varianty kotoulů, stoj na rukou, přemet stranou, - přeskok kozy našít i nadél, (roznožka , skrčka), přes bednu našít (skrčka) - hrazda - vzpor na rukou, sešín vpřed, výmyk, přešvih únožmo, podmet - kruhy - houpání, rotace kolem své osy, kotoul vpřed a vzad - šplh na laně a tyči - úpoly - přetlaky přetahy, úpolové odpory, pády, základy <p>sebeobranu estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (dívky)</p>	
<p>posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sebehodnocení v dané pohybové činnosti - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti - sám označí zjevné nedostatky a jejich příčiny 	
<p>užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) 	OSV - komunikace
<p>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - historie a současnost sportu, OH 	
<p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - týmová hra dle platných nebo dohodnutých pravidel 	OSV - komunikace
<p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, organizuje, řídí, přebírá roli rozhodčího, 	
<p>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů a posuzování pohybových činností 	

<p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojené hry a soutěže</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla osvojovaných pohybových činností - organizace prostoru a pohyb činností, postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele 	
<p>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>práce s výsledky, zpracování, prezentace</p>	

Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti.

Na 1. stupni se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Předmět **Praktické činnosti** je na 1. stupni rozdělen do pěti tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročnou rostlinu
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

5. Dopravní výchova

- pravidla a bezpečnost silničního provozu
- základy jízdy na kole

Na 2. stupni má předmět **Praktické činnosti** dvě zaměření: **Digitální technologie** a **Volba povolání**.

V **Praktických činnostech** se zaměřením **Digitální technologie** si žáci osvojí využití digitální techniky a získají i lepší orientaci v počítačových programech na zpracování hlasu a obrazu, různých propojeních DT a v mobilních službách (operátoři, tarify). Získané vědomosti jim umožní lepší uplatnění na trhu práce a připraví jim další možnosti budoucího vzdělávání. Široká oblast využití DT v životě nabízí žákům velké možnosti seberealizace.

Dovednosti získané v předmětu **Praktické činnosti** zaměření **Volba povolání** významně napomáhají lepšímu rozhodování žáků při volbě jejich další vzdělávací cesty, a tím mohou v dlouhodobé perspektivě pomoci zajistit větší úspěšnost žáků v jejich dalším odborném a profesním růstu. Výuka zde sleduje především tyto výchovně-vzdělávací cíle:

- vybavit žáky znalostmi souvisejícími s jejich budoucím uplatněním ve světě práce
- vypěstovat u žáků dovednosti potřebné pro rozhodování o další vzdělávací cestě a budoucí profesní orientaci
- zaměřit se na utváření a rozvíjení dovedností a osobních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života
- naučit žáky přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování o své budoucí vzdělávací a profesní dráze a reagovat na případné změny v rámci svého rozhodnutí
- rozšířit poznatky žáků o světě práce, přiblížit jim vzdělávací a pracovní příležitosti i reálné možnosti jejich uplatnění na trhu práce
- naučit žáky orientovat se v důležitých profesních informacích, vyhodnocovat je a na jejich základě se odpovědně rozhodovat o své budoucí profesní orientaci
- vytvořit předpoklady pro to, aby se žáci naučili realisticky posuzovat své možnosti a osobní šance na trhu práce
- ukázat žákům vhodné cesty k dosažení stanovených profesních cílů

Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Praktické činnosti je realizován jako povinný v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Navazuje na poznatky a získané dovednosti z MŠ, které si děti osvojily a procvičily v rámci vzdělávací oblasti „Dítě a svět“. Předmět Praktické činnosti se zaměřením Digitální technologie je na 2. stupni realizován jako povinný v 7. ročníku, v prvním pololetí 8. ročníku a v druhém pololetí 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Předmět Praktické činnosti se zaměřením Volba povolání je vyučován jako povinný ve druhém pololetí 8. ročníku a v prvním pololetí 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodiny týdně.
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, řešení problému a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova – základní podmínky života, ekosystémy, vztah člověka k prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
Metody a formy práce	Názorně demonstrační, skupinové i frontální vyučování, samostatná i skupinová práce, veřejně prospěšné práce, rozhovor, diskuze, prezentace, exkurze, vyhledávání a zpracování informací, krátkodobé projekty
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: - vede žáky k praktickému osvojování práce podle návodu - vede žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů - vede žáky k poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost - vede žáky k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií v praktickém životě (DT) - vede žáky k samostatnému prosazování se a k vyvozování závěrů pro využití v současném a budoucím životě (VP) - učí žáky vytvářet si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy (VP) - učí žáky uvádět věci do souvislostí (VP) - vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a k diskusi o nich (VP)
k řešení problémů	učitel: - vede žáky k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů - vede žáky k aplikaci řešení při obdobném zadání, hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů - vede žáky k tvořivým přístupům při řešení projektů a zadávaných úloh (DT) - učí žáky chápat, že při práci s digitálními technologiemi se budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více (DT) - podněcuje žáky řešit problémy na základě vlastních zkušeností a úsudků (VP) - učí žáky přebírat odpovědnost za vlastní názory a za svá rozhodnutí (VP)
sociální a personální	učitel: - vede žáky ke spolupráci ve dvojici a skupině - přiřazuje žákům různé role v pracovní skupině - navozuje prostředí uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti a schopnosti vážit si práce druhého - učí žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních (DT) - vede žáky k pochopení, že každý člověk je jinak bystrý, chápavý či zručný – vzájemná tolerance (DT) - vede žáky k účtě při jednání s jinými lidmi (VP) - podporuje žáky k upevňování lidských vztahů (VP) - seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu (VP) - vede žáky k respektování názorů druhých (VP)

občanské	učitel: - otevírá prostor pro pochopení vlivu činnosti člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu - seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo) – (DT) - vede žáky ke kritickému myšlení při zpracovávání informací a obsahů sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami (DT) - rozvíjí u žáků schopnost vcítit se do situace ostatních (VP) - podněcuje žáky k odmítání útlatku a násilí (VP) - vede žáky k uvědomování si svých práv a povinnosti (VP) - seznamuje žáky se základními principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy (VP)	
komunikativní	učitel: - předkládá dostatek podnětů s příležitostmi pro vlastní prezentaci žáků - vede žáky k využití DT pro větší názornost různých informací a jejich snadnější předávání ostatním (DT) - podporuje zapojení všech žáků do diskuse (VP) - učí žáky kultivovaně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, obhajovat je a vhodně argumentovat (VP) - vede žáky k zvládnání zásad účinného řešení konfliktů a hledání kompromisů (VP)	
pracovní	učitel: - vede žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů, se kterými přijdou do styku - vede žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě - učí žáky vyhledávat možná rizika při různých činnostech - vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s digitální technikou (DT) - učí žáky využít DT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst (DT) - učí žáky využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost (VP)	
Učební plán předmětu Praktické činnosti		
Praktické činnosti, 1. až 3. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	- seznamuje se s vlastnostmi materiálů - učí se mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - učí se navlékat, aranžovat, dotvářet, třídít při sběru přírodní materiál - učí se stříhat textil a nalepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - umí navléknout jehlu, udělat uzel - naučí se zadní steh, umí přišíť knoflíky - vyrábí dárky a ozdoby - zpracovává přírodniny - zná některé lidové zvyky, tradice, řemesla - učí se pracovat s různými pracovními pomůckami, nástroji –rozlišovat a poznávat jejich funkci a využití, bezpečně zacházet s ostrými předměty - učí se pracovat podle slovního návodu nebo předlohy	EV – vztah člověka k prostředí OSV – mezilidské vztahy, kooperace a kompetice

	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduché pracovní opravy - seznamuje se s novými technikami (batikování, lisování.) - skládá kostky podle předloh 	
Konstrukční činnosti		
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnici.	<ul style="list-style-type: none"> - učí se sestavovat stavebnicové prvky, montovat a demontovat stavebnici - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí - vytváří několik jednoduchých výrobků z konstruktivní stavebnice (plošné i prostorové kompozice) - sestavuje jednoduché modely (podle fantazie i předlohy) - učí se hodnotit vlastní práci i práci druhých 	
Pěstiteleské práce		
Provádí pozorování přírody, zaznamená a hodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročnou rostlinu.	<ul style="list-style-type: none"> - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena - učí se provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a zhodnotit (popsat) výsledky pozorování - pozoruje klíčení semen (vata, hlína) - seznamuje se s rozmnožováním rostlin - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání - učí se celoročně pečovat o pokojové rostliny 	EV – základní podmínky života, ekosystémy
Příprava pokrmů		
Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování.	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s přípravou tabule pro jednoduché stolování, klade správně přibory - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - seznamuje se s přípravou jednoduchého pokrmu (studená kuchyně), ovocný nápoj - učí se připravit ovocné a zeleninové saláty - učí se dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje základní hygienické návyky - chová se vhodně při stolování - učí se udržet čistou pracovní plochu 	OSV – mezilidské vztahy
Praktické činnosti, 4. a 5. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - zvládá techniku práce-lepení, stříhání, vytrhávání, odměřování, sušení, tvarování - vytváří prostorové konstrukce - zpracovává odpadový materiál 	EGS – Evropa a svět nás zajímá

<p>tradic.</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se využívat vlastnosti materiálu - umí vyrobit předměty k výzdobě, dárky - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - dle vlastních možností zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - umí pracovat s různými pracovními pomůckami, nástroji - rozlišuje a zná jejich funkci a využití, bezpečně zachází s ostrými předměty - udržuje pořádek na svém pracovním místě, - zná zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - vytváří si návyky, organizace a plánování práce 	
Konstrukční činnosti		
<p>Provádí se stavebnicí jednoduchou demontáž a montáž.</p> <p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - montuje a demontuje stavebnici - dle vlastních možností dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - vyrábí modely z konstruktivní stavebnice - sestavuje modely podle své fantazie nebo předlohy - učí se poznávat a porovnávat funkční využití stavebnicových prvků a dílů - pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu - umí svou praktickou činnost naplánovat a organizovat 	
Pěstitelské práce		
<p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny.</p> <p>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná základy péče o pokojové květiny - učí se rozdíly mezi setím a sázením - seznamuje se s množstvím rostlin odnožem i řízkováním - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze 	<p>EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj a sebepoznání</p>
Příprava pokrmů		
<p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně.</p> <p>Připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.</p> <p>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná základní vybavení kuchyně - učí se připravit samostatně pokrm za studena - učí se jednoduše i slavnostněji prostřít - zvládá obsluhu a chování u stolu - umí dodržovat pořádek a čistotu v kuchyni - zná pravidla bezpečnosti a hygieny provozu kuchyně 	
Dopravní výchova		
<p>Používá jízdní kolo a osvojí si pravidla,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná výbavu jízdního kola a cyklisty 	

<p>kteřá se k této oblasti vztahují Pozná a pochopí pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu jako cyklista</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě - zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole - (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty - vybere bezpečné místo pro pohyb na kole - jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola - rozeznává vybrané dopravní značky - naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty - v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - naučí se bezpečný způsob jízdy na jízdním kole, jízda na silnici, chování na křižovatce - naučí se významu dopravních značek a chování podle nich - bezpečně jezdí na kole, využívá stezky pro cyklisty - plánuje rodinný cyklistický výlet - prokáže znalost chování v krizových situacích 	
---	---	--

Praktické činnosti – zaměření Digitální technologie, 7. až 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>ovládá základní funkce digitální techniky ovládá práci s editorem prezentací propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s digitální technikou a dokáže poskytnout první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - druhy digitální techniky, fotoaparát, možnosti využití v praktickém životě - praktické využití prezentací - pravidla pro obsluhu jednotlivých zařízení, nabíječky, postup při dobíjení baterii - používání originálního a nepoškozeného příslušenství - grafické rozlišení fotografií v závislosti na kvalitě - editace fotografií v PC a následné vytisknutí či odeslání do virtuální laboratoře - vytvoření jednoduché fotogalerie a její umístění na vlastní webové stránky - propojení fotoaparát PC, fotoaparát tiskárna, fotoaparát TV - různé druhy propojovacích kabelů a konektorů - uložení a používání DT v praxi, upozornění na nebezpečí poškození a to jak otřesy při přepravě tak i povětrnostními vlivy (slunce, déšť) - mobilní operátoři, druhy služeb, telefonování do ciziny - druhy mobilních telefonů, výbava (fotoaparát, MP3, rádio, záznamník) 	<p>OSV – Kreativita OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (7. ročník) MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (7. ročník) MDV – Stavba mediálních sdělení (8. ročník) MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (8. ročník) MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti (9. ročník) MDV – Tvorba mediálního sdělení (9. ročník) MDV - Práce v realizačním týmu (9. ročník)</p>

Praktické činnosti – zaměření Volba povolání, 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	<ul style="list-style-type: none"> · trh práce - povolání lidí - druhy pracovišť - druhy pracovních prostředků a objektů - charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní 	<p>OSV – Poznávání lidí OSV – Rozvoj schopnosti poznávání MKV – Kulturní diference EGS – Objevujeme Evropu a svět</p>
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<ul style="list-style-type: none"> · volba profesní orientace - základní principy - sebepoznávání - osobní zájmy a cíle - tělesný a zdravotní stav - osobní vlastnosti a schopnosti <p>Témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> · uvede výhody a nevýhody různých povolání · předvede některé druhy pracovních činností · okolnosti a podmínky rozhodující pro volbu vhodné profese 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepečení OSV – Kooperace a kompetice</p>
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání	<ul style="list-style-type: none"> • zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu) - psaní životopisu - pohovor u zaměstnavatele - problémy v zaměstnanosti - úřady práce - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů <p>Témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> · vyplnění přihlášky · den otevřených dveří · informace o zvolené škole a oboru 	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – Lidské vztahy MKV – Multikulturalita</p>

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Předmět: PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Charakteristika předmětu	Přírodovědné praktikum je zaměřeno na praktické poznávání přírody a práci se základními pomůckami sloužícími k tomuto účelu. Podporuje přímé osobní poznávání přírodnin, vztahů mezi nimi a sledování základních procesů v přírodě. Vede k užšímu vztahu žáků k přírodě okolí školy, k bližšímu poznání problematiky regionálního životního a přírodního prostředí. Slouží k praktické aplikaci poznatků, získaných při vyučování. Podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování.	
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Přírodovědné praktikum je realizován jako povinně volitelný předmět v 7. ročníku druhého stupně s časovou dotací 1 hodina týdně. Tato hodina je disponibilní.	
Průřezová témata	Environmentální výchova – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	
Metody a formy práce	skupinová práce, samostatná práce, přírodovědné vycházky, laboratorní pozorování (lupa, mikroskop), krátkodobé a dlouhodobé projekty	
Klíčové kompetence		
k učení	učitel: - vede žáka k vyhledávání základních informací a jejich třídění - učí žáka samostatnosti při pozorování - učí žáka používat správně odbornou terminologii	
k řešení problémů	učitel: - vede žáka ke snaze řešit jednoduché problémové příklady, vztahující se k přírodním jevům a organismům - učí žáka samostatně uvažovat, hledat možné odpovědi, poučovat se z chybných závěrů	
sociální a personální	učitel: - vede žáky ke vzájemné spolupráci, pomoci slabším - podporuje týmovou práci při řešení složitějších problémů	
Občanské	učitel: - vede žáky k pocitu osobní zodpovědnosti za životní prostředí ve svém okolí	
Komunikativní	učitel: - vede žáky ke schopnosti vyjádřit svůj názor na danou problematiku - dává žákům prostor k vyjádření postojů nebo závěru průzkumu před ostatními	
Učební plán předmětu Přírodovědné praktikum		
Přírodovědné praktikum, 7. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Bezpečnost práce při laboratorních a terénních cvičeních	
dovede používat nejjednodušší laboratorní a terénní zařízení	Laboratorní a terénní techniky - pozorování lupou a mikroskopem - pozorování dalekohledem - základní techniky lovu a sběru	

	- práce s mapou a kompasem	
umí dokumentovat v přiměřené kvalitě výsledky svých pozorování	Dokumentace terénních a laboratorních pozorování - základy dokumentární fotografie - kresba vybraných objektů - pořízení protokolu o pozorování	
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Praktická školní a laboratorní cvičení - pozorování vybraných objektů (lupa, mikroskop) - vytvoření jednoduchých preparátů - práce s mapou, grafy, diagramy	
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Terénní cvičení - pozorování krajiny v okolí školy, základní prvky geologické a geografické - pozorování základních rysů počasí a podnebí	EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
aplikuje praktické metody poznávání přírody třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Určování živých a neživých přírodnin - sběr přírodnin, vybrané základní techniky - určování s pomocí atlasů - určování s pomocí klíčů	EV – ekosystémy

Předmět: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Charakteristika předmětu	<p>Cílem výuky <i>Konverzace v anglickém jazyce</i> je rozvíjet u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa a k užívání jazyka k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a vést studenty k práci s informačními a komunikačními technologiemi. Výuka budovaná na poznatkové i hodnotové bázi vytvořené předchozí výukou téhož jazyka v základní škole je tedy zacílena na další:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikativní kompetence (především ústní) - rozšíření celkového kulturního obzoru - rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků - rozvíjení učebních strategií jednotlivých žáků - využívání informačních portálů, encyklopedií, databází, vzdělávacích programů či aplikačního softwaru
Časové a organizační vymezení předmětu	Konverzace v anglickém jazyce se vyučuje jako volitelný předmět pro žáky 7. ročníku s hodinovou týdenní dotací. Tato hodina je disponibilní. Výuka probíhá v učebnách školy, je možné využívat odbornou učebnu cizích jazyků.
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova (OSV) Multikulturní výchova (MKV) Mediální výchova (MDV) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) Environmentální výchova (EV)
Metody a formy práce	Frontální a skupinová práce, projektové vyučování, diskuze, řízený dialog, samostatná práce, problémové učení, práce s jazykovými příručkami a slovníky.
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy - zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (Internet, literatura, mapa) - hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou - vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání - na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení - učí trpělivosti, toleranci
k řešení problémů	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí - podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů - podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporuje týmovou práci při řešení problémů - podporuje využívání moderní techniky
sociální a personální	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí - rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role - nacvičuje s žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle - podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů - netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu

občanské	učitel: - zadává referáty a mluvní projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti - netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu - vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým - neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření - vede žáky k aktivní ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí	
komunikativní	učitel: - rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky - klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky - připravuje žáky na komunikaci s jinými lidmi, na naslouchání druhým - nacvičuje nonverbální komunikaci společně s žáky	
Učební plán předmětu Konverzace v anglickém jazyce		
Konverzace v anglickém jazyce, 7. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí i delšímu souvislému projevu - identifikuje různé styly mluveného projevu, rozliší citové zabarvení - postihne různé názory a stanoviska - pochopí hlavní smysl autentické konverzace - postihne specifické informace <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu nebo informace - používá různé typy slovníků a informativní literatury - vyhledá a shromáždí specifické informace - odhadne význam neznámých výrazů - porozumí hlavním myšlenkám autentického textu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen sestavit kratší i delší sdělení na aktuální téma - umí napsat životopis, popis, postup, vyprávění - dokáže vyhledat a písemně zpracovat informace k tématu <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislé sdělení v rámci probíraných témat - popíše osobu, věc, místo, činnost, postup, událost, zkušenost - popíše obrázek a srovná obrázky - dokáže reprodukovat text nebo poslech - vyjadřuje se foneticky správně 	Osobní charakteristika Rodina Domov a bydlení Město a venkov Počasí a roční období Cestování a doprava Sport a hry Volný čas Jídlo a stravování Nakupování a móda Zdraví a lidské tělo Média Práce a povolání Angličtina jako světový jazyk Anglicky mluvící země Svátky a tradice Kultura a zábava Věda a technika Četba, britská a americká literatura	EGS – jsme Evropané MKV – kulturní difference OSV – sebepoznání a sebepojetí MDV – fungování a vliv médií ve společnosti OSV - komunikace EV – vztah člověka k prostředí

<p>s přirozenou intonací</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá vhodnou slovní zásobu, gramatiku a PTN - umí připravit prezentaci - dovede vyjádřit a obhájit názor argumentací - komentuje sdělení <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si rozdíl mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky - umí správně používat jazykové funkce - reaguje adekvátně v komunikačních situacích - je schopen zahájit, převzít a ukončit konverzaci 		
---	--	--

Předmět: PSANÍ NA PC VŠEMI DESETI

VOLITELNÝ PŘEDMĚT

Charakteristika předmětu	Cílem výuky je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti při obsluze PC a nácvik psaní na PC desetiprstovou hmatovou metodou. Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a především gramatické správnosti.
Časové a organizační vymezení předmětu	Psaní na PC všemi deseti se vyučuje jako volitelný předmět pro žáky 7. ročníku s hodinovou týdenní dotací. Tato hodina je disponibilní. Výuka probíhá v odborné učebně informatiky.
Metody a formy práce	Metody fixační - opakování učiva písemnou formou, nácvik dovednosti, domácí práce a metody expoziční - vysvětlování, práce s texty. Samostatná práce.
Klíčové kompetence	
k učení	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání - vede žáky k využívání různých informačních zdrojů včetně zkušeností svých i jiných lidí - vede žáky ke sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení, přijímání hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
k řešení problémů	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k porozumění zadání úkolů, získání informace potřebné k řešení problémů, navržení způsobu řešení, jeho zdůvodnění vyhodnocení jeho správnosti - vede žáky k volbě prostředků a způsobů vhodných pro splnění jednotlivých aktivit - vede žáky k využití zkušeností a vědomostí nabytých dříve - vede žáky ke spolupráci při řešení problémů s jinými lidmi
sociální a personální	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - vede žáka k tomu, že si stanovuje cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek - vede žáka k tomu, že si ověřuje získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí - vede žáka k tomu, že pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností - vede žáka k tomu, že přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly
občanské	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k odpovědnému, samostatnému a iniciativnímu jednání nejen ve vlastním zájmu, ale i veřejném zájmu - vede žáky k dodržování zákonů, respektování práva a osobnosti druhých lidí - vede žáky k jednání v souladu s morálními principy, přispívání k uplatňování hodnot demokracie - vede žáky ke kritickému myšlení, takže dokáží zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a jsou schopni o něm diskutovat s jinými lidmi
komunikativní	učitel: <ul style="list-style-type: none"> - vede žáka k tomu, že formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně - vede žáka k tomu, že zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata - vede žáka k tomu, že dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii - vede žáka k tomu, že vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování - vede žáka k tomu, že dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb příslušné profese

Učební plán předmětu Psaní na PC všemi deseti

Psaní na PC všemi deseti, 7. ročník

Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - prokazuje znalost práce s běžnou kancelářskou technikou, používá její základní funkce - píše na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou - píše naslepo na střední, horní a dolní písmenné řadě - píše na číselné řadě - prokazuje schopnost psaní s maximální přesností a rychlostí - při psaní používá malá a velká písmena, diakritická a interpunkční znaménka, číslice a značky - upravuje předložené texty dle ČSN 016910 - prokazuje schopnost opisu textu v požadovaném termínu s maximální přesností, a to i cizojazyčného textu - píše podle diktátu 	<p>stručné opakování textových editorů střední, horní a dolní písmenná řada číselná řada, číslice diakritická a interpunkční znaménka značky zpracování textu (členění do odstavců, zvýrazňování, zarovnávání, ...) opis textu na rychlost, přesnost psaní dle diktátu</p>	

Předmět: TECHNICKÉ KRESLENÍ

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Charakteristika předmětu	Předmět, je zaměřen na praktické dovednosti a návyky. Žáci si rozvíjí smysl pro přesné, názorné a přehledné grafické vyjadřování. Získané dovednosti umožní žákům orientaci v technických plánech a nákresech.
Časové a organizační vymezení předmětu	Vyučovací předmět je realizován jako volitelný v 7. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Tato hodina je disponibilní
Metody a formy práce	Výklad, samostatná práce, práce ve skupině, práce s odbornou literaturou, diskuze, prezentace

Klíčové kompetence

k učení	učitel: - vede žáky k samostatnému objevování možností využití technického kreslení v praktickém životě. - vede žáky k získávání informací z různých zdrojů, využití výpočetní techniky pro konstrukční činnost
k řešení problémů	učitel: - vede žáky k tvořivým přístupům při řešení projektů a zadávaných úloh - učí žáky přesnosti a práci s odbornou literaturou
sociální a personální	učitel: - učí žáky kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. - učí žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, - učí žáky při vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu
občanské	učitel: - vede žáky ke kritickému myšlení při zpracovávání informací a obsahů sdělení, ke kterým se mohou dostat
pracovní	učitel: - vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci - učí žáky samostatně se podílet na svém profesním růstu

Učební plán předmětu Technické kreslení

Technické kreslení, 7. ročník

Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
- učí se význam TK pro praxi a prakticky využívá TK - provádí přesné rýsování čar a jejich využití v praxi - skládá složité rovinné útvary ze základních - provádí základní eukleidovské konstrukce	<u>Zásady rýsování, pomůcky</u> druhy čar rýsování rovinných obrazců kombinace rovinných útvarů	
- zopakuje si pojem a rýsování rovinných útvarů - dokáže narýsovat základní tělesa - rýsuje šestiboký hranol a jehlan ve VRP	<u>Volné rovnoběžné promítání</u> pravidla VRP zobrazení krychle, kvádrů, hranolu, šestibokého hranolu, jehlanu	
- naučí se používat šablonu - snaží se dokázat podle předlohy psát bez	Technické písmo využití šablony	

šablony	písmo bez šablony	
- dle svých možností a fantazie vytváří sestavu více těles ve VRP	<u>Rys</u> složené těleso ve VRP	
- učí se kótovat a číst technické výkresy	<u>Kótování</u> kóty a kótovací čáry kótování rovinných a prostorových útvarů	
- dokáže určit jednotlivé průmětny, vytváří obraz v půdorysu, nárysu a bokorysu - kótuje tělesa v pravoúhlém promítání - představí si tělesa promítnutá na dvě průmětny	<u>Pravoúhlé promítání</u> průmětny půdorys nárys bokorys tělesa v pravoúhlém promítání kótování těles v pravoúhlém promítání promítání na dvě průmětny	
- vytváří si představu strojírenské součástky v jednotlivých druzích promítání - dokáže strojírenské součástky převést na technický výkres	<u>Strojírenské součástky</u> volné rovnoběžné promítání pravoúhlé promítání rys tělesa v pravoúhlém promítání vlastní projekt technické součástky	

7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

7.1 Pravidla hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení je chápáno jako proces stálého poznávání a posuzování žáka, jeho vědomostní úrovně, pracovní a učební činnosti, jeho výsledků. Hodnocení má vyjádřit ocenění žákovy práce, nebo naznačit cestu, jak nedostatky napravit. Je v podstatě zpětnou vazbou, která vypovídá, zda práce ve škole dosahuje předpokládaných cílů. Při hodnocení žáků jsou nám oporou platné zákony, zejména § 51-53 šk. zákona v platném znění a Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí aktuálního školního řádu a která obsahují podrobnější informace. Pravidla pro hodnocení upravuje vyhláška 48/2005 Sb. a vyhláška 27/2016 Sb. v platném znění.

Při hodnocení žáků uplatňují všichni učitelé tyto obecné zásady:

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. informaci o tom jak danou problematiku zvládá, co se naučil, v čem se zlepšil, v čem dělá chyby.
- Učitel hodnotí konkrétní ověřovaný problém, nehodnotí osobu žáka. Neuplatňuje mocenské postoje vůči žákům, ale vytváří bezpečné prostředí založené na partnerském vztahu k žákům.
- S chybou či nedostatkem se dále pracuje, chyba je součástí procesu každého učení, práce s chybou je příležitostí ke zlepšení.
- Součástí hodnocení musí být konkrétní návod, rada, jak má žák dále postupovat, aby nedostatky odstranil.
- Hodnocení musí být pro žáky motivující, mělo by vést k pozitivnímu vyjádření.
- Učitel se snaží o oslabování vnější motivace žáků - motivace prostřednictvím známek a vede žáky k posilování vnitřní motivace, která je pro proces učení významnější.
- Hodnocení nesmí být zaměřeno na srovnávání žáka se spolužáky, soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet na rozdělování žáků na schopné a neschopné, úspěšné a neúspěšné).
- Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Přihlíží k věkovým a individuálním zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech kvůli určité indispozici (dlouhodobá nemoc, změny v rodinných poměrech aj.)
- Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, učí se hodnotit individuální výsledek práce a přínos pro druhé. Učí se posoudit vynaložené úsilí i svoje možnosti a rezervy.
- Žáci musí být předem seznámeni s výukovými cíli a musí znát kritéria pro hodnocení.
- Hodnocení žáka zahrnuje kromě prospěchu i jeho píli a přístup ke vzdělávání.

- Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků, více aktivizuje žáky.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde
  - jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
- Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - zodpovědnost
  - motivace k učení
  - sebedůvěra
  - vztahy v třídním kolektivu.

7.2 Způsob a kritéria hodnocení

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.
- Převod klasifikace do slovního hodnocení nebo naopak provede třídní učitel na základě zásad uvedených ve školním řádu.
- Kritéria hodnocení rozlišujeme podle toho, zda jde o teoretické, praktické či výchovné a umělecké zaměření předmětů. Tato kritéria jsou součástí školního řádu.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

- Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu se stupněm podpůrného opatření daného žáka, případně s IVP, pokud je u žáka doporučen a zpracován.
- Učitel pracuje s individuální hodnotící normou, založenou na kritériích, která využívají různých forem hodnocení. Používá kritéria hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu motivace žáka k práci. Současně tato kritéria v sobě zahrnují i skutečné porovnání s celkem.

- Příklady forem hodnocení
  - Formativní neboli průběžné hodnocení.
  - Finální hodnocení (periodické posuzování prospěchu).
  - Hodnocení znalostí versus hodnocení úrovně spolupráce, zájmu.
  - Modifikace ověřování znalostí (možnost odložení, krácení hodnoceného, preference určitého typu ověřování znalostí, možnost ověření).

Hodnocení žáků nadaných a mimořádně nadaných

- Hodnocení žáků nadaných a mimořádně nadaných probíhá v souladu se stupněm podpůrného opatření daného žáka, případně s IVP, pokud je u žáka doporučen a zpracován.
- Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost jeho zákonného zástupce přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah, formu a časové rozložení zkoušky stanoví ředitelka školy.

Dodatek č.1 k ŠVP ZV, „Tvořivá škola pro život“ č.j. MSaZSUD516/2016

Platnost dodatku od 1.9.2016 do 30.6.2019.

Výuka přírodopisu probíhá podle níže uvedených učebních osnov v těchto ročnících:

- ve šk. roce 2016/17 – 7. a 9. ročník
- ve šk. roce 2017/18 – 9. ročník
- ve šk. roce 2018/19 – 9. ročník

V ostatních ročnících se v tomto období řídí výuka podle osnov uvedených v ŠVP.

Předmět: PŘÍRODOPIS Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Charakteristika předmětu	Předmět vede žáky k seznámení s živou i neživou přírodou a rozvíjí jejich zájem o její další poznávání. Seznamuje žáky s tříděním a vývojem živé i neživé přírody, se stavbou živých organismů a fungováním jednotlivých částí jejich těl, se základními složkami neživé přírody a jejich působení na živé organismy. Vede žáky k pochopení základních vztahů mezi organismy, neživou přírodou a působením lidské populace. Rovněž vede k pochopení významu jednotlivých složek živé i neživé přírody pro člověka, k posouzení kvality vlivu člověka na ní a možností její ochrany. Při procházení jednotlivých okruhů je vždy věnován určitý časový prostor regionální problematice. Předmět se vyučuje na druhém stupni a ve velké míře využívá praktický přístup (pozorování, určování, porovnávání atp.).
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Přírodopis je realizován jako samostatný povinný předmět ve všech ročnících s touto časovou dotací: 6., 7. a 8. ročník – 2 hodiny týdně 9. ročník – 1 hodina týdně z toho je 1 hodina disponibilní
Průřezová témata	Environmentální výchova – základní podmínky života, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	skupinová práce – laboratorní práce, frontální výuka, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, prezentace, vyučování v přírodě
Klíčové kompetence	
k učení	učitel vede žáky k: - vyhledávání a třídění informací - hledání souvislostí mezi získanými poznatky - samostatnému pozorování a experimentování, tvorbě závěrů ze získaných poznatků - seznamování se s novými poznatky vyplývajícími z aktuálních výzkumů
k řešení problémů	učitel vede žáky k: - získávání některých poznatků formou řešení problémů - vyhledávání informací, které vedou k řešení předloženého problému - dovednosti obhájit vlastní řešení problému
sociální a personální	učitel vede žáky k: - příležitostné práci ve skupinách - přijímání role ve skupině, respektování rolí druhých - tomu, aby přispívali k pozitivní atmosféře v kolektivu (ohleduplnost, tolerance)

	- spolupráci s ostatními žáky, v případě možnosti i s jedinci mimo třídu	
občanské	učitel vede žáky k: - k dodržování stanovených pravidel - snaze osobně přispět k ochraně přírody a přírodních zdrojů - uvědomění si vlivu člověka na životní prostředí a odpovědnosti s tím spojené	
komunikativní	učitel vede žáky k: - formulaci jejich myšlenek či názorů, a to jak ústně tak písemně (ve formě referátů resp. esejí) - schopnosti reagovat na vystoupení druhých, diskutovat o svých názorech i názorech druhých - využívání moderních forem komunikace	
pracovní	učitel vede žáky k: - dodržování bezpečnosti práce, ochraně bezpečnosti a zdraví svého i ostatních - dovednosti používat vybrané nástroje a materiály - plánování své vlastní práce	
Učební plán předmětu Přírodopis		
Přírodopis, 6. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
rozliší základní projevy a podmínky života	Úvod do přírodopisu co je to život, jak se projevuje, čím je podmíněna jeho existence	EV – základní podmínky života
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	Základy anatomie a fyziologie přehled orgánových soustav tvořících těla vyšších živočichů a rostlin základní životní funkce probíhající v tělech vyšších rostlin a živočichů	
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Biologie vyšších rostlin stavba těla vyšších rostlin	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Vyšší rostliny Krytosemenné	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Biologie živočichů - obratlovci (mimo savců) Primitivní obratlovci Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci	EV – ekosystémy
orientuje se v daném přehledu vývoje	Neživá příroda	EV – základní podmínky

organismů objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozdělí jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků uvede význam vlivu podnebí a počasí pro rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Vznik a vývoj života, základní geologické jednotky Vliv podnebí na utváření ekosystémů	život
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Vyšší rostliny Obratlovci (mimo savce)	EV – ekosystémy
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Vyšší rostliny Obratlovci (mimo savce)	
Přírodopis, 7. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	Nižší rostliny “Bezobratlí” živočichové	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Třídění organismů	
rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Biologie hub základní stavba organismu houby významné druhy našich hub	
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	role hub v přírodě	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Lišejníky	
rozdělí základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Nižší rostliny Kaprad'orosty Mechorosty Řasy Nahosemenné	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozdělí a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Nižší živočichové (“bezobratlí”) Žahavci Ploštěnci Cizopasní ploštěnci a hlísti Kroužkovci Měkkýši Členovci - koryši Členovci - pavoukovci Členovci - hmyz	EV – ekosystémy

aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Nižší rostliny Nižší živočichové	
Přírodopis, 9. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
rozliší základní projevy a podmínky života rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Obecná biologie a genetika Život na Zemi - jeho udržení a šíření	EV – základní podmínky života
uvede na příkladech běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Viry a bakterie Jednobuněčné organismy	
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Neživá příroda Součásti neživé přírody a její vztah k živé přírodě Nerosty a horniny Základy geologie a pedologie Vývoj Země	EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – základní podmínky života
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam odvodí na základě pozorování základní	Základy ekologie a etologie Základní pojmy užívané v ekologii Základy ekologie Základy etologie Člověk a příroda Přírodní, společenské a technické katastrofy	EV – ekosystémy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí

<p>projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka</p> <p>uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>uvede význam vlivu podnebí a počasí pro rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>		
<p>aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Nerosty a horniny</p>	

Dodatek č. 2 k ŠVP ZV „Tvořivá škola pro život“ č.j. MSaZSUD516/2016

Platnost dodatku č. 2 od 1.9.2017, č.j. MSaZSUD523/2017

a) Úprava očekávaných výstupů v předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. stupeň

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Časové a organizační vymezení předmětu	Předmět Tělesná výchova je realizován v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně jako povinný předmět. Navazuje na poznatky a získané dovednosti z MŠ, které si děti osvojily a procvičily v rámci vzdělávací oblasti „Dítě a jeho tělo“. Na prvním stupni se realizuje základní výuka plavání v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Na druhém stupni je předmět Tělesná výchova realizován jako samostatný předmět ve všech ročnících s časovou dotací 2 hodiny týdně.	
Učební plán předmětu Tělesná výchova		
Tělesná výchova, 4. a 5. ročník		
Očekávané výstupy/školní kompetence	Učivo	Průřezová témata
<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se správný pohyb. režim, délku a intenzitu - zvládá dle svých možností přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla - snaží se o správné držení těla - rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu - dle svých možností zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční poh. hry a aktivity - využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti - snaží se zvládat cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu - dle svých možností zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, přípravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů - poznává běžeckou abecedu, rychlý běh na 60 m, nízký start, polovysoký start, vytrvalý běh na 10 minut - dle možností školy ovládá skok do dálky z rozběhu – odraz z břevna - učí se spojit hod kriketovým míčkem s rozběhem - manipuluje s míčem – jednoruč, obouruč, přihrávky, pohyb s míčem, střelba na koš - dle možností používá základní techniku pohybu na lyžích, dokáže využít sněh ke hrám -snaží se dodržovat správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech 	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>- hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - snaží se dodržovat osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí - snaží se dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech - řídí se platným řádem učeben (tělocvičny apod.) - zvládá chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůzi v terénu 	<p>OSV - psychohygiena</p>
<p>Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se spolupracovat ve hře - poznává pravidla sportovních her – vybíjená, kopaná, košíková, florbal - učí se zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly - ovládá pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží, závodů - učí se změřit výkon spolužáka – délku hoďu a skoku, čas běhu apod. 	<p>OSV - mezilidské vztahy</p>
<p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní, na tyto povely adekvátně reaguje - orientuje se v základních lidových a uměleckých tancích - učí se ovládat základní organizační názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály, povely - orientuje se v prostoru a činnostech ve známém prostředí - rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví - snaží se reagovat na smluvené signály a povely - dbá pokynů vyučujícího 	
<p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat důležité nebo zajímavé informace o sportu – encyklopedie, noviny, internet - ví o způsobech, jak aktivně chránit přírodu, táboření, orientace v terénu 	
<p>Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se v rámci plaveckého výcviku zvládnout základní plavecké dovednosti dle svých individuálních možností - v rámci plaveckého výcviku si osvojí vybraný plavecký styl, včetně prvků sebezáchrany a bezpečnosti 	

Poznámka:

Očekávané výstupy TV-5-1-11 a TV-5-1-12 je možno splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení výuky plavání rozhoduje ředitelka školy.

b) Úprava kapitoly 3.6 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným. Tito žáci jsou vzděláváni v rámci běžných tříd, v případě potřeby je využíváno podpůrných opatření. Jejich vzdělávání se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění.

Se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola pracuje tak, aby umožnila optimální rozvoj každého z nich ve prospěch jeho osobnostního maxima. Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků zabezpečujeme vhodné podmínky vzdělávání tím, že uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek, PC programů
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a zpětnou vazbu žákovi
- využívání různých forem hodnocení
- pedagogická intervence
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času pro zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- využití personální podpory (asistent pedagoga)
- střídání forem a činností během výuky
- zařazení vhodného typu relaxace dle potřeb žáka
- využívání skupinové výuky a postupný přechod ke kooperativní výuce

Plán pedagogické podpory (PLPP) a individuální vzdělávací plán (IVP)

PLPP a IVP sestavuje třídní učitel za pomoci pracovníka poskytujícího poradenskou službu ve škole. Při jeho tvorbě třídní učitel spolupracuje s ostatními vyučujícími žáka. Výchovní poradce v případě potřeby organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Třídní učitel zajistí podpis IVP zákonným zástupcem žáka a výchovní poradce předá tento IVP ke konzultaci poradenskému zařízení.

PLPP může být zpracován, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních potřeb žáka při vzdělávání, a to za podmínek uvedených ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. v platném znění. Průběžně ho aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Pokud nejsou naplněny stanovené cíle PLPP, škola doporučí zákonnému zástupci žáka k využití poradenské pomoci ŠPZ.

ŠPZ stanoví ve svém doporučení postup při poskytování podpůrných opatření 2.-5. stupně. Je-li v tomto doporučení stanoveno vypracování IVP, lze na jeho úrovni v souladu s platným zněním vyhlášky č. 27/2016 Sb. upravit očekávané výstupy stanovené v ŠVP i výběr učiva.

Tyto výstupy mohou mít minimální doporučenou úroveň stanovenou v kapitole 5 RVP ZV. I pro žáky s jiným než mentálním postižením je možno na úrovni IVP upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, vyžadují-li to jejich speciální vzdělávací potřeby, pokud to vyplývá z doporučení ŠPZ.

Na základě doporučení ŠPZ může být jako podpůrné opatření předmět speciálně pedagogické péče. Při jeho poskytování se vychází z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. a platného RVP pro základní vzdělávání. V případě, že je počet povinných vyučovacích hodin stanovený v ŠVP nižší, než je dáno zákonem, lze tento předmět poskytnout nad rámec výuky. Pokud by byl počet povinných vyučovacích hodin u žáka překročen, musí být tímto předmětem nahrazeny některé vyučovací hodiny, zejména z disponibilní časové dotace, pokud ŠPZ nedoporučí jinak.

Spolupráce s ostatními subjekty

Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Škola dlouhodobě spolupracuje s PPP v Šumperku, SPC Šumperk, SPC Mohelnice a SPC Litovel.

Dodatek č. 2 byl projednán na pedagogické radě dne 28.8.2017.

Školská rada byla seznámena s dodatkem č. 2 dne 1.9.2017.

.....
Mgr. Eva Bicanová, ředitelka školy